

ชื่อเรื่องการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด เรื่อง สันติศึกษา
 ในรายวิชา ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน สำหรับนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)
 กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นางสาวพรพิมล ดิบรรณ ปริญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุนทวิทย์ บุญสมบัติ ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สันติศึกษา ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนเรียนและ หลังเรียนการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (2) เพื่อเปรียบเทียบ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 36 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก จากจำนวนผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งหมด 10 ห้องเรียนของโรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยเทคนิคสแตด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยเทคนิคสแตด มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มหลังเรียน มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สันติศึกษา
 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์สุมนทิพย์ บุญสมบัติ ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้า
อิสระนี้อย่างใกล้ชิดเสมอมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้ง
ในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์อารมณี ชอบศิลป์ประกอบ อาจารย์ปราณี บัวธรรม และ
อาจารย์นัศดา ธรรมวงศ์ผล ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำ
แก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครูอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนสีกัน
(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ที่กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการทดลองใช้
เครื่องมือ และเป็นขวัญกำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ครั้งนี้ทุกท่าน
ที่กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

พรพิมล ตีบวรรณ

กรกฎาคม 2546

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....ง

กิตติกรรมประกาศ.....จ

สารบัญตาราง.....ซ

บทที่ 1 บทนำ.....1

    ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....1

    วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....4

    สมมติฐานของการวิจัย.....4

    ขอบเขตของการวิจัย.....4

    นิยามศัพท์ 5

    ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....6

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....7

    เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ.....8

    เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด 19

    เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม.....26

    หลักสูตรสถานศึกษา..... 30

    งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....34

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....37

    ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....37

    เครื่องมือในการวิจัย.....38

    การเก็บรวบรวมข้อมูล.....43

    การวิเคราะห์ข้อมูล.....44

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....47

    ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....48

    ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลแสดงพฤติกรรมกลุ่ม.....50

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....56

    สรุปผลการวิจัย.....56

    อภิปรายผล.....58

    ข้อเสนอแนะ.....61

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก	
ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	69
ข. 1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน.....	71
2. แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม.....	89
ค. 1. แผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิคสแตด ที่ 1.....	94
2. แผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิคสแตด ที่ 2.....	124
3. แผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิคสแตด ที่ 3.....	155
4. แผนการจัดการเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิคสแตด ที่ 4.....	187
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระ.....	220

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน ที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด(STAD)	48
ตารางที่ 4.2	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD).....	50
ตารางที่ 4.3	แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียนของ ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตดเป็นร้อยละ.....	51

ณ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 4.1	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและ หลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด.....	49
ภาพที่ 4.2	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด.....	54

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้โลกไร้พรมแดน วัฒนธรรมต่างชาติเข้าครอบงำสังคมของประเทศต่างๆ ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการแข่งขันระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาความเจริญ ก้าวหน้าในทุกรูปแบบ ส่งผลให้สังคมไทยซึ่งเป็นสังคมที่เปิดรับความเจริญจากต่างชาติอย่าง หลากหลาย ได้รับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งสะสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานวันยากที่ จะแก้ไขให้หมดสิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว รัฐบาลจึงจำเป็นต้องเร่งหาแนวทางในการปรับปรุง พื้นฟูประเทศครั้งใหญ่ในทุกด้าน เพื่อให้ประเทศเจริญก้าวหน้า เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาที่ยั่งยืนจำเป็นที่จะต้องมีการบูรณาการที่มีศักยภาพสูง อัน เกิดจากการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐบาลที่เชื่อมั่นว่าการศึกษจะสามารถ กอบกู้วิกฤตของชาติ สร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติให้มั่นคงอย่างยั่งยืน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีนโยบายให้มีการปฏิรูปการศึกษา ของชาติให้มีคุณภาพ พัฒนาบุคคลให้มีความรู้อย่างทั่วถึงโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และเป็นไปตาม ศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542 มุ่งให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเจริญงอกงามของบุคคลขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยและสากล พัฒนาค้นไทยให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับนโยบายในการปฏิรูปการศึกษาของชาติ โดยได้จัดทำ หลักสูตรแกนกลางที่มีความยืดหยุ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ให้มีความเป็นคนไทย มี ลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม มีความรู้ความสามารถ มี ทักษะการคิด มีคุณธรรม จริยธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด จัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นฝึกทักษะกระบวนการคิด ทักษะทางสังคม เรียนรู้จากประสบการณ์จริง สามารถปฏิบัติได้ จากนโยบายดังกล่าวพบว่า กลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรมเป็น สาระการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะ กระบวนการที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต โดยบูรณาการและสอดแทรกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ ทุกสาระการเรียนรู้

จากการวิจัยของ จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : 2) พบว่า การจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาที่ผ่านมา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้เน้นเนื้อหาและความรู้ความจำ มากกว่ากระบวนการหรือทักษะที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ใน ชีวิตได้ ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะไม่เพียงพอ และไม่สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่าง มีเหตุผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลลดา จิตติวัฒนพงษ์ (2537: 52) กล่าวว่า ครูเป็น ศูนย์กลางของห้องเรียน เป็นผู้ให้ความรู้ด้วยการสอนตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้ มีผลทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถในการแสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจ ด้วยตนเอง นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม และ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ และฝึกทักษะการคิดการตัดสินใจ รู้จักการ อยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิต สามารถ สุขาวงศ์ (2534 : 3) กล่าวว่าสภาพสังคมปัจจุบันทำให้คนต้องเอาตัวรอด จึงขาดน้ำใจในการช่วยเหลือ ผู้อื่น ไม่รู้จักการทำงานกลุ่ม ไม่สนใจงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การให้ความร่วมมือหรือ ช่วยเหลือกันน้อยลง ทำให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกันและปัญหาสังคมต่างๆเพิ่มขึ้น สอดคล้อง กับบทความของคุรุสภา (2537 : 292) พบว่า สภาพปัจจุบันเยาวชนมีความเห็นแก่ตัว มีการ แข่งแข่งขันกันในด้านต่างๆสูง ขาดปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น

จากการปฏิรูปการศึกษา ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้ศึกษาได้พยายาม ปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ เช่น ฝึกทักษะการคิด ทักษะทางสังคม เช่น การมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันได้ฝึกฝนตนเอง แต่ผู้เรียนยังคงจับกลุ่มกัน เฉพาะคนที่สนิทกัน คนเก่งจะอยู่กับคนเก่ง คนอ่อนถูกทอดทิ้ง หรือสมาชิกบางคนไม่รับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมายและทิ้งภาระงานให้กับสมาชิกคนใดคนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับการ ศึกษาวิจัยของไพศาล ไกรสิทธิ์ (2524 : 200 – 201) กล่าวว่าลักษณะการทำงานของคนไทย ไม่มี การวางแผนการทำงาน มีสมรรถภาพในการทำงานคนเดียว ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานเป็น หมู่คณะ ไม่มีวินัยในการทำงาน และสอดคล้องกับข้อเขียนของ ทวีป อภิสิทธิ์ (2528 : 45- 46) เกี่ยวกับจุดอ่อนของคนไทยว่า คนไทยมีความรู้ความสามารถเฉพาะตัวสูง แต่ถ้าให้ทำงานกลุ่ม หรือเป็นทีมแล้ว มักไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร คนไทยมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จน ออมชอมทางความคิดกันได้ง่าย

จากปัญหาและเหตุผลเหล่านี้ผู้ศึกษา จึงพยายามค้นหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ฝึกการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์

ทักษะทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นว่าวิธีการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) เป็นวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมการทำงานกลุ่ม พัฒนาทักษะทางสังคมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มมีความรู้ความสามารถต่างกัน ได้ร่วมกันทำงานเท่าๆกัน โดยรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อสมาชิกในกลุ่ม และผู้เรียนยังจะได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยผู้ศึกษาจะเป็นผู้กำหนดวิธีการทำงานกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือ จะช่วยพัฒนาและเสริมสร้างทักษะที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิตในอนาคตที่ประชาชนในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการประสานประโยชน์ มีความรับผิดชอบร่วมกัน การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพราะการกระทำหรือการร่วมคิด ร่วมกระทำ โดยบุคคลหลายฝ่าย ย่อมทำให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ จากมุมมองที่หลากหลายกว่าการคิดหรือกระทำโดยลำพัง ผลของการดำเนินงานใดๆ หรือการพัฒนาประเทศจะสำเร็จผลได้จำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีทั้งความรู้และความสามารถในการปรับตัว ปรับความคิด และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้นำการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) มาทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่อง สันติศึกษา ที่มีสาระเกี่ยวกับการแข่งขันและการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเนื้อหาสาระที่มีความสอดคล้องกับวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ ความคิดในระดับสูงแล้ว หากได้รับการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มที่ถูกต้อง จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และพัฒนาพฤติกรรมในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และสมาชิกในสังคมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกันในโลกอย่างสันติ เช่น การช่วยเหลือกัน ความเข้าใจเห็นใจผู้อื่น มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน ส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ สร้างเครือข่ายในการเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยปลูกฝังให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างสมบูรณ์

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและ หลังเรียน ที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

3. สมมติฐานของการศึกษา

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เรื่อง สันติศึกษา ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

3.2 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการศึกษา

4.1 ประชากร คือ ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร

4.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 1 ห้องเรียน โดยการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการจับสลากเป็นกลุ่มทดลอง ได้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 มีผู้เรียนจำนวน 36 คน และใช้ผลคะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 คน รวม 9 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อนคละกัน

4.3 สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน เรื่อง สันติศึกษา เป็น สาระการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 4 ปีที่ 3 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับการแข่งขันและการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ มี สาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

4.3.1 ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันและการประสานประโยชน์ระหว่าง ประเทศ

4.3.2 สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

4.3.3 ตัวอย่างเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

4.3.4 การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศ

4.3.5 ความหมาย ความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

4.3.6 รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศ

4.3.7 กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศที่สำคัญ

4.4 ระยะเวลาในการทดลอง ใช้เวลาเรียน 4 สัปดาห์ๆละ 2 ชั่วโมง รวม 8 ชั่วโมง

4.5 ตัวแปรที่ศึกษา มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

4.5.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

4.5.2 ตัวแปรตาม คือ

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สันติศึกษา สารการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของผู้เรียนที่ศึกษา เรื่อง สันติศึกษา ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

5. นิยามศัพท์

5.1 การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) หมายถึง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 2 – 6 คน คละเพศ คละความสามารถ ประกอบด้วยเด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน ให้อยู่รวมกัน ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน จึงจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้ โดยสมาชิกจะหมุนเวียนกันทำหน้าที่ศึกษาและถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกในกลุ่ม จนสามารถทำแบบทดสอบได้ถูกต้อง อันจะส่งผลให้ผลงานของกลุ่มประสบความสำเร็จสูงสุด

5.2 ผู้เรียนกลุ่มทดลอง หมายถึง ผู้เรียนที่ถูกคัดเลือกด้วยการสุ่มจับสลาก โดยจัดการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ เรื่อง สันติศึกษา ที่มีสาระเกี่ยวกับการแข่งขัน และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ โดยวัดจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

5.4 พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกของนักเรียน ในขณะที่ทำงานกลุ่ม เพื่อให้ได้ผลงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ศึกษา และปรับปรุงจากแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ จุฑามาศ สดแสงจันทร์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 ผู้เรียนได้รับความรู้และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับ เรื่อง สันติศึกษา
- 6.2 ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ และพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ที่เป็นระบบ
- 6.3 ได้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ที่พัฒนาขึ้น
อย่างมีประสิทธิภาพ เรื่อง สันติศึกษา ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 6.4 ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน ของผู้เรียนที่จัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตดครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเสนอผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

- 1.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ
- 1.2 หลักการของการเรียนแบบร่วมมือ
- 1.3 รูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือ
- 1.4 ความแตกต่างของการเรียนแบบร่วมมือ กับการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม
- 1.5 ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ
- 1.6 บทบาทของครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

- 2.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด(STAD)
- 2.2 กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

- 3.1 ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 3.2 หลักการเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม
- 3.3 องค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม
- 3.4 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม

4. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนลีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ

1.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2539 : 85) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือ สนับสนุนซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

กิตานันท์ มะลิทอง (2540 :122) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ในกลุ่มเล็กๆ ที่ใช้ได้ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน ในชีวิตประจำวันของสังคมมนุษย์จำเป็นต้องมีกิจกรรมที่ร่วมมือกัน ช่วยเหลือกันและกัน การรู้คุณค่าของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายมากขึ้น

บุปชาติ ทัพพิกรณ์ (2540 : 12) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การที่นักเรียนมาเรียนด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆและมีการทำงานด้วยกัน เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันสามารถนำไปสอนได้ทุกวิชาและทุกระดับชั้น

อรพรรณ พรสีมา (2540 : 4) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเป็นกำลังใจแก่กัน

สลาวิน (Slavin, 1983 : 3 อ้างใน อารมณ ชอบศิลป์ประกอบ 2542 : 7) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการสอนที่ประกอบด้วยผู้เรียนซึ่งมีความสามารถแตกต่างกัน แบ่งเป็นกลุ่มมีสมาชิกภายในกลุ่มประมาณ 4 – 6 คน โดยสมาชิกภายในกลุ่มต้องร่วมมือกันส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้

เดวิด ดับบลิว จอห์นสัน และโรเจอร์ ที จอห์นสัน (David W. Johnson and Roger T. Johnson , 1990 : 1 อ้างใน วิจารณ์ บุญชูส่ง 2543:15) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง กลุ่มการเรียนรู้ที่มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและต้องรับผิดชอบในการอธิบาย แบ่งปันความรู้ และช่วยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน ให้เข้าใจและรับรู้เหมือนกัน

จอห์นสัน (Johnson ,1991 : 55 อ้างใน ชัยยา โพธิ์แดง 2540 :7) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มนักเรียน เช่น มีการอภิปราย ร่วมกัน การช่วยเหลือกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ชัยยา โพธิ์แดง (2540 :8) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกัน มาร่วมมือช่วยเหลือกันในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการพัฒนาไปพร้อมๆกัน ส่วนในการทดสอบจะกระทำเพียงลำพัง แต่จะพิจารณาผลการทดสอบรวมของทั้งกลุ่ม

จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : 9) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่เกิดจากการผสมผสานระหว่าง ทักษะของการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม และทักษะในด้านเนื้อหาวิชาการต่างๆ เป็นการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดให้นักเรียนมีความสามารถต่างๆกันเรียน และทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มๆละ 2-4 คนโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ช่วยเหลือกันและกันภายในกลุ่ม ผู้ที่เรียนเก่งช่วยเหลือผู้ที่อ่อนกว่า และต้องยอมรับซึ่งกันและกันเสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม

กนกพร แสงสว่าง (2540 :11) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ โดยการจัดให้สมาชิกแต่ละกลุ่มมีความหลากหลายทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ เพศ และอื่นๆ โดยแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน โดยเน้นกระบวนการร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขันความสำเร็จของตนเองจะต้องควบคู่ไปกับความสำเร็จของกลุ่ม

จิตติมา อุ๋นใจ (2538: 28) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ โดยครูต้องจัดสภาพการณ์และเงื่อนไข ให้ผู้เรียนทำงานประสานกัน เป็นกลุ่มตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยปกติจะประกอบด้วยสมาชิก 2-5 คน ที่มีความสามารถและมีบทบาทในกลุ่มแตกต่างกัน ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการแก้ปัญหาภายในกลุ่มเพื่อนทุกคนจะได้รับความสำเร็จร่วมกัน

นาททิฟ วินต์สกี และ ดริคกี (Nattiv , Wintsky and Dricky , 1991 : 32 อ้างใน อนุสรณ์ สุชาติานนท์ 2536 : 9) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการสอนซึ่งจัดให้นักเรียนเรียนด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายแตกต่างกัน เช่น เป็นผู้ประสานงานผู้จัดบันทึก ผู้รวบรวม บทบาทนี้จะหมุนเวียนกันไป

อาร์มล์ ชอบศิลป์ประกอบ (2542 : 8) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 2 – 6 คน คณะเพศ เชื้อชาติ เด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน ให้อยู่รวมกันทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กเก่ง จะช่วยเหลือเด็กอ่อน สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกัน จึงจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จได้

จากความหมายของการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ประมาณ 2-6 คน สมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจที่แตกต่างกัน โดยสมาชิกทุกคนมีโอกาสช่วยให้ผลงานของกลุ่มประสบความสำเร็จได้ และได้รับผลตอบแทนจากความสำเร็จผลงานของกลุ่ม การเรียนแบบร่วมมือยังสามารถพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มของสมาชิกที่จะนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และจัดการเรียนรู้ได้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.2 หลักการของการเรียนแบบร่วมมือ

จอห์นสัน และ จอห์นสัน (Johnson and Johnson , 1987 อ้างใน วรรณทิพา รอดแรงคำ 2541 : 12) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ มีองค์ประกอบหลักสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. **Face to Face Interaction** การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มในลักษณะคละกันทั้งเพศ อายุ ความสามารถ ความสนใจ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน สนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงานร่วมกัน

2. **Individual Accountability** นักเรียนแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงเป็นหน้าที่ของแต่ละกลุ่มที่ต้องคอยตรวจสอบดูว่าสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้หรือไม่ โดยมีการประเมินว่า ทุกคนรู้เรื่อง หรือเห็นด้วยหรือไม่กับงานของกลุ่ม อาจมีการสุ่มถามนักเรียนคนใดคนหนึ่ง ให้รายงานว่าผลเป็นอย่างไร นักเรียนในกลุ่มก็จะได้อธิบายจนเข้าใจ สมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มสามารถอธิบายได้ทันที เมื่อมีการเรียกให้รายงานหน้าชั้นเรียน

3. Cooperative Social Skills นักเรียนต้องใช้ทักษะความร่วมมือในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ ทักษะการสื่อความหมาย การแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันร่วมมือกัน งานจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูง ถ้าทุกคนไว้วางใจและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน

4. Positive Interdependence นักเรียนต้องเข้าใจว่าความสำเร็จของแต่ละคนในกลุ่มขึ้นอยู่กับความสำเร็จของกลุ่ม งานจะบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องช่วยเหลือกันพึ่งพาอาศัยกัน โดยที่ครูต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของงานให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ชัดเจนว่า สมาชิกคนใดมีหน้าที่และมีความรับผิดชอบอะไรกับงานของกลุ่ม

5. Group Processing นักเรียนต้องช่วยกันประเมินประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม และประเมินว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม สามารถปรับปรุงการทำงานของคนที่ดีขึ้นได้อย่างไร สมาชิกในกลุ่มควรช่วยกันแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจได้ว่างานครั้งต่อไป จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือควรปฏิบัติเช่นเดิมอีก หรือขั้นตอนการทำงานขั้นตอนใดที่ยังบกพร่องหรือยังไม่ได้ ควรมีการปรับปรุงแก้ไข

เดวิด ดับบลิว จอห์นสัน และโรเจอร์ ที จอห์นสัน (David W. Johnson and Roger T. Johnson , 1990 : 10 – 16 อ้างใน วิจารณ์ บุญชูสง 2543 :16) กล่าวถึง หลักการของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 5 ประการสรุปได้ ดังนี้

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเชิงบวก (Positive Interdependence)

เป็นการเรียนที่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในการทำงานกลุ่ม สำนึกในการอยู่รอดของกลุ่มว่า ต้องช่วยกันอย่างจริงจัง ไม่มีคนใดเด่นหรือมีความสามารถคนเดียว ความสำเร็จของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสำเร็จของเพื่อนคนอื่นในกลุ่ม เมื่อเป็นกลุ่มแล้ว ต้องมีส่วนร่วมกันในการทำงานและจะได้รับผลเหมือนกันทุกคน การทำงานต้องตั้งใจทำ เพื่อให้งานของตนดีที่สุดแล้วนำมาประกอบการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานกลุ่มจึงต้องช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อแก่กัน

2. การปฏิสัมพันธ์ติดต่อดังหน้า (Face to face Promotive Interaction)

สมาชิกในกลุ่ม จะต้องช่วยเหลือกันอย่างใกล้ชิดจริงจัง การที่กลุ่มจะสัมฤทธิ์ผลได้สมาชิกในกลุ่มต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้แก่กัน มีการอธิบายสรุป หรือขยายความให้เพื่อนๆ ฟัง สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นลักษณะการปฏิสัมพันธ์โดยตรงที่นักเรียนในกลุ่มมีต่อกัน เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นใหม่ และเลือกสิ่งที่ดี ที่ถูกต้องให้แก่ตนเองและกลุ่ม

2. การประเมินตนเองตนเองของแต่ละบุคคล (Individual Accountability)

การเรียนรู้ของกลุ่มจะประสบผลสำเร็จ เมื่อทุกคนในกลุ่มรู้และเข้าใจเนื้อหาที่ตนรับผิดชอบก่อน เมื่อเข้าใจแล้วจึงสามารถอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจร่วมกันได้ นักเรียนแต่ละคนจึงจำเป็นต้องประเมินตนเอง การตรวจสอบเป็นรายบุคคลนั้น เพื่อจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องในเรื่องใด เพื่อสมาชิกในกลุ่มจะได้ช่วยเหลือให้ผู้นั้นเข้าใจ ผลสำเร็จของกลุ่มจึงขึ้นอยู่กับนักเรียนทุกคน

4. ทักษะความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (Interdependence and Snell Group)

นักเรียนทุกคนต้องทำงานร่วมกันได้และเข้าใจกันได้ นักเรียนอาจไม่มีความพร้อมในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นมาก่อน ครูมีหน้าที่ต้องช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะ และทักษะมนุษยสัมพันธ์ของคนในกลุ่ม เพื่อให้ทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะที่ควรมีในตัวนักเรียนแต่ละคน คือ สามารถทำความเข้าใจและไว้วางใจกัน พุดสื่อสารความหมายได้ชัดเจนรู้จักยอมรับสนับสนุนซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ปัญหาความขัดแย้งให้สำเร็จลุล่วงไปได้

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) นักเรียนมีเวลาที่จะอภิปราย

วิเคราะห์การทำงานของกลุ่ม หาวิธีปรับปรุงการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ สมาชิกต้องสามารถใช้ทักษะทางสังคม และมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม กลุ่มสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวของสมาชิกเอง ขณะเดียวกันสัมพันธ์ภายในกลุ่มก็ต้องดีด้วย

สรุปได้ว่า หลักการของการเรียนแบบร่วมมือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นระบบการทำงานร่วมกัน ร่วมแรงร่วมใจ และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เพื่อให้ผลงานของกลุ่มมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูงสุด และฝึกฝนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับผู้อื่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 รูปแบบของการเรียนแบบร่วมมือ

การเรียนแบบร่วมมือ มีรูปแบบในการจัดการหลายรูปแบบ เช่น

1.3.1 *Student Teams Achievement Divisions (STAD)*

1.3.2 *Group Investigation (GI)*

1.3.3 *Teams Games Tournaments (TGT)*

1.3.5 *Jigsaw*

1.3.5 *Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC)*

ในที่นี้ ขอเสนอเฉพาะรูปแบบ Student Teams Achievement Divisions (STAD) ดังนี้

โรเบิร์ต อี สลาบิน (Robert E. Slavin, 1995 : 71 อ้างใน วิชาวรรณ บุญชูส่ง 2543 : 18) กล่าวว่า STAD เป็นรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือที่ดีวิธีหนึ่ง เป็นวิธีที่เน้นแรงจูงใจจากภายนอก คือ การให้รางวัล มีรายละเอียด 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสอน ครูจะนำเสนอบทเรียนโดยใช้การสอนแบบอภิปราย โดยจะแนะนำวิธีการเรียนแบบ STAD ให้นักเรียนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเอง
2. การจัดกลุ่มศึกษา นักเรียนเข้ากลุ่มโดยใช้กลุ่มแบบความสามารถทาง การเรียนจำนวน 4 คน หน้าที่ของกลุ่ม คือ ต้องเตรียมสมาชิกทุกคนในกลุ่มให้เข้าใจปัญหา หรือ เนื้อเรื่องที่ศึกษา สมาชิกในกลุ่มต้องถกเถียงปัญหา อภิปรายแบบฝึกหัดเพื่อที่จะสอบแข่งขันเมื่อ จบการศึกษาเนื้อหาแล้ว
3. การทดสอบ เป็นการทดสอบรายบุคคลหลังจากกิจกรรมสิ้นสุดลง
4. นำคะแนนแต่ละคนรวมกันเพื่อหาค่าเฉลี่ย กลุ่มใดได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัล

อาร์มสตรอง (Armstrong, 1994 : 406 อ้างใน อารมณี ชอบคิดประกอบ 2542 :10) ได้พัฒนาการเรียนแบบ Student Teams Achievement Divisions ขึ้นใช้ ที่มหาวิทยาลัย จอห์น ฮอบกินส์ เป็นรูปแบบการเรียนที่ง่ายต่อการสอนในระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่งนักเรียน ออกเป็นกลุ่มละ 4 – 5 คน ในแต่ละกลุ่มสมาชิกจะมีความสามารถแตกต่างกันร่วมมือกันในการ เรียน แต่ในการทดสอบต้องทำด้วยตนเอง สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะคิดเป็นกลุ่ม มี ขั้นตอนการเรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนครั้งก่อน โดยการซักถามและอภิปราย ตอบ ข้อสงสัยของนักเรียน

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มแบบคละกัน 4 - 5 คน

ขั้นที่ 3 แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อที่เรียนจากแบบฝึก นักเรียนแต่ละคนทำหน้าที่ตาม กติกาของการเรียนแบบร่วมมือ เช่น เป็นหัวหน้า เป็นคนจดบันทึก ผู้สนับสนุน

ขั้นที่ 4 นักเรียนจะทำการทดสอบ

ขั้นที่ 5 คะแนนที่ได้จากการทดสอบจะตีประกาศไว้ที่ป้ายนิเทศในห้องเรียน

พนมพร เผ่าเจริญ (2541 : 232) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแบบ STAD มี องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (Class presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอสิ่งที่ต้อง เรียนให้ผู้เรียน ไม่ว่าจะป็นมโนคติ ทักษะ หรือกระบวนการ การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียนนี้อาจใช้ การบรรยาย (Exposition)

2. การทำงานเป็นกลุ่ม (Teams) ครูจะแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนประมาณ 4 – 5 คน ที่มีความสามารถต่างกัน ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มทราบถึงหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มว่านักเรียนต้องช่วยเหลือกัน เรียนร่วมกันตรวจสอบคำตอบของงานที่ได้รับมอบหมาย และแก้ไขคำตอบร่วมกัน หลังจากที่ครูจัดกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ครูควรให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานร่วมกันจากใบงาน หรือแบบฝึกหัดที่ครูเตรียมไว้ ครูควรชี้แจงนักเรียนว่าใบงานหรือแบบฝึกหัดออกแบบมาให้ช่วยกันตอบคำถาม เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการสอบย่อย สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันตอบคำถาม แบ่งกันตอบคำถามเป็นคู่ๆ และเมื่อตอบคำถามแล้วจะนำคำตอบมาแลกเปลี่ยนกัน โดยสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันในการตอบคำถามแต่ละข้อให้ได้

3. การทดสอบย่อย (Quizzes) หลังจากที่นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้วครูทำการทดสอบย่อยนักเรียน โดยนักเรียนต่างคนต่างทำ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ที่ได้เรียนมา

4. คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน (Individual Improvement Score) ได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนพื้นฐาน กับคะแนนที่นักเรียนสอบได้ในการสอบย่อยนั้นๆ (คิดเป็นร้อยละ) คะแนนพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ได้จากคะแนนเฉลี่ยของผลการสอบหลายๆครั้งที่ผ่านมา ถ้าเริ่มสอบตามวิธีเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เป็นครั้งแรก ครูอาจหาคะแนนพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนได้ โดยใช้คะแนนที่เป็นร้อยละเฉลี่ยของผลการสอบที่ผ่านมา 3 ครั้ง หรือใช้เกรดในปีที่แล้วมาแปลงเป็นคะแนนพื้นฐาน ส่วนคะแนนของกลุ่ม (Teams Score) ได้จากการรวมคะแนนพัฒนาการของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย

5. การรับรองผลงานของกลุ่ม (Team Recognition) โดยการประกาศคะแนนกลุ่มของแต่ละกลุ่มให้ทราบ พร้อมกับให้คำชมเชยหรือให้รางวัลกับกลุ่มที่มีคะแนนการพัฒนาของกลุ่มสูงสุด โปรดจำไว้ว่าต้องจดบันทึกผลการปฏิบัติของนักเรียนแต่ละคนด้วย

1.4 ความแตกต่างระหว่างการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม

มีความแตกต่างกัน ดังนี้ (พรรณรัศมี เเงาธรรมสาร 2533 : 34 – 36)

การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative learning)	การเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิม (Traditional Learning)
1. สมาชิกมีความรับผิดชอบร่วมกัน	1. สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบร่วมกัน
2. สมาชิกแต่ละคนรับผิดชอบในงานของตนและของสมาชิกในกลุ่ม	2. สมาชิกแต่ละคนอาจจะไม่รับผิดชอบในงานของตนเองและของสมาชิกในกลุ่ม
3. สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน	3. สมาชิกมีความสามารถใกล้เคียงกัน
4. สมาชิกผลัดเปลี่ยนกันเป็นหัวหน้า	4. สมาชิกเลือกหัวหน้า
5. สมาชิกแบ่งความรับผิดชอบซึ่งกันและกัน	5. สมาชิกรับผิดชอบเฉพาะตัว
6. เน้นวิธีการและผลงาน	6. เน้นที่ผลงาน
7. มีการสอนทักษะทางสังคม	7. ทักษะทางสังคมถูกละเลยไม่มีการฝึก , พัฒนา
8. ครูสังเกตการณ์แนะนำการทำงาน	8. ครูละเลยการทำงานของกลุ่ม
9. เน้นวิธีการทำงานกลุ่ม	9. ไม่เน้นวิธีการทำงานกลุ่ม

1.5 ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

สุมณฑา พรหมบุญ และ คณะ (2540 : 39) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. ความรู้และความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในโลกถูกค้นพบใหม่เสมอๆ ความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสิ่งต่างๆในสังคมเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้วิธีที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย ฝึกการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การอยู่ร่วมกัน ให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ต่อครู ต่อสถานศึกษาและสังคม
3. การเรียนแบบร่วมมือช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริง เพราะลักษณะของการเรียนแบบนี้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ การบริหารการจัดการ การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากที่สุดวิธีหนึ่ง

4. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน เพราะนักเรียนทุกคนจะได้ฝึกตนเองจนเกิดเป็นวินัยในตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับการยอมรับจากครู จากเพื่อน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดการยอมรับตนเอง เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ ปัญหาทางวินัยจึงลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

5. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

ลูรีย์ บาวเออร์ (2535: 19-30) กล่าวถึง ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปรายกลุ่ม
2. นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยแก้ปัญหาของกลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากหลายๆทัศนะ
4. มีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง
5. ให้ผลทางด้านจิตพิสัย เพราะนักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก
6. นักเรียนอ่อนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรม และประสบผลสำเร็จในการเรียน
7. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิตและนักเรียนรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ
8. นักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน
9. ส่งเสริมด้านความคิด นักเรียนรู้จักใช้เหตุผล และรู้จักใช้ความคิดอย่างรอบคอบ

กุลยา เบญจกาญจน์ (2538 :18) กล่าวถึง ประโยชน์และความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือ ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับทัศนคติพื้นฐาน และคุณค่าในการรู้จักคิดอย่างมีอิสระทั้งในและนอกห้องเรียน
2. กรณีที่เด็กเห็นห่างจากบ้าน ห้องเรียนจึงเป็นแหล่งทดแทน หากครูวางแผนให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกันเป็นอย่างดี ก็จะเป็นแหล่งที่สร้างสรรค์พฤติกรรมทางสังคม
3. ช่วยให้นักเรียนรู้จักสร้างสรรค์ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับและปรับเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองกับสมาชิกในกลุ่ม การทำงานร่วมกันอาจจะประสบสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ ผู้เรียนจะได้ปรับตัวเข้าหากัน

4. ปฏิสัมพันธ์ในสังคมช่วยให้มองเห็นตัวเอง รู้จักทัศนคติ คุณค่าและความสามารถของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ สร้างบุคลิกภาพความเชื่อมั่นและรู้จักตนเองยิ่งขึ้น

5. การเรียนแบบร่วมมือ ช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหาเป็น กระบวนการทางความคิดระดับสูงซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างภาระงานแบบผู้ใหญ่นำ

จากทัศนะของนักวิชาการที่กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือสามารถสรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะในการแสวงหาความรู้ พัฒนาทักษะการคิด การแสดงออก การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ การช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งล้วนเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบัน ที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

1.6 บทบาทของครูกับการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 22) กล่าวถึง บทบาทของครูยุคใหม่ที่ใช้ระบบกลุ่มการเรียนรู้ว่าควรจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักเรียน ให้นักเรียนมีบทบาทเด่นชัดมากขึ้น เปลี่ยนจากฐานะผู้บอกเล่ามาเป็นสนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด ดีที่สุด ได้ผลที่สุด ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ฐิติมา อุ่นใจ (2538 : 50) ได้กล่าวถึง บทบาทของครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

1. การตั้งจุดหมายในการสอนทั้งในด้านวิชาการ ทักษะทางสังคม หรือพฤติกรรมที่คาดหวังจากการทำงานกลุ่ม
2. การจัดกลุ่มหรือองค์ประกอบของกลุ่ม ควรจัดให้มีลักษณะคละกัน
3. การกำหนดจำนวนสมาชิก ระยะเวลาที่กลุ่มอยู่ด้วยกัน จัดให้มีเอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน
4. การกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มให้ชัดเจน เช่น เป็นผู้นำกลุ่ม ผู้สรุป ผู้ตรวจสอบ ผู้หาข้อมูล ผู้สังเกต เป็นต้น
5. จัดให้เด็กได้ร่วมกันมีผลงานที่ต้องร่วมมือกันทำ โดยครูต้องพิจารณาทั้งวิธีการทำงานและผลงานของกลุ่ม
6. วัดผลทั้งในด้านวิชาการและทักษะทางสังคม หรือพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากผู้ถ่ายทอดข้อมูล มาเป็นผู้แนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูล

7. จัดบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน เช่น บรรยากาศที่เป็นกันเองให้การยอมรับนักเรียน เป็นต้น

พรรณรศมี เกษธรรมสาร (2533 : 37) กล่าวถึง บทบาทของครูกับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือว่า ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียน มาเป็นเพียงผู้ชี้แนะนำให้นักเรียนใช้ข้อมูลต่างๆ ดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ครูเป็นผู้จัดบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ความรู้สึกซึ่งกันและกัน ครูเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างบรรยากาศซึ่งอาจกระทำได้ ดังนี้

1. ให้งานที่ท้าทายนักเรียนมากกว่าจะเป็นงานที่แข่งขันกัน
2. ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกและตัดสินใจในงานที่ทำแม้ว่าจะเป็นความคิดที่จำกัด
3. ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความคิดของตนเอง ซึ่งอาจจะออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ระบายสี วาดภาพ แสดงบทบาทสมมุติ เขียนบรรยาย และอื่นๆ
4. ยอมรับความผิดพลาดของนักเรียน
5. เผยแพร่ข้อเขียนหรือผลงานของนักเรียนในรูปแบบของจดหมายข่าว หนังสือของห้อง หรือหนังสือพิมพ์ของโรงเรียน
6. การตั้งส่งเสริมทักษะทางด้านความคิดแก่นักเรียนโดยใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ และสื่อการสอน เช่น หนังสืออ้างอิง ภาพยนตร์ วารสาร เป็นต้น

จากลักษณะบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ สรุปได้ว่า ครูมีบทบาทสำคัญในการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศของห้องเรียน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนจะได้รับทั้งความรู้ ทักษะที่ดีต่อการเรียน มีระเบียบวินัยในตัวเองและมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้วางแผนการเรียน จัดบรรยากาศในการเรียน และเตรียมสื่อ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
3. ครูต้องเป็นผู้วางแผนการให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เช่น ทักษะการคิด ทักษะทางสังคม รวมทั้งวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียน และแสวงหาความรู้ หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้
4. ครูต้องส่งเสริมให้กำลังใจ ให้ออกโอกาสแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ร่วมกัน และมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมตามความเหมาะสม
5. ครูเป็นผู้มีบทบาทในการวัดและประเมินผล ทั้งด้านวิชาการ ด้านทักษะทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ด้วยวิธีการหลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

2.1 ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาก โดยสังเกตจากผลงานทางวิชาการที่ผ่านๆมา พบว่า มีการรายงานผลการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) ในการจัดการเรียนรู้อันจำนวนมาก โดยนักการศึกษาให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) ไว้หลายท่าน ดังนี้

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531 : 4) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) หมายถึง การเรียนโดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามสังกัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งนี้ กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยปกติในกลุ่มหนึ่งๆ จะมีสมาชิก 4 คน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน เรียนอ่อน 1 คน ผลการทดสอบของนักเรียนเป็นรายบุคคล การทดสอบทั้ง 2 ครั้ง นักเรียนต่างคนต่างสอบ แต่เวลาเรียนต้องร่วมมือกัน

กรมวิชาการ กองการวิจัยการศึกษา (2533 : 23) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) หมายถึง วิธีการเรียนที่ต้องมีเป้าหมาย ของกลุ่มและช่วยเหลือกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ส่วนหลักการของการเรียนแบบร่วมมือนี้ กำหนดให้ใช้เวลาในชั้นเรียน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มประมาณ 4 – 5 คน โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความสามารถต่างกัน และเทคนิคนี้ต้องใช้การเสริมแรง เช่น รางวัล คำชมเชย เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน

กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2537: 14) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) หมายถึง การแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน สมาชิกมีความหลากหลายในความสามารถในกลุ่มนี้จะไม่มีการเล่นเกมแข่งขัน เมื่อสมาชิกในกลุ่มช่วยกันทบทวนบทเรียนแล้วให้ทำแบบทดสอบเป็นเวลาประมาณ 15 นาที คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบจะแปลงเป็นคะแนนของแต่ละกลุ่ม โดยใช้ระบบที่เรียกว่า “กลุ่มสัมฤทธิ์” จะมีโอกาสได้คะแนนตั้งแต่อันดับที่ 1 – 6 เท่ากันทุกกลุ่ม คะแนนที่แปลงได้จะนำไปรวมกับคะแนนของเพื่อนในกลุ่ม STAD ของตน เป็นคะแนนรวมของกลุ่ม วงจรกิจกรรมกลุ่ม STAD ได้แก่ การบรรยาย การอภิปรายในชั้นเรียน 40 นาที การทบทวนบทเรียน 40 นาที (โดยให้เพื่อนช่วยสอนกันในกลุ่ม) และการทำแบบทดสอบ 15 – 20 นาที วงจรนี้จะใช้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (อัดสำเนา : 2541) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) หมายถึง ครูผู้สอนจะมอบหมายงานให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ที่มีสมาชิก 2-4 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีคุณสมบัติแตกต่างกัน สมาชิกของแต่ละกลุ่มทำงานได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิด ในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ความแตกต่างระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจและได้พึ่งพาความสามารถของกันและกันในการเรียนรู้

สลาวิน (Slavin , 1987: 23-24) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) เป็นการเรียนแบบร่วมมือแบบแรกที่ได้รับการพัฒนาขึ้น ที่มหาวิทยาลัยจอห์น ฮอปกินส์ (John Hopkins University) เป็นวิธีสอนอีกแบบหนึ่ง ซึ่งกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆโดยปกติมี 4 คนเป็นเด็กเรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน ผลการเรียนของเด็กจะพิจารณาเป็น 2 ตอน ตอนแรกจะพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตอนที่ 2 จะพิจารณาคะแนนสอบเป็นรายบุคคล การสอบทั้ง 2 ครั้ง นักเรียนต่างคนต่างสอบ แต่เวลาเรียนต้องร่วมมือกัน ดังนั้นเด็กนักเรียนที่เรียนเก่งจึงพยายามช่วยเด็กอ่อน เพราะจะทำให้คะแนนของทั้งกลุ่มดีขึ้น และครูมีรางวัลเป็นแรงเสริมให้ด้วย หากค่าเฉลี่ยของกลุ่มใดเกินเกณฑ์ที่ครูตั้งไว้

การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เป็นวงจรตามลำดับ ดังนี้ สลาวิน (Slavin ,1990 อ้างใน สุจินต์ วิสวธีรานนท์ อัดสำเนา)

1. ขึ้นสอน ครูดำเนินการสอนเนื้อหา ทักษะหรือวิธีการเกี่ยวกับบทเรียนนั้นๆ อาจเป็นกิจกรรมที่ครูบรรยาย สาธิต ใช้สื่อประกอบการสอนหรือให้นักเรียนทำกิจกรรมทดลอง
2. ขึ้นทบทวนความรู้เป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มต้องมีความเข้าใจว่า สมาชิกทุกคนต้องทำงานเพื่อช่วยเหลือกันและกันในการศึกษาเอกสารและทบทวนความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบย่อย โดยครูเน้นให้นักเรียนทำ ดังนี้
  - 2.1 ต้องให้แน่ใจว่า สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ
  - 2.2 เมื่อมีข้อสงสัยหรือปัญหา ให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มก่อนที่จะถามครูหรือถามเพื่อนกลุ่มอื่น
  - 2.3 ให้สมาชิกอธิบายเหตุผล ของคำตอบของแต่ละคำถามให้ได้ โดยเฉพาะแบบฝึกหัดที่เป็นคำถามแบบปรนัยให้เลือกตอบ

3. ขั้นตอนสอบย่อย ครูจัดให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย หลังจากนักเรียนเรียนและทบทวนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่กำหนด นักเรียนทำแบบทดสอบคนเดียว ไม่มีการช่วยเหลือกัน

4. ขั้นหาคะแนนปรับปรุง คะแนนปรับปรุงเป็นคะแนนที่ได้จากการพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบครั้งก่อนๆ กับคะแนนการทดสอบครั้งปัจจุบัน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้ ดังนั้นจะต้องมีการกำหนดพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งอาจได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบ 3 ครั้งก่อน หรืออาจใช้คะแนนทดสอบครั้งก่อนหน้าเป็นการหาคะแนนปรับปรุงโดยใช้รูปแบบการสอน STAD เป็นครั้งแรก

การหาคะแนนปรับปรุงอาศัยเกณฑ์ดังนี้

คะแนนจากแบบทดสอบ	คะแนนปรับปรุง
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10	0
ต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานระหว่าง 1 – 10	10
เท่ากับคะแนนพื้นฐานถึงมากกว่า 10	20
มากกว่าคะแนนพื้นฐานตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	30

เมื่อได้คะแนนปรับปรุงของนักเรียนแต่ละคนแล้ว จึงหาคะแนนปรับปรุงของกลุ่มซึ่งได้จากค่าเฉลี่ยของคะแนนปรับปรุงของสมาชิกทุกคน

5. ขั้นให้รางวัล กลุ่มที่ได้คะแนนปรับปรุงตามเกณฑ์ที่กำหนด จะได้รับคำชมเชยหรือติดประกาศที่บอร์ดในห้องเรียน

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) เป็นกิจกรรมการเรียน ที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็กๆประมาณ 2 – 5 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้ความสามารถที่แตกต่างกัน สมาชิกในกลุ่มเรียนร่วมกัน ช่วยคิด ช่วยแนะนำซึ่งกันและกัน แต่การทดสอบความรู้แต่ละครั้งนั้นต่างคนต่างสอบ ผลการทดสอบของผู้เรียนจะแบ่งเป็นการพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม และคะแนนสอบเป็นราย ซึ่งจะทำให้คะแนนของกลุ่มดีขึ้น และมีการเสริมแรงที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมมือกันทำงาน เช่น การให้คำชมเชย หรือประกาศชื่อที่ป้ายนิเทศ

2.2 กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีรูปแบบการเรียนซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

เท็อน ทองแก้ว (2537: 44) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือตามแบบสแตด (STAD) ประกอบด้วยการนำเสนอข้อมูล การทำงานร่วมกัน การทดสอบ การปรับปรุงคะแนน และการตัดสินผลงานของกลุ่ม

1. การนำเสนอข้อมูล ครูจะเป็นผู้นำเสนอ ข้อมูลอาจเป็นการใช้เอกสาร หรือ การบรรยาย เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้สึกเรื่องที่จะเรียน และเห็นแนวทางที่จะทำกิจกรรม กลุ่มต่อไป

2. การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งมี 4 คน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และคละเพศกัน หน้าที่สำคัญของกลุ่มคือการช่วยเหลือกัน อภิปรายปัญหาหารือกันรวมทั้งการตรวจสอบคำตอบ การแก้ไขคำตอบ หัวใจสำคัญอยู่ที่สมาชิกแต่ละคน ทุกคนจึงต้องทำให้ดีที่สุด สมาชิกเรียนรู้ ให้กำลังใจและเข้าใจร่วมกัน เมื่อครูสอนไปประมาณ 1-2 ครั้ง นักเรียนทุกคนจะเข้าทำการทดสอบในสาระที่เรียน โดยต่างคนต่างสอบจะช่วยเหลือกันไม่ได้

3. การปรับปรุงคะแนน จะเปิดให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนอย่างเต็มที่จึงให้นักเรียนสามารถปรับปรุงคะแนนของตนได้สูงขึ้น

4. การตัดสินผลงานของกลุ่ม จะพิจารณาจากผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลความสำเร็จตามคะแนนที่ได้ของกลุ่ม อาจเป็นคำชมเชย ประกาศนียบัตร รางวัล เป็นต้น

นาคยา ปิลาณฑานนท์ (2539 : 1-4) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบการเรียนรู้ร่วมกันว่า โดยปกติครูผู้สอนมักจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่จะให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มอยู่แล้ว แต่ถ้าพิจารณารายละเอียดของกิจกรรมกลุ่มที่ทำกันอยู่ มักมีลักษณะแบ่งงานกันทำช่วยกันเรียนอย่างจริงจัง เห็นชัดๆยังมีน้อย ฉะนั้นการจัดกิจกรรม การเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันเรียนควรมีความชัดเจน ซึ่งมีแนวการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดหน่วยการเรียนที่จะต้องศึกษา และหัวข้อย่อยที่ครอบคลุมสาระของ หน่วยการเรียน

2. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มให้มีสมาชิกเท่ากับจำนวนหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา

3. จัดเตรียมเอกสาร สื่อ วัสดุที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้า

4. จัดเตรียมกรอบประเด็นคำถาม ใบงาน ของแต่ละหัวข้อ

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ศึกษาเนื้อหาสาระและอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังจน เข้าใจ

6. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน ช่วยกันแนะนำเพื่อนจนมีความรู้ทุกหัวข้อเป็นอย่างดี

7. นักเรียนแต่ละคนทำการทดสอบ

8. การวัดและประเมินผล

การดำเนินการสอนแบบสแตด (STAD)

1. บอกเป้าหมายและแนวทางการเรียน เป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียนได้แก่

การบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วทบทวนความรู้เดิม หรือเสนอปัญหาที่จะเชื่อมโยงมาสู่การเรียนเรื่องใหม่
2. การนำเสนอข้อมูลใหม่ที่จะสอน อาจใช้การบรรยายให้คู่มือการสอนประกอบ เพื่อนำเข้าสู่กิจกรรมกลุ่ม
3. แบ่งนักเรียนที่จะทำกิจกรรมกลุ่มตามที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว เริ่มกิจกรรมการเรียนการสอน โดย
  - 1) เขียนขั้นตอนการทำงาน เช่น
    - (1) นักเรียนนั่งประจำที่
    - (2) นักเรียนส่งตัวแทนมารับเอกสาร
    - (3) นักเรียนอ่านคำชี้แจง
    - (4) เมื่อครูให้สัญญาณให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม
    - (5) เมื่อหมดเวลา ให้กลุ่มนำส่งผลงานและเสนอผลงาน
  - 2) บอกขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน อาจทดสอบความเข้าใจ โดยให้นักเรียน 2-3 คนทบทวนคำสั่ง
  - 3) ให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่ม ครูกำหนดสถานที่ของกลุ่มและวิธีการทำงานกลุ่มให้ชัดเจน
  - 4) การช่วยเหลือนักเรียนทำงานกลุ่ม โดยแนวคิดการเรียนรู้ร่วมกลุ่มจะเปิดโอกาสให้นักเรียน ทำงานของตนเองอย่างเต็มที่และเป็นอิสระ ครูจะเข้าไปช่วยเหลือจะเป็นการให้ข้อเสนอแนะ หรือให้แนวทางการแสวงหาความรู้
  - 5) การทดสอบย่อย และการนำผลงานไปตัดสินกลุ่ม สลาวิน (Slavin) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลกลุ่ม ประกอบด้วย การกำหนดคะแนนพื้นฐาน การทดสอบย่อย การปรับปรุงคะแนนและการตัดสินประเมินผลกลุ่ม ดังนี้
    - (1) การกำหนดคะแนนพื้นฐาน คะแนนพื้นฐานเป็นคะแนนเฉลี่ยซึ่งได้จากการทดสอบย่อย 3 ครั้ง หรือมากกว่า หรือจะใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีที่แล้วก็ได้
    - (2) การทดสอบย่อย เป็นการทดสอบย่อยที่ครูจัดตามใบงาน หรือกิจกรรมที่นักเรียนทำ

(3) การหาคะแนนปรับปรุง โดยวิธีการเปรียบเทียบคะแนนย่อยกับคะแนนพื้นฐาน เพื่อหาความแตกต่างและปรับเป็นค่าคะแนนปรับปรุง

(4) หาคะแนนกลุ่ม โดยการนำคะแนนปรับปรุงของสมาชิกมาใส่ในตารางเพื่อตัดสินกลุ่ม จะใช้เกณฑ์ในการตัดสิน เช่น

เกณฑ์	รางวัล
15	ดี
20	ดีมาก
25	ดีเยี่ยม

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) ครูจะเป็นผู้นำเสนอข้อมูล นักเรียนจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์และเพศละกันมีการทดสอบต่างคนต่างสอบ การปรับปรุงคะแนนจะเปิดโอกาสให้นักเรียน สามารถปรับปรุงคะแนนของตนเองให้สูงขึ้น การตัดสินผลงานของกลุ่ม จะพิจารณาผลรวมของการปรับปรุงคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม กำหนดระดับผลสำเร็จตามคะแนนที่ได้จากกลุ่ม

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ในกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD)

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา ที่ศึกษาความคิดการสอนแบบสแตด (STAD) มีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปตามพื้นฐานประสบการณ์ และความเชื่อ ดังทฤษฎีต่อไปนี้

2.3.1. ทฤษฎีสนาม (Field Theory) ทิศนา แจมมณี (2522 :10-12) กล่าวถึงแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีสนาม (Field Theory) ของเคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญของทฤษฎี ดังนี้

- 1) พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม
- 2) โครงสร้างของกลุ่มเกิดจากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน
- 3) การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยเป็นปฏิสัมพันธ์ในรูปการกระทำ (act) ความรู้สึก (feel) และความคิด (think)
- 4) องค์ประกอบต่างๆดังที่กล่าวมาในข้อ 3) จะก่อให้เกิดโครงสร้างของกลุ่มแต่ละครั้ง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสมาชิกในกลุ่ม
- 5) สมาชิกในกลุ่มจะมีการปรับตัวเข้าหากันและพยายามช่วยกันทำงาน ซึ่งการที่บุคคลพยายามปรับบุคลิกภาพของตนที่มีความแตกต่างกันนี้ จะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และทำให้พลังหรือแรงผลักดันของกลุ่มที่ทำให้การทำงานเป็นไปด้วยดี

2.3.2 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (*Psychoanalytic Orientation*)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มีความคิดที่สำคัญเกี่ยวกับทฤษฎี ดังนี้

- 1) เมื่อบุคคลอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม จะต้องอาศัยความจูงใจ (Motivation Process) ซึ่งอาจเป็นรางวัล หรือผลจากการทำงานกลุ่ม
- 2) ในการรวมกลุ่มบุคคลจะมีโอกาสแสดงตนอย่างเปิดเผยหรือพยายามป้องกัน ปิดบังตนเองด้วยวิธีการต่างๆ (Defense Mechanism) การใช้แนวคิดนี้ในการวิเคราะห์กลุ่ม โดยให้บุคคลแสดงออกตามความเป็นจริง

2.3.3 ทฤษฎีแรงจูงใจ (*Motivation Theory*)

อารีย์ พันธุ์มณี (2534 : 198 – 200) กล่าวถึง หลักการสำคัญของการสร้างแรงจูงใจในกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ด้วยการเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่จะทำให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ เพื่อให้เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง หัวข้อเหล่านี้อาจเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าสงสัย ไม่น่าใจ หรือเกิดความรู้สึกรักใคร่ได้ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ จนกว่าจะสามารถค้นคว้าหาความรู้มาสนองตอบความสนใจนั้นได้ แต่การกำหนดหัวข้อต้องพึงระวังอย่าให้เกินความสามารถหรือต้องใช้เวลามากเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเบื่อหน่ายและหมดความสนใจ และทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนรู้ของนักเรียนคนนั้นได้
- 2) การใช้วิธีการแปลกใหม่ ควรนำเสนอวิธีการแปลกใหม่เพื่อเร้าความสนใจโดยใช้วิธีการใหม่ ซึ่งนักเรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การให้นักเรียนร่วมกันวางโครงการประเมินผลการสอน ให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำวิธีการแปลกและใหม่ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น
- 3) เกมและการเล่นละคร การสอนให้เด็กได้ปฏิบัติจริงทั้งในการเล่นและแสดงละคร ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้นด้วย
- 4) ตั้งรางวัล สำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลล่วงหน้าแก่หน้าที่นักเรียนทำสำเร็จ เพื่อช่วยให้นักเรียนพยายามมากขึ้น และการให้รางวัลก่อนการเรียนรู้ก็ได้ เพื่อให้นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ใหม่ ครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมอย่างทั่วถึง ไม่ควรให้เฉพาะผู้ชนะในการแข่งขันเท่านั้น แต่อาจให้รางวัลในการแข่งขันกับตนเอง

5) การชมเชยและการตำหนิ ทั้งการชมเชยและการตำหนิจะมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วยกันทั้งสองอย่าง โดยทั่วไปการชมเชยจะให้ผลดีกว่าการตำหนิบ้างเล็กน้อย เด็กโตชอบการชมเชยมากกว่าตำหนิ เด็กที่เรียนดีเมื่อถูกตำหนิจะมีความพยายามมากกว่าเมื่อได้รับคำชมเชย

สรุปได้ว่า จากหลักการของทฤษฎีแรงจูงใจ สามารถนำมาใช้กับการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) โดยการให้รางวัล การชมเชย หรือการตำหนิจะเป็นแรงเสริมอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามในการศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย

2.3.4 ทฤษฎีการให้แรงเสริม

ซูส์กัลด์ แส่นปัญญา (2537 : 62 – 65) กล่าวถึง ประเภทของตัวเสริมแรงมี 3 ประเภท ดังนี้

- 1) ตัวเสริมแรงทางสังคม เช่น การยิ้ม การสัมผัส การปลอบโยน การชมเชย การเอาใจใส่ การให้ความใกล้ชิด เป็นต้น
- 2) ตัวเสริมแรงที่เป็นวัสดุ เช่น ขนม อาหาร ของเล่น ลูกกวาด เงินเหรียญ
- 3) ตัวเสริมแรงที่เป็นกิจกรรม เช่น การให้เล่นเกม การให้อิสระเมื่อสำเร็จก็ให้อ่านการ์ตูน การให้ดูโทรทัศน์ เป็นต้น

จากหลักการของทฤษฎีการให้แรงเสริม สามารถนำมาใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ที่ใช้เทคนิคสแตด (STAD) กล่าวคือ การให้แรงเสริมเป็นการกระตุ้นการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

3.1 ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

บัททอน (Button) อังโน สามารถ สุขาวงศ์ 2537 : 49) กล่าวว่า การเป็นมนุษย์ย่อมต้องสื่อสาร และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น หมายถึง เราต้องอยู่ในสังคมด้วยเหตุผลนี้การทำงานกลุ่มจึงต้องจัดขึ้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยส่งเสริมให้มนุษย์ได้เติบโต และพัฒนาทักษะทางสังคมและปฏิสัมพันธ์ กับคนอื่น ในบรรยากาศที่ส่งเสริมซึ่งกันและกันผู้ร่วมทำงานจะพยายามช่วยเหลือแต่ละบุคคล เพื่อให้งานของกลุ่มบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ยูพิน โปธิรัตน์ (2537 : 22) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพ สามารถพัฒนาตัวแปร ด้านความคิดสร้างสรรค์ ระเบียบวินัยในชั้นเรียน พฤติกรรมตั้งใจเรียน การคิดเป็น และการแก้ปัญหาได้

อาร์มอนด์ ขอบทิลประกอบ (2542 :24) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การกระทำกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการวางแผนร่วมกันสู่เป้าหมาย อันเดียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การทำงานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การได้ฟังพินิจ อาศัยกัน ช่วยเหลือกัน ร่วมคิด เลือกลงและตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุดของกลุ่ม

3.2 หลักการเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม

พรณพิศ วาณิชยการ อ่างใน จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : 39) กล่าวว่า การทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมร่วมกันของบุคคลในกลุ่ม ที่ร่วมกันวางแผนตามเป้าหมายและ จัดประสบการณ์ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ขึ้น ทั้งในตัวบุคคลและในกลุ่ม การทำงานแบบกลุ่มนี้ จึงจำเป็นจะต้องมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการที่จะ ใช้อำนาจการกระทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิก ให้ดำเนินการไปในทางสร้างสรรค์ เพื่อให้สมาชิก แต่ละคนและกลุ่มทั้งหมด บรรลุสู่ความสำเร็จตามเป้าประสงค์และเสริมสร้างการพัฒนาบุคคล ในกลุ่มและความเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดังนั้นการทำงานกลุ่มจึงมีพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ การทำกิจกรรม การทำงาน ร่วมกัน และความรู้สึกของสมาชิก หากบุคคลมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ยิ่งมากเท่าใด การกระทำร่วมกันและความรู้สึกของพวกเขาจะมีมากขึ้นด้วย องค์การที่เกี่ยวข้องกับ ลักษณะดังกล่าว จะมีแนวโน้มจะรวมกันเข้าเป็นกลุ่มที่มีพลังสูงขึ้น โดยกลุ่มต้องดำเนินการตาม หลักการ ดังนี้

1. มีการวางแผนร่วมกัน
2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน
3. มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอย่างชัดเจน
4. มีความรับผิดชอบของตนเองและกลุ่ม

3.3 องค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม

สลาวิน (Slavin, อ้างใน สุริย์ บาวเออร์ 2535 : 15) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

- 1) นักเรียนต้องรู้จักทำงานเพื่อกลุ่ม
- 2) ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลรวมของสมาชิกในกลุ่ม
- 3) ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าจะต้องช่วยเหลือสมาชิกอื่นๆ

สามารถ สุขawangค์ (2537 : 58) กล่าวถึง การทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ ดังนี้

- 1) การกำหนดเป้าหมายของกลุ่มร่วมกัน
- 2) การมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่ม ความรู้สึกของสมาชิก ในขณะที่ทำงานกลุ่ม วิธีการทำงานของกลุ่มภาวะผู้นำภายในกลุ่มการตัดสินใจภายในกลุ่ม การไว้วางใจซึ่งกันและกันของสมาชิกในกลุ่ม

จากการศึกษาองค์ประกอบของการทำงานกลุ่ม สรุปได้ว่า การทำงานกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) สมาชิกมีความตั้งใจจริงในการทำงานร่วมกัน
- 2) สมาชิกมีความเสียสละ และพร้อมให้ความร่วมมือกับกลุ่ม
- 3) สมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม
- 4) สมาชิกต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่ม
- 5) สมาชิกต้องร่วมกันประเมินและปรับปรุงแก้ไขให้งานของกลุ่มสำเร็จผลสูงสุด

3.4 ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม

ลิวิรรณ ศรีพหล (2536 : 224) กล่าวถึง ประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม พอสังเขป ดังนี้

- 1) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติที่ดี และถูกต้องเกี่ยวกับการทำงาน ว่าจะต้องทำงานเป็นกลุ่มจึงจะประสบความสำเร็จ
- 2) เป็นการฝึกและให้ทัศนคติแก่ผู้เรียนว่าบุคคลอื่น ๆ มีค่าเสมอเหมือนกัน ต้องยอมรับและเคารพความเป็นคนของผู้อื่น ทั้งในด้านความคิดเห็นและกระทำ โดยไม่ยึดถือหรือมองแต่ตัวเองเป็นศูนย์กลาง

- 3) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาททั้งของตนเองและสมาชิกของกลุ่ม เช่น บทบาทในการเป็นผู้นำ หรือบทบาทในการเป็นผู้ตาม เป็นต้น
- 4) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางสังคม (Social Skills) หรือการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 5) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพราะการเป็นสมาชิกของกลุ่มย่อมได้รับมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การเรียนโดยการฝึกปฏิบัติ จะทำให้ได้รับประสบการณ์โดยตรง
- 6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะในด้านความคิดร่วมกับกลุ่ม เช่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ เป็นต้น
- 7) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ เพื่อเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เช่น การยอมรับและปฏิบัติตามมติของกลุ่ม เป็นต้น
- 8) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิถีทางความเป็นประชาธิปไตย ทั้งในด้านความคิดและการกระทำ
- 9) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ทำให้เขารู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อกลุ่ม เช่น การที่กลุ่มยอมรับความคิดของเขา การที่กลุ่มเปิดโอกาสให้เขาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เป็นต้น ความภาคภูมิใจนี้เองที่จะเป็นแรงผลักดันให้ เป็นคนกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูดกล้าตัดสินใจ ทักษะดังกล่าวจะทำให้เกิดความมั่นใจต่อมา
- 10) สร้างค่านิยมในเรื่องความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเข้าใจและความเห็นใจผู้อื่น

หฤทัย อติชาติพงศ์ (อ้างใน สามานถ สุขาวศ์ 2537 : 58) กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือหมู่คณะไว้ ดังนี้

- 1) ช่วยให้เข้าใจขบวนการทำงานกลุ่มร่วมกัน แล้วนำไปประยุกต์ใช้กับเพื่อนร่วมงานและนักเรียนในการแนะแนวหมู่
- 2) ช่วยให้ผู้รู้จักเลือก รู้จักวางจุดมุ่งหมายและการเสนอแนะ ตลอดจนการประเมินผลในการแก้ปัญหาในโครงการที่กระทำ และสามารถดำเนินการตามโครงการต่อไปได้
- 3) ช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกไวต่อปฏิกริยาโต้ตอบภายในกลุ่ม เพื่อเขาจะได้รับรู้ในเรื่องความรับผิดชอบของหัวหน้า ของสมาชิกดีขึ้น การโต้ตอบจะช่วยให้กลุ่มพัฒนาอย่างกว้างขวาง และได้แหล่งความรู้และทักษะในเรื่องของประชาธิปไตย

จากการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำงานกลุ่ม กล่าวได้ว่า การทำงานกลุ่มก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ดังนี้

- 1) ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงาน หรือเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น
- 2) ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางสังคม การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3) ผู้เรียนได้เรียนรู้วิถีทางของความเป็นประชาธิปไตย เพื่อการดำรงชีวิตในอนาคต
- 4) ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือ เกิดความเข้าใจและเห็นใจผู้อื่น

4. หลักสูตรสถานศึกษา (โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์))

โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครเขต 2 และเป็นสถานศึกษานำร่องในการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและบริหารการศึกษาแบบ SBM ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545

4.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) มุ่งจัดการศึกษาเพื่อ “ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาสามัญ มีทักษะทางอาชีพ เชื่อมโยงความรู้ในการสร้างสรรค์งาน รักความเป็นไทย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ใช้ภาษาและเทคโนโลยีในการสื่อสารได้ ”

4.2 จัดการเรียนการสอน 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) และ ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) โดยโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนสีกันฯ เทียบเคียงจากหลักสูตรแกน การจัดการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 4 จัดการเรียนรู้เป็นรายภาคโดยแยกสาระการเรียนรู้พื้นฐานออกในแต่ละภาคเรียน เพื่อการศึกษาต่อ หรือเพื่อประกอบอาชีพ โดยจัดการศึกษาตามความสนใจ และความถนัด โดยได้สอดแทรกสาระที่ 1 คือ พระพุทธศาสนาและสาระอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือ สอดคล้องกันร่วมด้วย

4.3 เนื้อหาเรื่อง สันติศึกษา ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระนำมาใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มนั้น เป็นเนื้อหาที่อยู่ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบันของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โดยยึดสาระการเรียนรู้ที่ 4 (ประวัติศาสตร์) เป็นหลักและนำสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกันมาบูรณาการ จัดการเรียนรู้รายภาคเรียนจำนวน 40 ชั่วโมง ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 4.3.1 ส 4.1.1 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากล
- 4.3.2 ส 4.1.3 การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเหตุการณ์สำคัญ
- 4.3.3 ส 4.2.1 พื้นฐานอารยธรรมโลก
- 4.3.4 ส 4.2.2 พัฒนาการของมนุษยชาติ (การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม การปฏิวัติทางการปกครอง – สังคม)
- 4.3.5 ส 4.2.3 ความขัดแย้งและการรักษาสันติภาพของโลก
- 4.3.6 ส 4.3.3 ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่
- 4.3.7 ส 2.1.1 ค่านิยม และความเชื่อเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ
- 4.3.8 ส 1.2.2 การดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธ

4.4 คำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้ ส 043016 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

จำนวน 40 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างเป็นระบบ

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยผลการสร้างสรรค์ และพัฒนาการของมนุษยชาติ ในภูมิภาคต่างๆของโลก และผลกระทบของการสร้างสรรค์พัฒนาการของมนุษยชาติในด้านต่างๆ ต่อโลกและประเทศไทยรวมทั้งผลงานของมนุษยชาติที่มีผลต่อความขัดแย้ง การประสานประโยชน์ และการสร้างสันติภาพของโลก เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของสถานการณ์โลก

ศึกษาความเชื่อ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของประชาชนในภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งคุณลักษณะของพลเมืองที่พึงประสงค์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและปรับตัวได้เหมาะสมเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน

4.5 โครงสร้างการจัดหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ๓ 043106 พลเมืองดีในโลก
ปัจจุบัน

ลำดับที่	ชื่อหน่วย / สาระสำคัญ	เวลาเรียน
1	เรียนรู้เรื่องโลก - สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง - สภาพทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคม	4
2	พื้นฐานอารยธรรมโลก - แหล่งอารยธรรมสำคัญของโลก - มรดกจากอารยธรรมเก่าสู่โลกปัจจุบัน	8
3	วิทยาการก้าวหน้า - พัฒนาการทางวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี - พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง,สังคม	8
4	สันติศึกษา - การแข่งขันระหว่างประเทศ - ความขัดแย้งระหว่างประเทศ - ความร่วมมือและการประสานประโยชน์ ระหว่างประเทศ	8
5	โลกยุคปัจจุบัน - ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ - ปัญหา / ผลกระทบจากความเจริญยุคโลกาภิวัตน์ - แนวโน้มของสถานการณ์โลกกับการพัฒนา ประเทศไทย	8
6	สังคมน่าอยู่ - ความเชื่อ ค่านิยมที่น่าสนใจ - คุณลักษณะของพลเมืองที่พึงประสงค์ - การดำเนินชีวิตตามวิถีพุทธ	4
	รวม	40 ชั่วโมง

4.6 โครงสร้างหลักสูตรของหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106
พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง
สันติศึกษา	ส 4.2.3 วิเคราะห์ผลงานของ มนุษยชาติที่นำไปสู่ความ ร่วมมือและความขัดแย้ง ตลอดจนแนวทางใน การประสานประโยชน์เพื่อ สันติภาพของโลก	1. ความสำคัญและ สาเหตุของความ ขัดแย้งระหว่าง ประเทศ 2. การแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งระหว่าง ประเทศ 3. การประสาน ประโยชน์ระหว่าง ประเทศ 4. องค์การความ ร่วมมือระหว่าง ประเทศที่สำคัญ	1. ศึกษา รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับความ ร่วมมือ ความขัดแย้ง และการสร้าง สันติภาพของ มนุษยชาติและ ผลกระทบที่มีต่อ ประเทศไทยและ ต่างประเทศ 2. วิเคราะห์เหตุการณ์ ที่เป็นความร่วมมือ ความขัดแย้งของ มนุษยชาติในโลก 3. วิเคราะห์และสรุป แนวทางการประสาน ประโยชน์ในการสร้าง สันติภาพของโลก 4. วิเคราะห์เหตุการณ์ สำคัญที่มีผลให้เกิด การเปลี่ยนแปลงใน ด้านต่างๆของ มนุษยชาติในภูมิภาค ต่างๆของโลก

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

กนกพร แสงสว่าง (2540 : 60) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคจิกซอร์ กับการสอนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือ โดยเน้นเทคนิคจิกซอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าของนักเรียน ที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัยยา โพธิ์แดง (2540 : 48) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือกับกลุ่มที่เรียนตามปกติ พบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : 60) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด กับการสอนตามปกติใน รายวิชา ส 401 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด กับการสอนตามปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มณฑิพย์ เจริญรอด (2542 : 67) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ กับการเรียนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีคะแนน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิภาวรรณ บุญชูส่ง (2543 : 57) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี STAD กับนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือตามวิธี GI พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 2 วิธีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สุมาลี บัวเล็ก (2541 : 59) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือและการสอนตามคู่มือครู พบว่านักเรียนที่ ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้วิธีการแบบ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ มีความสามารถในการแก้ปัญหาทาง วิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนุสรณ์ สุชาติานนท์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน เทพธิดา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยหลัง การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารมณ ขอบศิลประกอบ (2542 : 57) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคสแตด กับ การสอนตามปกติพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวได้ว่า การเรียนแบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะ ในการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามคู่มือหรือแบบปกติ

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สลาวิน (Slavin , 1987 : 7 – 13 อ้างใน อารมณ ขอบศิลประกอบ 2542 : 30) ได้เปรียบเทียบระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ กับการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ จากการวิจัย 38 เรื่อง พบว่ารายงานการวิจัยนั้นแสดงถึงผลการเรียนในห้องเรียน โดยการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ

โรเบิร์ต ดิก เคฟเฟอร์สแตน (Robert Dick Kefferstan, 1994 อ้างใน วิจารณ์ บุญชูสง 2543 : 33) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลกระทบของการสอนวิชาที่ว่าด้วยความเกี่ยวข้องกับทาง ภาษาและวิทยาศาสตร์ เรื่องความสามารถในการให้คำจำกัดความ และการรายงานเรื่อง กระบวนการของนักเรียนเกรด 4 และเกรด 5 ที่มีและไม่มีความสามารถทางด้านภาษา กลุ่ม ทดลองเป็น

นักเรียนที่มีและไม่มีความสามารถทางด้านภาษา เรียนอยู่ในเกรด 4 และเกรด 5 จำนวน 135 คน ใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ GI ผลการทดลองปรากฏว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ GI เป็นเทคนิคการสอนที่ประสบผลสำเร็จ สามารถนำไปสอนในห้องเรียนปกติที่มีนักเรียนธรรมดาและนักเรียนที่ด้อยความสามารถทางการเรียนภาษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศ กล่าวได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ ไม่ว่าจะด้วยเทคนิค STAD, GI, TGT, Jigsaw สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะในการทำงานกลุ่มสูง และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานกลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกที่มีความแตกต่างกัน และจากการศึกษาทั้งงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิคสแตด ยังเป็นกิจกรรมที่เน้นแรงจูงใจ โดยการให้รางวัลเป็นสิ่งเร้าความสนใจในการเรียนรู้หรือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น เมื่อกลุ่มได้รับรางวัลสมาชิกจะเกิดความภาคภูมิใจ เป็นแรงจูงใจให้ร่วมมือกันพัฒนางานให้มีคุณภาพหรือประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา ในสาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีกัน(วัฒนานครอุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 10 ห้องเรียน มีผู้เรียน 398 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก เนื่องจากโรงเรียนมีนโยบายในการจัดชั้นเรียนแบบลดความรู้ ความสามารถ ผู้เรียนจึงมีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียง ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็นกลุ่มย่อยได้ 9 กลุ่มมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน จัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน แบบปรนัย ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวนฉบับละ 40 ข้อ

2.3 แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่ดัดแปลงมาจาก จุฑามาศ สดแสงจันทร์ จำนวน 20 ข้อ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษา เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของ ช่วงชั้นที่ 4 เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดสาระการเรียนรู้ทั้ง 5 สาระในแต่ละชั้นปี

2. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดสาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง พร้อมจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการวัดผลและประเมินผล โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับหลักสูตร สภาพสังคมและความต้องการของผู้เรียน จากการประชุมตกลงของผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. เลือกหน่วยการเรียนรู้เพื่อใช้ในการทดลอง ให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการเก็บข้อมูล และจำนวนชั่วโมงเรียนที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4. ศึกษาเอกสารและตำราเรียนที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ที่เลือก คือ เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแข่งขันและการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

5. จัดแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน ดังนี้
  - 5.1 ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศ จำนวน 2 ชั่วโมง
  - 5.2 การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ จำนวน 2 ชั่วโมง
  - 5.3 ความหมาย ความสำคัญและรูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน 2 ชั่วโมง
  - 5.4 องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ จำนวน 2 ชั่วโมง
6. ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียน เรื่อง สันติศึกษา ศึกษาสภาพของผู้เรียนและเลือกวิธีการจัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) จากเอกสารงานวิจัยรวมทั้งขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษา
7. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ในหน่วยการเรียน เรื่อง สันติศึกษา เป็น 4 แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนในหน่วยการเรียนนี้ 8 ชั่วโมงโดยมีรายละเอียด ดังนี้
  - 7.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  - 7.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  - 7.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - 7.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ
 แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้
  1. สาระสำคัญ
  2. จุดประสงค์การเรียนรู้
  3. สาระการเรียนรู้
  4. กิจกรรมการเรียนรู้
    - 4.1 ขั้่นนำเข้าสู่สาระการเรียนรู้ อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียน เรื่อง สันติศึกษา
    - 4.2 ขั้่นการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)
      - 4.2.1 แบ่งกลุ่มผู้เรียนแบบคละความรู้ ความสามารถ โดยใช้คะแนนจากกลางภาคเรียนที่ 2 เป็นเกณฑ์

4.2.2 อธิบายการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ดังนี้

- 1) บทบาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่ม ได้แก่
  - (1) ผู้อ่าน อ่านงาน เอกสารให้เพื่อนในกลุ่มฟังให้เข้าใจ
  - (2) ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
  - (3) ผู้สนับสนุน เชื่อว่าสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม หรือช่วย

ในการอภิปรายครบทุกคน

- (4) ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบงานกลุ่มโดยให้เพื่อนๆช่วย

อธิบายและสรุป

2) ข้อตกลงที่ผู้เรียนทุกคนต้องปฏิบัติ คือ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจังเต็มที่

3) หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกและช่วยกันทำใบงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

4.2.3 อธิบายพฤติกรรมที่ผู้สอนจะสังเกตขณะทำงานกลุ่ม

4.2.4 อธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลของผู้สอน

4.2.5 ผู้เรียนอภิปรายร่วมกันถึงสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้

4.3 ขั้นตอนสอบผู้เรียนรายบุคคล

4.4 แจ้งผลการทดสอบให้ผู้เรียนทราบ

5. สื่อการเรียนรู้

6. การวัดผลและประเมินผล

7. เกณฑ์การประเมินผล

8. ข้อเสนอแนะ

9. บันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

8. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

9. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 37 คน ซึ่งไม่ใช่ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

10. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้จริงกับผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 36 คน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลก ปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สันติศึกษา เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 2 ฉบับๆละ 40 ข้อ ซึ่งมีแนวการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับพุทธศักราช 2544 เกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในส่วนที่เกี่ยวกับสาระประวัติศาสตร์ และ สาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในช่วงชั้นที่ 4

2. ศึกษาพันธกิจ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา

3. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ปีที่ 3 ของช่วงชั้นที่ 4 คือ สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน หน่วยการเรียนรู้ 4 เรื่อง สันติศึกษา

4. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้ เรื่อง สันติศึกษา

5. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือเรียน ตำรา เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ

6. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จากแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อวางกรอบการออกแบบทดสอบและข้อสอบ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติ กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา รวมทั้งมีพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน คือ

6.1 ความรู้ ความจำ

6.2 ความเข้าใจ

6.3 การนำไปใช้

6.4 การวิเคราะห์

6.5 การสังเคราะห์

6.6 การประเมินค่า

7. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย แบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 40 ข้อ เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

8. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อตรวจสอบ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

9. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงกับเนื้อหา และภาษาที่ใช้

10. นำข้อสอบทั้ง 2 ฉบับ ไปทดลองใช้กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสีกัน(วัฒนานครอู่ปลั๊ก) กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

11. ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบที่ผู้เรียนทำทั้ง 2 ฉบับ โดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิด หรือไม่ตอบหรือตอบเกิน

12 นำผลที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบมาวิเคราะห์ ข้อสอบรายข้อ เพื่อหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วนำข้อสอบที่มีความยากไม่อยู่ในเกณฑ์ระหว่าง .02 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) น้อยกว่า 0.20 มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

13. นำผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสันที่ 21 ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ฉบับ เท่ากับ 0.59 และ 0.66

14. นำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ไปทดลองใช้จริง

แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผู้รายงานดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2. สร้างแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยดัดแปลงมาจาก จูทามาต สดแสงจันทร์ (2540 : 277 – 278) เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเป็นระดับมาก ปานกลาง น้อย โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนนเป็น 3, 2, 1 จำนวน 20 ข้อ ให้ผู้เรียนตอบตามความเป็นจริง ซึ่งกำหนดพฤติกรรมที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 การแสดงออก
- 2.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.3 การพัฒนาตนเอง
- 2.4 การเป็นผู้นำ
- 2.5 ความรับผิดชอบ
- 2.6 ด้านจริยธรรม

3. นำแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

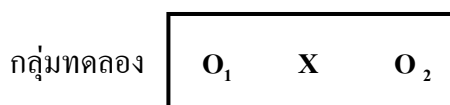

4. นำแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ไปทดลองใช้จริงกับผู้เรียนกลุ่มทดลอง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 36 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รูปแบบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบแผนการวิจัยเป็นแบบ
One – Group Pretest – Posttest Design โดยมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนที่จะจัดกระทำการทดลองของกลุ่มทดลอง

O_2 หมายถึง การทดสอบหลังที่จัดกระทำการทดลองของกลุ่มทดลอง

X หมายถึง การจัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

3.3 วิธีดำเนินการทดลอง มีดังนี้

3.2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบผู้เรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียนสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล

3.2.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้ศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ ตามเทคนิคสแตด (STAD) ใช้เวลาจัดกิจกรรมแผนการเรียนรู้อะละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการทดลอง 8 ชั่วโมง

3.2.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ผู้เรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน แล้วบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนหลังเรียนสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ ผู้เรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบวัด

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หลังการจัดกระทำการทดลองจบลง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของ ผู้เรียนที่จัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ด้วยการทดสอบค่าที (t - test) แบบ dependent

4.2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียนด้วยการทดสอบค่าที (t - test) แบบ dependent

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน โดยใช้สูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

5.3 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับกลุ่มทดลอง
	X	แทน	ค่าคะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	X ²	แทน	ค่ายกกำลังสองของคะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของค่ายกกำลังสองของคะแนนดิบของนักเรียนแต่ละคน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของค่าคะแนนดิบของนักเรียนทั้งหมดยกกำลังสอง
$\sqrt{\quad}$		แทน	ค่ารากที่สองเป็นบวก
	N-1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างลบหนึ่ง

5.4 การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ สูตร

$$K-R_{21} \quad r = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\bar{X}(k - \bar{X})}{k \alpha^2} \right]$$

เมื่อ	r	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	$\bar{X}$	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิตในการใช้แบบทดสอบนั้น
	k	แทน	จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
	α	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสอบครั้งนั้น

5.5 การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบ โดยใช้สูตร

$$C.V. = \frac{S.D}{\bar{X}} \times 100\%$$

เมื่อ	C.V.	แทน	การเปรียบเทียบคะแนนทดสอบ
	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบ

5.6 การหาค่าความยาก-ง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค 27 %

5.7 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนกลุ่มทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที (t - test) แบบ dependent โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{N-1} \sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	สถิติที่จะใช้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	$\sum D$	แทน	ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
	$\sum D^2$	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043016 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	ค่าสถิติ			t
	n	$\bar{X}$	S.D	
ก่อนเรียน	36	10.19	3.69	12.59**
หลังเรียน	36	28.36	5.08	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 df = 35

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าหลังจากผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่า t ที่คำนวณได้ = 12.59 ซึ่งมีค่าสูงกว่า t ที่เป็นจุดวิกฤต คือ 2.457 แสดงว่า ผลการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่อง สันติศึกษา เพิ่มสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(ภาพ4.1 อยู่ใน CHAP4A)

ภาพที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด เรื่อง สันติศึกษา ในรายวิชา ส 043106 พลเมืองดีโลกปัจจุบัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

จากภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด เรื่อง สันติศึกษา ทำให้ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ ความสามารถ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของผู้เรียนกลุ่มทดลองก่อนเรียน
และ

หลังเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้
ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียน
แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

การทดสอบ	ค่าสถิติ			
	n	X	S.D	t
ก่อนเรียน	36	45.08	5.05	9.79**
หลังเรียน	36	52.66	2.62	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 $df = 35$

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่าหลังจากผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีค่า t ที่คำนวณได้ $= 9.79$ ซึ่งมีค่าสูงกว่า t ที่เป็นจุดวิกฤต คือ 2.457 แสดงว่าการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและทำให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เรื่อง สันติศึกษา สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียนของ ผู้เรียน ที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน โดยคิดเป็นร้อยละ

ข้อ	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มาก		ปานกลาง		น้อย	
		ก่อน (%)	หลัง (%)	ก่อน (%)	หลัง (%)	ก่อน (%)	หลัง (%)
1	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	14 (39)	19 (53)	15 (44)	17 (47)	7 (17)	-
2	ช่วยเหลือกันซึ่งกันและกัน	17 (47)	25 (69)	18 (50)	11 (31)	1 (3)	-
3	มีอิสระในการตัดสินใจ	27 (75)	25 (69)	7 (17)	11 (31)	2 (6)	-
4	มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม	25 (69)	27 (75)	10 (27)	9 (25)	1 (3)	-
5	ร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความกระตือรือร้น	19 (53)	25 (69)	15 (44)	11 (31)	1 (6)	-
6	ร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม	4 (11)	22 (61)	20 (56)	14 (39)	12 (33)	-
7	อธิบายเนื้อหาให้เพื่อนในกลุ่มฟังได้	5 (14)	34 (94)	20 (56)	2 (6)	11 (31)	-
8	ซักถามเพื่อนในกลุ่มเมื่อไม่เข้าใจ	10 (28)	19 (53)	16 (44)	15 (42)	10 (28)	2 (6)
9	สนับสนุนเพื่อนเวลาเพื่อนอธิบายเนื้อหาให้ฟัง	14 (39)	21 (58)	12 (33)	13 (36)	10 (28)	2 (6)
10	ยอมรับการตัดสินใจของกลุ่ม	17 (47)	31 (86)	16 (44)	5 (14)	2 (8)	-

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อ	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มาก		ปานกลาง		น้อย	
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
		%	%	%	%	%	%
11	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย	21 (58)	34 (94)	13 (36)	2 (6)	2 (6)	- (-)
12	พยายามศึกษาและทำความเข้าใจกับกฎกติกาของกลุ่ม	10 (28)	10 (28)	20 (56)	22 (61)	6 (17)	4 (11)
13	ร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มวางแผนการทำงานกลุ่มทุกครั้ง	14 (39)	24 (67)	17 (47)	12 (33)	5 (14)	- (-)
14	สามารถจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงาน	17 (47)	19 (53)	19 (53)	17 (47)	- (-)	- (-)
15	ดูแลเพื่อนในกลุ่มให้ปฏิบัติตามกิจกรรมได้เรียบร้อย	8 (22)	23 (61)	23 (64)	14 (39)	5 (14)	- (-)
16	ความสามารถในการเป็นผู้นำ	7 (19)	23 (64)	21 (58)	13 (36)	8 (22)	- (-)
17	มีมารยาทที่ดีในการทำงานกลุ่ม	15 (42)	20 (56)	21 (58)	16 (44)	- (-)	- (-)
18	มีความเสียสละในการทำงานกลุ่ม	16 (44)	20 (56)	19 (53)	16 (44)	1 (3)	- (-)
19	เสนอผลงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ	11 (31)	21 (58)	18 (50)	15 (48)	7 (19)	- (-)
20	มีการประเมินผลการทำงานภายในกลุ่ม	2 (6)	13 (36)	10 (28)	21 (58)	24 (67)	2 (6)

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่าหลังจากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) แล้วผู้เรียนส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียน ยกเว้นข้อ 3 คือ มีอิสระในการตัดสินใจ และข้อ 12 คือ ความพยายามศึกษาและทำความเข้าใจ กฎ กติกา ของกลุ่ม ซึ่งก่อนเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงกว่าหลังเรียน

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน ที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยแสดงเป็นร้อยละ ตามตารางที่ 4.3 แสดงว่าหลังการเรียนแบบร่วมมือ โดยเทคนิคสแตด ผู้เรียนกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ มี พฤติกรรม การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียน

หน้า 54 – 55 อยู่ใน CHAP 4 A

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) สาระการเรียนรู้ ๔ 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสีกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลาก

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ๔ 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง สันติศึกษา ในสาระการเรียนรู้ ศ 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นฉบับละ 40 ข้อ

3) แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่ดัดแปลงมาจาก จูทามา ศสแสงจันทร์ จำนวน 20 ข้อ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน โดยผู้ศึกษาได้ทดสอบผู้เรียนกลุ่มทดลอง ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน แล้วบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มก่อนเรียนของผู้เรียนไว้เป็นคะแนน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

2) ดำเนินการทดลอง ผู้ศึกษาได้จัดการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) เรื่อง สันติศึกษา สาระการเรียนรู้ ศ 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน แก่ผู้เรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 ชั่วโมง

3) หลังดำเนินการทดลอง ผู้ศึกษาทำการทดสอบผู้เรียนหลังเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แล้วบันทึกผลไว้เป็นคะแนน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ด้วยการทดสอบค่าที (t – test) แบบ dependent

2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ด้วยการทดสอบค่าที (t – test) แบบ dependent

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 01

1.3.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

ผลปรากฏว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หลังจากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 จากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540 : 60) วิภาวรรณ บุญชูสง (2543 : 57) สุมาลี บัวเล็ก (2541 : 59) และ อารมภ์ ชอบศิลป์ประกอบ

(2542 : 57) พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาทดลองครั้งนี้จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนที่เรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือสูงกว่าการจัดการเรียนแบบบรรยายหรือเรียนตามคู่มือครู เนื่องจากการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีการจัดกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ประมาณกลุ่มละ 2 – 5 คน ที่มีความรู้ความสามารถละกัน ในอัตราส่วน 1:2:1 (คนเก่ง 1 คน คนปานกลาง 2 คนและคนอ่อน 1 คน) เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือกัน อันจะก่อให้เกิดพัฒนาการในด้านการเรียนรู้ ทักษะการคิด การทำงานร่วมกัน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยใช้คะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2 มาเป็นเกณฑ์การแบ่งกลุ่มเด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน แล้วให้ผู้เรียนรวมกลุ่มให้ได้สมาชิกที่มีความสามารถละกัน ด้วยการใช้กระดาษสีเป็นสื่อแทนความสามารถ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีสีแดงแทนคนเก่งได้ 1 ชิ้น สีเขียวแทนคนเก่งปานกลางได้ 2 ชิ้น และสีเหลืองแทนคนอ่อนได้ 1 ชิ้น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแก่กัน และมีการทดสอบความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนหลังเรียนจบแต่ละแผนการเรียนรู้อัน และผลคะแนนนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ทุกคนต้องช่วยกันพัฒนาตนเองและสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีผลงานที่ดีขึ้น จึงเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนพยายามช่วยเหลือกัน โดยผู้สอนช่วยเสริมเสริมแรงด้วยการให้คำแนะนำ ชมเชย หรือให้รางวัล

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุมนชา พรหมบุญและคณะ (2540 : 38) กล่าวถึง ความสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือว่า ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น และยังเป็น การฝึกให้ผู้เรียนมีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักการเป็นผู้นำและ เป็นผู้ตามที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กุลยา เบญจกาญจน์ (2538 : 18) กล่าวว่า การเรียน แบบร่วมมือ ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสรรค์ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองกับ สมาชิกในกลุ่ม เด็กที่เรียนอ่อนมีโอกาสได้แสดงความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรีย์ บาวเออร์ (2535 :19-20) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม รู้จักแก้ปัญหา เนื่องจากทุกคนมีแรงจูงใจในการเรียน ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง

2.2 จากการศึกษาวิจัย พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนหลังจากที่เรียน แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กนกพร แสงสว่าง (2540 : 58) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะการทำงานร่วมกันของ นักเรียนที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคจิกซอร์ ซึ่งนักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑิพย์ เจริญรอด (2542 : 67) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม ในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ กับการเรียนแบบปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือมีคะแนน พฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการวิจัยของ อารมณ ขอบศิลประกอบ (2542 : 57) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) กับการเรียนตามปกติ พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ เทคนิคสแตด (STAD) แล้วมีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนได้รับการเรียนตามเทคนิคสแตด (STAD) หรือเรียนตามคู่มือครู ทั้งนี้เนื่องจากการทำงานกลุ่มตามเทคนิคสแตด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ ร่วมมือในการทำงาน เพราะมีการแบ่งหน้าที่ระหว่างสมาชิกอย่างชัดเจน สมาชิกมีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและผู้อื่น เนื่องจากเทคนิคนี้จะมีการทดสอบรายบุคคล ทุกคนจึงต้องสามัคคีกันเพื่อให้ คะแนนรายบุคคลและคะแนนกลุ่มสูงที่สุด ทำให้เกิดการร่วมมือช่วยเหลือกัน

มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ บัททอน (Button อ้างใน สามารถ สุขาวงษ์ 2537 :49) กล่าวว่า การเป็นมนุษย์ย่อมต้องสื่อสารและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้วยเหตุนี้การจัดการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องสร้างประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มขึ้น เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเผชิญกับสถานการณ์จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสังคม การทำงานกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ยูพิน โปธิรัตน์ (2537:22) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพสามารถพัฒนาตัวแปร ด้านความคิดสร้างสรรค์ระเบียบวินัยในชั้นเรียน พฤติกรรมตั้งใจเรียน การคิดเป็นและการแก้ปัญหาเป็น เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

จากผลการศึกษาพบว่า หลังการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) แล้วผู้เรียนส่วนใหญ่ มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าก่อนเรียน ยกเว้นในข้อต่อไปนี้

1. ข้อ 3 คือ มีอิสระในการตัดสินใจ ซึ่งพบว่าหลังเรียนมีผู้ตอบในระดับปานกลางสูงกว่าก่อนเรียน อาจเนื่องจากผู้เรียนบางคนยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มได้ หรือยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนแบบกำหนดบทบาทหน้าที่ตามเทคนิคสแตด (STAD)

2. ข้อ 12 คือ ความพยายามศึกษาและทำความเข้าใจ กฎกติกาของกลุ่มโดยพฤติกรรมหลังเรียนใกล้เคียงกับก่อนเรียนมาก คือ ผลไม่ต่างกันอย่างชัดเจน แสดงว่าผู้เรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาและทำความเข้าใจในกฎ กติกาของกลุ่ม อาจมีสาเหตุจากผู้เรียนบางคนที่ขาดเรียนบ่อย หรือยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ เนื่องจากเวลาในการทดลองระยะสั้น

3. ข้อ 20 คือ การประเมินผลการทำงานภายในกลุ่ม แม้ว่าหลังเรียนผู้เรียนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการประเมินผลการทำงานสูงกว่าก่อนเรียน แต่จะเห็นว่ายังมีผู้เรียนจำนวนหนึ่งที่ยังมีการประเมินผลการทำงานกลุ่มน้อย แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนบางคนยังไม่เข้าใจว่า การพัฒนาผลงานของกลุ่มให้บรรลุผลสำเร็จ จะต้องมีการประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรนำการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในทุกช่วงชั้น

3.1.2 ควรนำการเรียนแบบร่วมมือ ไปประยุกต์ใช้ในสาระการเรียนรู้อื่นๆอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีพัฒนาการเกี่ยวกับการทำงานกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของพลเมือง

3.1.3 ควรจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคต่างๆสลับกับวิธีการจัดการเรียนแบบอื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ และฝึกให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการทำงานกลุ่ม

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยติดตามความคงทนของพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป

3.2.2 ควรนำกระบวนการจัดการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคอื่นๆ มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.2.3 ควรนำกระบวนการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ไปใช้ในทุกสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมแก่ผู้เรียนในทุกช่วงชั้น

3.2.4 ควรนำการจัดการเรียนแบบร่วมมือไปทดลองใช้ในระดับอื่นหรือสาระการเรียนรู้อื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพร แสงสว่าง (2540) “ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกันในวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์กับการสอนตามปกติ ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กรวรรณ กัญชะพงษ์ (2538) “ ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการต่อบทเรียนและการเสริมแรงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กาญจนา มีพลัง (2532) “ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอบแบบการเรียนเป็นทีมกับการสอนตามคู่มือครู” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ, สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2542*
- กิตานนท์ มลิตอง (2540) *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2537) “ ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกมที่มีต่อความสามารถในการอ่านเข้าใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กุลยา เบญจกาญจน์ (2538) *การอ่านแบบร่วมมือ* วิทยาจารย์ 93 (มกราคม 2538) หน้า 18
- คุรุสภา, สำนักงาน (2537) *ชุดฝึกอบรมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ คุรุสภา

- จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540) “ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่สอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตดกับ การสอนตามปกติ ในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช
- ชลลดา จิตติวัฒน์พงศ์ (3537) “ การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการศึกษาระดับ ประถม มัธยมและอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษ 1990 ” *การวิจัยทางการศึกษา* ปีที่ 24 (มกราคม – มีนาคม หน้า 51 – 52)
- ชัชยา โพธิ์แดง (2540) “ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเอเชียตะวันออก เฉียงใต้ในโลกปัจจุบัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้ การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเป็นกลุ่มกับการเรียนแบบปกติ ” *รายงานการวิจัยผลงานทาง วิชาการ* นนทบุรี โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2534) *สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชูศักดิ์ แส่นปัญญา (2537) “ การสอนโดยวิธีควบคุมการให้แรงเสริม ” *การพัฒนาหลักสูตร 13* (เมษายน – มิถุนายน)
- ฐิติมา อุ่นใจ (2538) “ การเปรียบเทียบการคิดแบบเอนกนัยของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือกับประสบการณ์ตามแผนปกติ ” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช
- ทวีป อภิลิทธิ์ (2528) “ กระบวนการกลุ่มกับการเรียนการสอน ” *มิตรครู 7* (พฤษภาคม หน้า 45 - 46)
- ทิสนา แคมมณี (2522) *กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ* เล่ม 1 กรุงเทพมหานคร บุรพาศิลป์การพิมพ์
- _____ (2539) “ เอกสารประกอบการบรรยาย เรื่อง หลักกรรมในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ” (อัครสำเนา)
- เทียน ทองแก้ว (2537) “ การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ร่วมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การสอน ” *สารพัฒนาหลักสูตร 13* (มกราคม – มีนาคม หน้า 43 – 48)

- นาดชา ปิณฑนานนท์ (2537) “ การพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา 1 ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสาระตะและวิทยวิธีทางวิชาสังคมศึกษา หน่วยที่ 11* หน้า 117 – 219 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ . (2539) “ ช่วยกันเรียน ” เอกสารประกอบการสัมมนาอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเรียนแบบร่วมมือ จัดโดย โรงเรียนมหารณพาราม ณ ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์ 15 พฤษภาคม
- นิยม ศรียะพันธ์ (2541) “ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ระหว่างการเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ (2541) *การเรียนแบบร่วมมือร่วมใจในการสร้างความรู้* กรุงเทพมหานคร โรงเรียนหอวัง
- บุญชุ่ม ศรีสะอาด (2535) *การวิจัยเบื้องต้น ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม*
- พนมพร เผ่าเจริญ (2541) “ การสอนที่เน้นการเรียนแบบร่วมมือ ” ผลงานทางวิชาการ เรื่อง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เอกสารพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อันดับ 2 จัดโดย โครงการปฏิรูปการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- พรรณพิศ วานิชการ (2528) “ การทำงานแบบกลุ่ม ” *วารสารสารานุกรม* (กรกฎาคม – กันยายน หน้า 135 – 137)
- _____ . (2535) “ การทำงานกลุ่ม ” *สารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ* เล. 1 (12 สิงหาคม หน้า 24)
- พรรณรัศมี เเงาธรรมสาร (2533) “ การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน ” *สารพัฒนาหลักสูตร 95* (กุมภาพันธ์ หน้า 35 – 37)
- ไพศาล ไกรสิทธิ์ (2524) “ วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- มณฑิพย์ เจริญรอด (2542) “ ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานร่วมกันในวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวชิรธรรมสาริต กรุงเทพมหานคร ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ยุพิน โปธิรัตน์ (2537) “ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพที่มีต่อความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ราชบัณฑิตยสถาน (2546) *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546* กรุงเทพมหานคร ราชบัณฑิตยสถาน
- รตินันท์ ไมตรีจิต (2537) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- รัตนา ศิริพานิช (2519) *สถิติเพื่อการวัดผลการศึกษา* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์กรุงสยาม
- ล้วน สายยศ (2536) “ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” หน่วยที่ 4 ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี* (หน้า 255 – 297)
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2524) *หลักการวิจัยการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
- วรรณทิพา รอดแรงคำ (2541) “การเรียนแบบร่วมมือ” *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (อัครา)*
- วิชาการ , กรม (2539) “คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา” สำนักทดสอบทางการศึกษา (อัครา)
- _____ . กรม (2535) รายงานวิจัยการวิเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพระดับมัธยมศึกษา สถานที่พิมพ์กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- วิภาวรรณ บุญชูสง (2543) “ผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี” ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมพิศ บุญยเนตร (2536) “แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง” *คณะนิเทศวิทยาการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (อัครา)*

- สิริวรรณ ศรีพหล (2536) “รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากกลุ่ม” หน่วยที่ 10 ใน*ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน* นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สามารถ สุขวงศ์ (2537) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยการสอนแบบโครงการโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ” *ปริญญาานิพนธ์การศึกษา* มหาวิทยาลัย ภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุจินต์ วิสวธีรานนท์ (2541) “การเรียนรู้แบบร่วมมือ” เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนลำปางกัลยาณี จังหวัดลำปาง 14 – 15 พฤษภาคม (อัดสำเนา)
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2531) “การเรียนรู้การสอนแบบร่วมมือ” *วิทยาทิตย์* 86 (กุมภาพันธ์ หน้า 4)
- สุนีย์ บาวเออร์ (2535) “การเรียนรู้โดยการร่วมมือ” *วารสารวิชาการ – อุดมศึกษา* (กันยายน ธันวาคม หน้า 14 – 20)
- สุมณฑา พรหมบุญ และคณะ (2540) *การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด 5 ทฤษฎี* ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- สุมาลี บัวเล็ก (2541) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือและการสอนตามคู่มือครู” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุเทพ บุญซอ่อน (2542) “การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” บทที่ 3 แนวดำเนินการ กรุงเทพมหานคร กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- หฤทัย อติชาติพงศ์ (2539) *กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา มปป.
- อรพรรณ พรสีมา (2540) *การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ* โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อัดสำเนา)

- อนุสรณ์ สุชาตานนท์ (2536) “ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพ
 ประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ”
 ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อารมณี ขอบศิลปะประกอบ (2542) “ ผลของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้เทคนิคสแตด
 ในการเรียนการสอนเรื่อง หลักกรรมในรายวิชา ส 013 พระพุทธศาสนาสำหรับ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสีกัน (วัดน่านนันทอุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร ”
 ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชา
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อารีย์ พันธุ์มณี (2534) *จิตวิทยาการเรียนการสอน* กรุงเทพมหานคร เลิฟแอนด์เพรส
- Dunn , Rita. (1972) “ Team Learning and Ciele of Knowledge” Practicl Approaches To
 individualization Instruction ,154. West Nyack , New York : Packer Publishing,
- Salvin, Robert E. (1983) Cooperative Learning. New York : Longman
- _____ . (1990) “ Cooperative Learning Theory. Research. And Practice” Englewood
 Cliffs : Prentice Hall (58 – 64)

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. อาจารย์นัศดา ชรรวมวงศ์ผล
อาจารย์ 3 ระดับ 9 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์)
2. อาจารย์อรรณพ ชอบศิลป์ประกอบ
อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์)
3. อาจารย์ปราณี บัชรธรรม
อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์)

ภาคผนวก ข

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน เรื่อง สันติศึกษา
สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน
2. แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การแข่งขันและการประสานทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาคำถามต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การแข่งขันระหว่างประเทศมีความหมายตรงกับข้อใด
  - ก. การสร้างแสนยานุภาพทางอาวุธ
  - ข. การมุ่งแสวงหาทางสร้างความเจริญแก่สังคมโลก
  - ค. การใช้นโยบายทางการทูตที่ชาญฉลาด
  - ง. การสร้างความเจริญแก่ชาติตนทุกวิถีทาง
2. ความแตกต่างกันของสภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ สังคม วัฒนธรรม มีผลต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างไร
  - ก. ทำให้ประเทศเล็กต้องรวมเป็นประเทศใหญ่
  - ข. ทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างประเทศ
  - ค. ทำให้ทุกประเทศต่างใช้นโยบายโดดเดี่ยว
  - ง. ทำให้ทุกประเทศสามัคคีและพึ่งพากันมากขึ้น
3. ผลประโยชน์ของชาติคืออะไร
  - ก. สิ่งที่ทำให้ประเทศมั่งคั่ง มั่นคงในทุกๆด้าน
  - ข. สิ่งตอบแทนที่รัฐบาลได้รับจากประชาชน
  - ค. สิ่งรัฐบาลกำหนดให้ประชาชนปฏิบัติ
  - ง. สิ่งที่ได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศ
4. ผลประโยชน์ของชาติเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้อย่างไร
  - ก. ผลประโยชน์ชาติหนึ่งอาจขัดแย้งกับชาติอื่นๆได้
  - ข. ทุกประเทศต่างรักษาผลประโยชน์ของตน
  - ค. ผลประโยชน์ของแต่ละชาติมีลักษณะเฉพาะตน
  - ง. รัฐใช้ผลประโยชน์กำหนดเป็นนโยบาย

5. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่มีสาเหตุจากเรื่องใด
- การแข่งขันทางวิทยาศาสตร์ - เทคโนโลยี
  - การแข่งขันทางเศรษฐกิจ - การค้าระหว่างประเทศ
  - การค้นคว้าวิจัยทางแพทย์ - สาธารณสุข
  - การธำรงรักษาอุดมการณ์ทางการเมือง
5. บริเวณใดที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศมากที่สุด
- ภูมิภาคที่มีพรมแดนติดน่านน้ำ
  - ภูมิภาคที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
  - ภูมิภาคที่มีน้ำมันดิบจำนวนมาก
  - ภูมิภาคที่มีที่ราบดินดีและทุ่งหญ้าขนาดใหญ่
6. อุดมการณ์ทางการเมืองข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของความขัดแย้งระหว่างประเทศใน ศตวรรษที่ 20
- สมบูรณาญาสิทธิราชย์ - ประชาธิปไตย
  - ทุนนิยม - เสรีนิยม
  - สังคมนิยม - คอมมิวนิสต์
  - เสรีนิยม - คอมมิวนิสต์
7. ความเชื่อในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้ง่าย เพราะเหตุใด
- เป็นความรัก ความศรัทธาที่ต่างกันและยากจะเปลี่ยนแปลง
  - เป็นสิ่งที่ผูกพันกับมนุษย์มาตั้งแต่เกิดจนตาย
  - เป็นสิ่งที่สูงค่าที่มนุษย์ทุกชาติต้องยึดมั่นไว้
  - เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกชาตินับถือเหมือนกัน
8. ชาวปาเลสไตน์ยอมระเบิดพลีชีพตนเองได้เพราะมีความเชื่อในเรื่องใด
- เชื่อว่าตนเป็นพวกที่ไม่มีวันตาย
  - เชื่อว่ามิเกียรติและจะได้อยู่กับพระอัลเลาะห์
  - เชื่อว่าพวกตนมีความกล้าหาญมากกว่าพวกอื่น
  - เชื่อว่าชนชาติตนเท่านั้นที่สามารถทำได้

10. หลักการของผู้นำประเทศข้อใดที่อาจก่อความขัดแย้งระหว่างประเทศได้
- บริหารประเทศด้วยความเมตตา- กรุณา
  - บริหารราชการแบบกล้าคิดสิ่งใหม่ตัดสินใจเร็ว
  - บริหารประเทศตามหลักว่าพຽ່ງนี้เราจะครองโลก
  - บริหารประเทศด้วยหลักผู้ครองธรรมคือผู้ครองโลก
11. เหตุใดชาวยุโรปจึงเข้าแย่งชิงดินแดนในทวีปแอฟริกาหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม
- ต้องการขยายอำนาจทางการเมือง
  - ต้องการทรัพยากรและตลาดการค้า
  - ต้องการระบายพลเมืองในประเทศ
  - ต้องการสถานที่พักตากอากาศใหม่ๆ
12. การแย่งชิงดินแดนในแอฟริกาของชาวยุโรป เป็นสาเหตุทำให้เกิดสงครามใด
- สงครามครูเสด
  - สงครามดอกกุหลาบ
  - สงครามฝ้ายเหนือ-ฝ้ายใต้
  - สงครามโลกครั้งที่ 1
13. สงครามระหว่างประเทศในระยะแรกๆมีความรุนแรงน้อยกว่าปัจจุบันอย่างไร
- มีประชาชนน้อย
  - มีสมรภูมิต้น้อย
  - มีประเทศร่วมสงครามน้อย
  - มีความเจริญทางเทคโนโลยีต่างๆน้อย
14. ความขัดแย้งระหว่างประเทศหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีสาเหตุจากเรื่องใด
- การมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกัน
  - การแย่งชิงตำแหน่งผู้นำรัฐบาลโลก
  - การแย่งชิงดินแดนของมหาอำนาจ
  - การแข่งขันกันสร้างอาวุธชีวภาพ
15. ลัทธิความเชื่อใดที่มีพลังยิ่งใหญ่ที่นำมาใช้ก่อสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้
- ลัทธิฟาสซิสต์
  - ชาตินิยม
  - ศาสนา
  - ลัทธิคอมมิวนิสต์

16. ความเจริญด้านใดทำให้สงครามโลกครั้งที่ 2 มีความรุนแรงมาก
- การแพทย์และสาธารณสุข
  - การเจรจาของนักการทูต
  - การพัฒนาอาวุธ ยุทโธปกรณ์
  - การโจรกรรมข้อมูลข่าวสารต่างๆ
17. วิธีการใดเป็นการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ถูกนำมาใช้เป็นอันดับแรก
- การใช้กำลังโจมตีทางอากาศ
  - การตัดความสัมพันธ์ทางการทูต
  - การส่งเรื่องฟ้องศาลระหว่างประเทศ
  - การส่งเจ้าหน้าที่การทูตไปเจรจา
18. ข้อใดเป็นวิธีแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศที่ควรหลีกเลี่ยงมากที่สุด
- การทำสงคราม
  - การตั้งอนุญาโตตุลาการ
  - การจับตัวคนของฝ่ายตรงข้ามเป็นประกัน
  - การให้ประเทศที่สามไปประนีประนอม
19. เหตุใดประเทศต่างๆจึงต้องให้ความสำคัญต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
- เพราะปัญหาการรุกรานมาถึงประเทศของตน
  - เพราะสงครามจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทุกประเทศ
  - เพราะต้องการรักษาความเป็นกลางของประเทศตนไว้
  - เพราะจะทำให้การตั้งรัฐบาลโลกของสหประชาชาติล่าช้า
20. ปัญหาการรุกรานตามแนวชายแดนไทย – พม่า ควรแก้ไขด้วยวิธีการใด
- บอยคอตสินค้าพม่า
  - ยึดทรัพย์สินประเทศที่รุกราน
  - ใช้กำลังโจมตีทันที
  - ส่งเจ้าหน้าที่ไปเจรจา

21. การประสานประโยชน์มีความหมายตรงกับข้อใด
  - ก. การร่วมมือช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ
  - ข. การกำหนดนโยบายต่างประเทศร่วมกัน
  - ค. การพัฒนาความเจริญของประเทศต่างๆ
  - ง. การร่วมเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ
22. ข้อใดจัดเป็นการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. สหรัฐอเมริกาให้รางวัลตำรวจไทยที่จับนายฮัมบาลีได้
  - ข. อิรักบุกคูเวตโดยอ้างสิทธิที่เคยเป็นของอิรักมาก่อน
  - ค. อิหร่านสะสมอาวุธนิวเคลียร์ไว้จำนวนมาก
  - ง. ไทยเสนอให้แก้ปัญหาอินโดจีนโดยเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า
23. ประเทศต่างๆจำเป็นต้องประสานประโยชน์กันเพราะเหตุใด
  - ก. เพื่อป้องกันการแทรกแซงจากประเทศที่ 3
  - ข. เพื่อรักษาผลประโยชน์และหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง
  - ค. เพื่อรักษาจุดยืนของความเป็นกลางไว้
  - ง. เพื่อมิให้ถูกโดดเดี่ยวจากสังคมโลก
24. ข้อใดเป็นรูปแบบของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. การจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ
  - ข. การเปิดตลาดท่องเที่ยวอย่างเสรี
  - ค. การปรับปรุงรัฐธรรมนูญให้ทันสมัยอยู่เสมอ
  - ง. การเร่งพัฒนาประเทศเพื่อเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก
25. ข้อใดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในขั้นแรก
  - ก. การตั้งกลุ่มสหภาพเศรษฐกิจ
  - ข. เปิดความสัมพันธ์ทางการทูต
  - ค. การเปิดตลาดการค้าเสรี
  - ง. การทำสัญญาความร่วมมือระหว่างประเทศ
26. ข้อใดเป็นที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ
  - ก. สัญญาระหว่างประเทศ
  - ข. จารีตอักษรโบราณ
  - ค. คำสอนตามหลักศาสนา
  - ง. ความเชื่อที่สืบทอดกันมา

27. เหตุใดประเทศไทยจึงต้องให้การสนับสนุนการแก้ไขปัญหของประเทเพื่อนบ้าน
- ประชาชนของประเทเพื่อนบ้านมีชาติพันธุ์เดียวกับไทย
  - ชาวไทยเป็นชนชาติที่รักสงบและสันโดษ
  - ปัญหของเพื่อนบ้านมีผลกระทบต่อประเทศไทย
  - ไทยเป็นชาติเก่าแก่ต้องแสดงท่าทีของการเป็นผู้นำ
28. ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในประเทศไทยหลังสงครามอ่าวเปอร์เซียมีสาเหตุจากข้อใด
- เป็นแผนของรัฐบาลในการรักษาค่าเงินบาท
  - เป็นเพราะนักลงทุนต่างชาติหันไปลงทุนในคูเวต
  - เป็นการตอบโต้ของสหรัฐด้านที่ไทยไม่ส่งกำลังไปช่วยรบ
  - เป็นเพราะการค้าของไทยในปัจจุบันผูกพันกับการค้าของโลก
29. การเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเททำให้ไทยได้รับประโยชน์อย่างไร
- ได้รับชื่อเสียงในเวทีโลก
  - ได้รับโอกาสแสดงความเป็นผู้นำในเวทีโลก
  - ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาด้านต่างๆ
  - ได้ส่วนแบ่งในผลประโยชน์จากองค์การต่างๆ
30. ประเทศไทยได้รับการถ่ายทอดความรู้ต่างๆจากต่างประเทเพราะเหตุใด
- ไทยมีวิทยาการขั้นสูงที่ต่างชาติต้องการแลกเปลี่ยน
  - ไทยมีพื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ขั้นสูง
  - ไทยมีศักยภาพในการพัฒนาวิทยาศาสตร์สูง
  - ไทยเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเท
31. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทส่วนใหญ่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์ใด
- สงครามอ่าวเปอร์เซีย
  - สงครามเวียดนาม
  - สงครามเกาหลี
  - สงครามโลกครั้งที่ 2
32. การก่อตั้งองค์การระหว่างประเทมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่ออะไร
- รักษาผลประโยชน์ในด้านต่างๆแก่สมาชิก
  - รักษาความเป็นธรรมแก่ประชาคมโลก
  - รักษาความสมดุลแห่งอำนาจระหว่างสมาชิก
  - รักษาความเป็นกลางของสมาชิกไว้

33. ข้อใดเป็นองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศทางการเมือง - การทหาร
- ก. ASEAN
  - ข. NATO
  - ค. OPEC
  - ง. NAM
34. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศใดมีจุดประสงค์ต่างไปจากกลุ่มอื่น
- ก. ASEAN
  - ข. NAM
  - ค. G- 7
  - ง. E U
35. องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจใดจัดว่าบรรลุเป้าหมายในการร่วมมือกันในระดับสูงสุด
- ก. The Third World
  - ข. OPEC
  - ค. E U
  - ง. APEC
36. องค์การระหว่างประเทศที่ถือว่าเป็นองค์กรหลักของประชาคมโลกคือข้อใด
- ก. U N
  - ข. OPEC
  - ค. G – 7
  - ง. NAFTA
37. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ด้านใด
- ก. การทหาร
  - ข. เศรษฐกิจ
  - ค. วิทยาศาสตร์
  - ง. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

38. ข้อใดเป็นความร่วมมือขององค์การทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- ก. การกำหนดมาตรฐานสินค้าเข้าไว้สูงสุด
  - ข. การจำกัดโควตานำเข้าระหว่างประเทศคู่ค้า
  - ค. การตั้งกำแพงภาษีนำเข้าแก่ประเทศคู่ค้าไว้สูงสุด
  - ง. การเปิดตลาดการค้าเสรีระหว่างประเทศคู่ค้า
39. องค์การความร่วมมือทางการเมืองระหว่างประเทศส่วนใหญ่สลายตัวไป
เพราะเหตุใด
- ก. การล่มสลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในรัสเซีย
  - ข. การสูญเสียอำนาจของเลนิน
  - ค. ราชวงศ์โรมานอฟถูกกำจัด
  - ง. การปฏิวัติของชาวรัสเซีย
40. ข้อใดมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การระหว่างประเทศมากที่สุด
- ก. ความร่วมมือ
  - ข. ความยุติธรรม
  - ค. ความเสมอภาค
  - ง. ความเมตตา

*****

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง สันติศึกษา

1.	ง	2.	ข
3.	ก	4.	ก
5.	ข	6.	ค
7.	ง	8.	ก
9.	ข	10.	ค
11.	ข	12.	ง
13.	ง	14.	ก
15.	ค	16.	ค
17.	ง	18.	ก
19.	ข	20.	ง
21.	ก	22.	ง
23.	ข	24.	ก
25.	ข	26.	ก
27.	ค	28.	ง
29.	ค	30.	ง
31.	ง	32.	ก
33.	ข	34.	ข
35.	ค	36.	ก
37.	ข	38.	ง
39.	ก	40.	ก

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง สันติศึกษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาคำถามต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด
เพียงข้อเดียว

1. ข้อใดกล่าวถึงการแข่งขันระหว่างประเทศถูกต้องที่สุด
  - ก. การสร้างความมั่นคงแก่ประเทศตนและกีดกันประเทศอื่นด้วยวิธีการต่างๆ
  - ข. การขยายอำนาจของผู้นำประเทศสู่เวทีการเมือง
  - ค. การใช้นโยบายโดดเดี่ยวเพื่อพัฒนาตนเอง
  - ง. การพัฒนาประเทศด้วยหลักธรรม
2. สภาพเศรษฐกิจ มีผลต่อความสัมพันธ์ทางการเมืองอย่างไร
  - ก. เศรษฐกิจยิ่งเจริญ การเมืองมีปัญหามากขึ้น
  - ข. เศรษฐกิจดีเป็นปัจจัยสำคัญทำให้การเมืองมั่นคง
  - ค. เศรษฐกิจและการเมืองเป็นกลไกที่เป็นอิสระต่อกัน
  - ง. เศรษฐกิจแบบสังคมนิยมคู่กับการปกครองแบบประชาธิปไตย
3. การแข่งขันระหว่างประเทศมีผลทำให้เกิดปัญหาใดมากที่สุด
  - ก. การตั้งองค์กรกลางของเอกชนจำนวนมาก
  - ข. การขยายอิทธิพลของมหาอำนาจ
  - ค. การขยายตัวของปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม
  - ง. การแข่งขันและความขัดแย้งระหว่างประเทศ
4. ปัจจุบันมีการแข่งขันทางเศรษฐกิจมากขึ้นเพราะเหตุใด
  - ก. มีการติดต่อถึงกันสะดวกมากขึ้น
  - ข. มีระบบการเมือง - เศรษฐกิจเหมือนกัน
  - ค. มีการค้า การลงทุนขยายตัวสูงขึ้น
  - ง. ทรัพยากรน้อยลงและเทคโนโลยีเจริญมากขึ้น
5. ผลประโยชน์ของชาติข้อใดที่รัฐบาลต้องรักษาได้เป็นอันดับแรก
  - ก. เอกราชของชาติ
  - ข. อำนาจของชาติ
  - ค. เอกสิทธิ์ของชาติ
  - ง. อุดมการณ์ของชาติ

6. เหตุใดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศจึงลดลงในปัจจุบัน
  - ก. ประเทศต่างๆมีปัญหาภายในที่ต้องแก้ไข
  - ข. ประเทศมหาอำนาจไม่ให้ความสำคัญกับการเมือง
  - ค. ประเทศผู้นำลัทธิคอมมิวนิสต์สลายตัว
  - ง. ประเทศต่างๆมีความเห็นสอดคล้องกันในทุกๆเรื่อง
7. ความขัดแย้งระหว่างชาวยิวและปาเลสไตน์มีสาเหตุเกี่ยวกับเรื่องใด
  - ก. มีอุดมการณ์ทางการเมืองต่างกัน
  - ข. มีความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ
  - ค. มีความแตกต่างทางเชื้อชาติ
  - ง. มีการแย่งชิงดินแดน
8. ความเจริญด้านใดเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ความขัดแย้งระหว่างประเทศรุนแรงมากขึ้น
  - ก. วิทยาศาสตร์ – เทคโนโลยี
  - ข. สังคม - สิ่งแวดล้อม
  - ค. การแพทย์ – สาธารณสุข
  - ง. การสื่อสาร – สารสนเทศ
9. บริเวณใดเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจสูง
  - ก. แหล่งแร่ธาตุเชื้อเพลิง
  - ข. แหล่งประมงชายฝั่ง
  - ค. แหล่งน้ำจืด
  - ง. แหล่งต้นน้ำ
10. ความแตกต่างในข้อใดที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศได้
  - ก. เชื้อชาติ-ศาสนา
  - ข. การศึกษา
  - ค. ภูมิปัญญา
  - ง. ภูมิศาสตร์

11. สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดจากการแข่งขันในเรื่องใด
  - ก. อุดมการณ์ทางการเมือง
  - ข. การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ
  - ค. การแสวงหาอาณานิคม
  - ง. การเป็นประมุขของประเทศในยุโรป
12. ข้อใดคือสิ่งที่ทุกประเทศที่ร่วมสงครามจะได้รับ
  - ก. การยอมรับนับถือ
  - ข. ความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม
  - ค. ค่าปฏิกรรมสงครามจำนวนมาก
  - ง. แนวการปรับปรุงระบบเศรษฐกิจ
13. ความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ข้อใดถือไม่สามารถประมาณค่าได้
  - ก. ค่าใช้จ่ายด้านอาวุธยุทโธปกรณ์
  - ข. ชีวิตและสภาพจิตใจของประชาชน
  - ค. สภาพบ้านเมืองอาคารสถานที่ต่างๆ
  - ง. กำล้างพลฝีมือดีของกองทัพทุกฝ่าย
14. แนวโน้มของการทำสงครามในปัจจุบันควรเป็นแบบใด
  - ก. แบบเบ็ดเสร็จ
  - ข. แบบกองโจร
  - ค. แบบจำกัดขอบเขต
  - ง. สงครามตัวแทน
15. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศอย่างสันติวิธีที่นิยมใช้มากที่สุดคือข้อใด
  - ก. การเจรจาโดยตรง
  - ข. การฟ้องศาลโลก
  - ค. การสืบหาข้อเท็จจริง
  - ง. การให้ประเทศที่กลางไปเจรจา

16. รัฐบาลสหรัฐอเมริกาใช้คดีทรัพย์สินของอดีตประธานาธิบดีซัดดัมเป็นวิธีแก้ปัญหาคความขัดแย้งตามข้อใด
- วิธีการทางกฎหมาย
  - วิธีการทางการทูต
  - การบีบบังคับตามกฎหมาย
  - การบีบบังคับที่ผิดกฎหมาย
17. การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศข้อใดที่ไม่ควรนำมาใช้
- การให้คนกลางไกล่เกลี่ย
  - การส่งผู้บริหารระดับสูงไปเจรจา
  - การยึดทรัพย์, จับตัวประกันฝ่ายตรงข้าม
  - การตั้งคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ
18. การที่สหรัฐอเมริกาและพันธมิตร โจมตีอิรักและอัฟกานิสถานเป็นการทำสงครามรูปแบบใด
- แบบเบ็ดเสร็จ
  - แบบจำกัดขอบเขต
  - แบบกองโจร
  - สงครามตัวแทน
19. ข้อใดเป็นผลกระทบทางอ้อมจากการทำสงครามระหว่างประเทศ
- เศรษฐกิจโลกชะลอตัว
  - การเสียชีวิตพลเมือง
  - สภาพแวดล้อมถูกทำลาย
  - บ้านเมืองถูกทำลาย
20. หากท่านเป็นผู้นำรัฐบาลจะใช้นโยบายใดเพื่อป้องกันความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- อยู่อย่างโดดเดี่ยว
  - เป็นมิตรกับทุกชาติ
  - เป็นมิตรกับประเทศมหาอำนาจ
  - ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการของประเทศอื่น

21. ข้อใดเป็นการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- ก. การแบ่งปันสินค้าระหว่างกัน
  - ข. การแบ่งปันและให้ความช่วยเหลือกัน
  - ค. การร่วมกันแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
  - ง. การสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ
22. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศปัจจุบันเกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด
- ก. ความร่วมมือทางการเมืองการทหาร
  - ข. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้า
  - ค. ความร่วมมือในการประดิษฐ์เทคโนโลยีใหม่ๆ
  - ง. ความร่วมมือในการอนุรักษ์มรดกที่มีค่าในประเทศต่างๆ
23. ข้อใดเป็นความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- ก. ทำให้ประเทศเล็กได้เปรียบประเทศใหญ่
  - ข. ทำให้เกิดการรวมประเทศใหม่ๆ
  - ค. ทำให้ประเทศต่างๆอยู่ร่วมกันอย่างสงบ
  - ง. ทำให้เกิดอุดมการณ์ทางการเมืองตรงกัน
24. ข้อใดเป็นการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- ก. การประท้วงของพนักงานการไฟฟ้า
  - ข. การตั้งองค์ความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ค. การเจรจาให้ประเทศหนึ่งปล่อยตัวผู้ร้ายข้ามแดน
  - ง. การที่รัฐบาลจีนมีมติให้สร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขง
25. ความเจริญทางวิทยาการมีผลต่อสงครามในปัจจุบันอย่างไร
- ก. เกิดการต่อสู้ทุกรูปแบบ
  - ข. เกิดสงครามแบบกองโจร
  - ค. เกิดสงครามที่มีความรุนแรงมาก
  - ง. เกิดการเตรียมกำลังพลเพิ่มมากขึ้น
26. ความร่วมมือระหว่างประเทศส่งผลดีต่อโลกอย่างไร
- ก. สร้างกำลังอำนาจแก่ทุกชาติ
  - ข. สร้างสันติภาพแก่ประชาคมโลก
  - ค. สร้างเสถียรภาพในการบริหารงาน
  - ง. สร้างความเจริญแก่ประเทศต่างๆทัดเทียมกัน

27. การส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดนเป็นการประสานประโยชน์ในรูปแบบใด
- การรวมกลุ่มประเทศ
  - การทำสัญญาลดอาชญากรรม
  - การเจรจาทางการทูต
  - การตกลงใช้กฎหมายระหว่างประเทศ
28. การรวมกลุ่มประเทศมีผลเสียอย่างไร
- ทำให้เกิดสงครามระหว่างกลุ่มมากขึ้น
  - ทำให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม
  - ทำให้การกีดกันประเทศนอกกลุ่มมากขึ้น
  - ทำให้เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่มมากขึ้น
29. การเป็นสมาชิกขององค์การความร่วมมือทางการเมืองจะได้รับผลประโยชน์อย่างไร
- ได้รับการช่วยเหลือปกป้องภัยจากการรุกราน
  - ได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินการคลัง
  - ได้รับเกียรติยกย่องเทียบเท่ามหาอำนาจ
  - ได้รับโอกาสแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับนานาประเทศ
30. ประเทศไทยจะได้รับผลอย่างไรหากเกิดความไม่สงบในประเทศเพื่อนบ้าน
- เกิดปัญหาสังคมในประเทศ
  - เกิดปัญหาการเมืองขาดเสถียรภาพ
  - เกิดความจำเป็นต้องร่วมในสงครามด้วย
  - เกิดปัญหาเศรษฐกิจการค้าการลงทุนเสียหาย
31. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจขององค์การระหว่างประเทศส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบใด
- ตั้งเขตการค้าเสรี
  - ตั้งตลาดร่วม
  - ใช้เงินตราสกุลเดียวกัน
  - ใช้ระบบภาษีคล้ายกัน

32. ข้อใดเป็นอุปสรรคทางการค้าของกลุ่มอาเซียน
- ก. ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกัน
  - ข. มีจำนวนประชากรใกล้เคียงกัน
  - ค. จัดเก็บภาษีในอัตราเดียวกัน
  - ง. มีสินค้าประเภทเดียวกัน
33. กลุ่ม NAFTA เกี่ยวข้องกับข้อใด
- ก. เป็นกลุ่มเศรษฐกิจในอเมริกาเหนือ
  - ข. เป็นผู้ผลิตอาหารแช่แข็งในอเมริกาใต้
  - ค. เป็นแหล่งผลิตสินค้าไฮเทคของเอเชีย
  - ง. เป็นผู้ส่งออกน้ำมันดิบในยุโรป
34. เหตุใดปัจจุบันองค์การ NATO จึงลดบทบาทลง
- ก. ขาดผู้สนับสนุน
  - ข. ขาดคู่แข่งทางการเมือง
  - ค. ขาดเงินทุนดำเนินการ
  - ง. ขาดผู้นำที่เข้มแข็ง
35. องค์การใดมีบทบาทสำคัญในการสร้างความยุติธรรมต่อการค้าของโลก
- ก. NATO
  - ข. OPEC
  - ค. UN
  - ง. WTO
36. การให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบใด
- ก. การเจรจาติดต่อค้าผ่านสหประชาชาติ
  - ข. การทำสัญญาการค้าระหว่างรัฐต่อรัฐ
  - ค. การตกลงเปิดตลาดการค้าเสรี
  - ง. การค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้า
37. องค์การระหว่างประเทศใดที่สลายตัวลงแล้ว
- ก. Warsar Pact
  - ข. ASEAN
  - ค. The Third World
  - ง. AFTA

38. กลุ่มประเทศเล็กๆ ชาวจีน มีบทบาทในเวทีโลกน้อยหมายถึงกลุ่มใด
- ก. NAFTA
  - ข. The Third World
  - ค. E U
  - ง. APEC
39. การดำเนินกิจกรรมขององค์การความร่วมมือใดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองเศรษฐกิจ
- ก. EFTA
  - ข. APEC
  - ค. AFTA
  - ง. GREEN PEACE
40. ข้อใดถือว่าเป็นภัยทางการเมืองระหว่างประเทศที่เข้ามาแทนภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์
- ก. โรคภัยต่างๆ
  - ข. ลัทธิความเชื่อใหม่ๆ
  - ค. การก่อการร้าย
  - ง. ความผันแปรทางจิตของมนุษย์

*****

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง สันติศึกษา

1.	ก	2.	ข
2.	ง	4.	ง
5.	ก	6.	ค
7.	ง	8.	ก
9.	ก	10.	ก
11.	ค	12.	ข
13.	ข	14.	ค
15.	ก	16.	ค
17.	ค	18.	ข
19.	ก	20.	ข
21.	ข	22.	ข
23.	ค	24.	ข
25.	ค	26.	ข
27.	ง	28.	ค
29.	ก	30.	ง
31.	ก	32.	ง
33.	ก	34.	ข
35.	ง	36.	ค
37.	ก	38.	ข
39.	ง	40.	ค

แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

- คำชี้แจง**
1. แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มมีจำนวน 20 ข้อ ใช้เวลาตอบ 10 นาที
  2. แบบวัดฉบับนี้ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ให้ผู้เรียนตอบตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของผู้เรียน โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มาก	ปานกลาง	น้อย
ก	ยอมรับฟังความคิดเห็น	/		
ข	ช่วยเหลือกัน			/

ข้อ	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	มาก	ปานกลาง	น้อย
1	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
2	ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			
3	มีอิสระในการตัดสินใจ			
4	มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม			
5	ร่วมกิจกรรมกลุ่มด้วยความกระตือรือร้น			
6	ร่วมแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม			
7	อธิบายเนื้อหาให้เพื่อนในกลุ่มฟังได้			
8	ซักถามเพื่อนในกลุ่มเมื่อไม่เข้าใจ			
9	สนับสนุนเพื่อนเวลาเพื่อนอธิบายเนื้อหาให้ฟัง			
10	ยอมรับการตัดสินใจของกลุ่ม			
11	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
12	พยายามศึกษาและทำความเข้าใจกับกฎกติกาของกลุ่ม			
13	ร่วมมือกับสมาชิกในกลุ่มวางแผนการทำงานกลุ่มทุกครั้ง			
14	สามารถจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงาน			
15	ดูแลเพื่อนในกลุ่มให้ปฏิบัติกิจกรรมได้เรียบร้อย			
16	ความสามารถในการเป็นผู้นำ			
17	มีมารยาทที่ดีในการทำงานกลุ่ม			
18	มีความเสียสละในการทำงานกลุ่ม			
19	เสนอผลงานกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ			
20	มีการประเมินผลการทำงานภายในกลุ่ม			

แบบสังเกตนักเรียน

สมาชิกกลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในตารางที่กำหนด จากตามความรู้สึก /
การได้ปฏิบัติงานจริง

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2. นักเรียนมีส่วนร่วมสนับสนุนผู้อื่น			
3. นักเรียนกล่าวชมเชยผู้อื่น			
4. นักเรียนซักถาม ทำความเข้าใจเรื่องต่างๆเสมอ			
5. นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญได้			

พฤติกรรมที่อื่นๆ ที่สังเกตพบ.....

แบบสำรวจตนเอง

ชื่อนักเรียน.....

ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในตาราง จากการปฏิบัติงานของตนเองในวันนี้

พฤติกรรม	เสมอๆ	บางครั้ง	ไม่เคย
1. ฉันแสดงความคิดเห็น อธิบายให้เพื่อนๆในกลุ่มฟัง			
2. ฉันอาสาเป็นตัวแทนกลุ่มตอบคำถาม			
3. ฉันช่วยสมาชิกในกลุ่มเมื่อไม่เข้าใจงาน			
4. ฉันรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม			
5. ฉันซักถามสมาชิกในกลุ่ม			
6. ฉันทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ			
7. ฉันเรียกชื่อสมาชิกในกลุ่มทุกคน			
8. ฉันสนใจและตั้งใจในการทำงาน			
9. ฉันยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของสมาชิกในกลุ่มได้			
10. ฉันสามารถนำความรู้ วิธีปฏิบัติงานไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้			

วันที่ ..... ฉันทำหน้าที่

ผู้อ่าน

ผู้จัดบันทึก

ผู้สนับสนุน

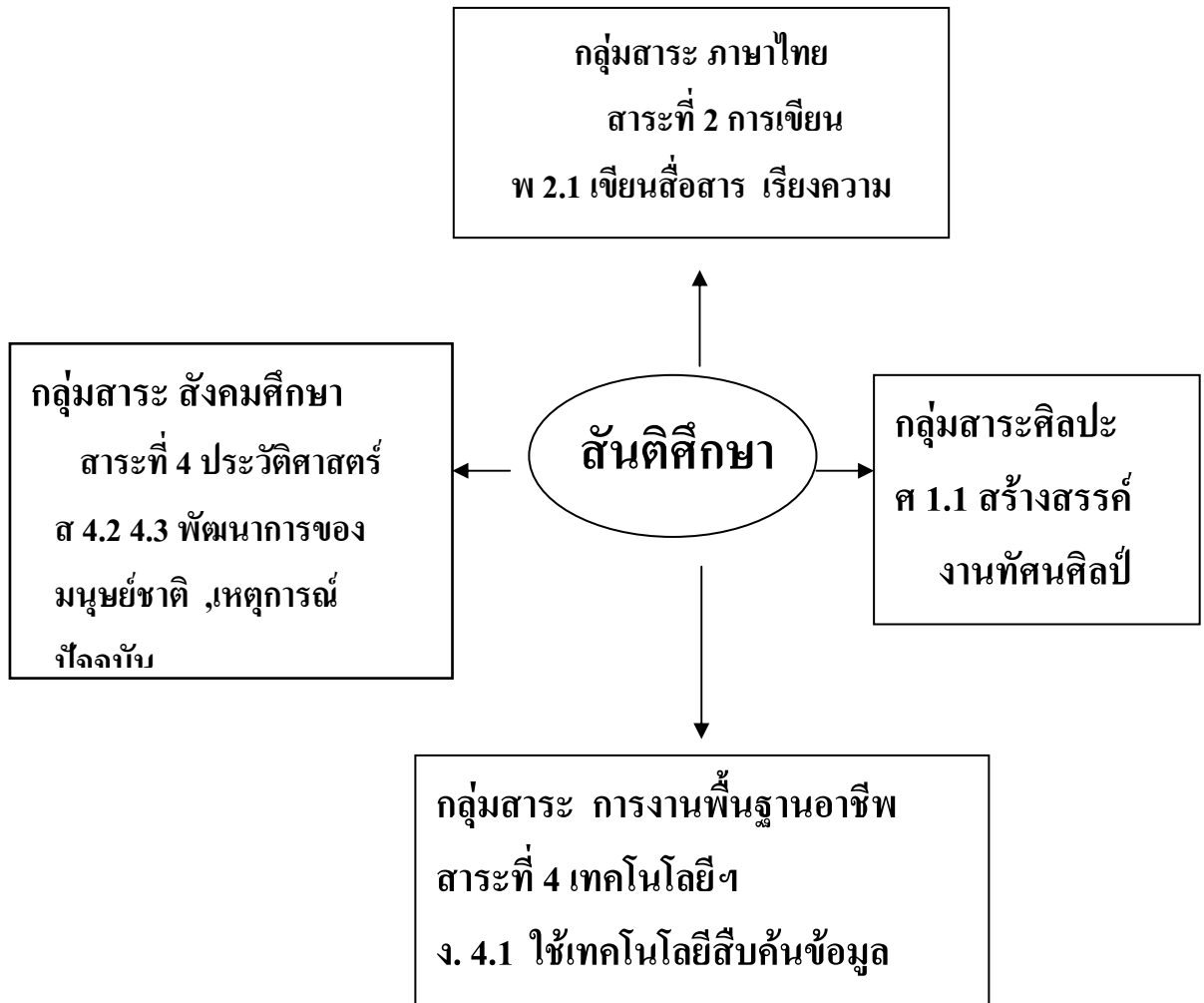
ผู้ตรวจสอบ

ภาคผนวก ก

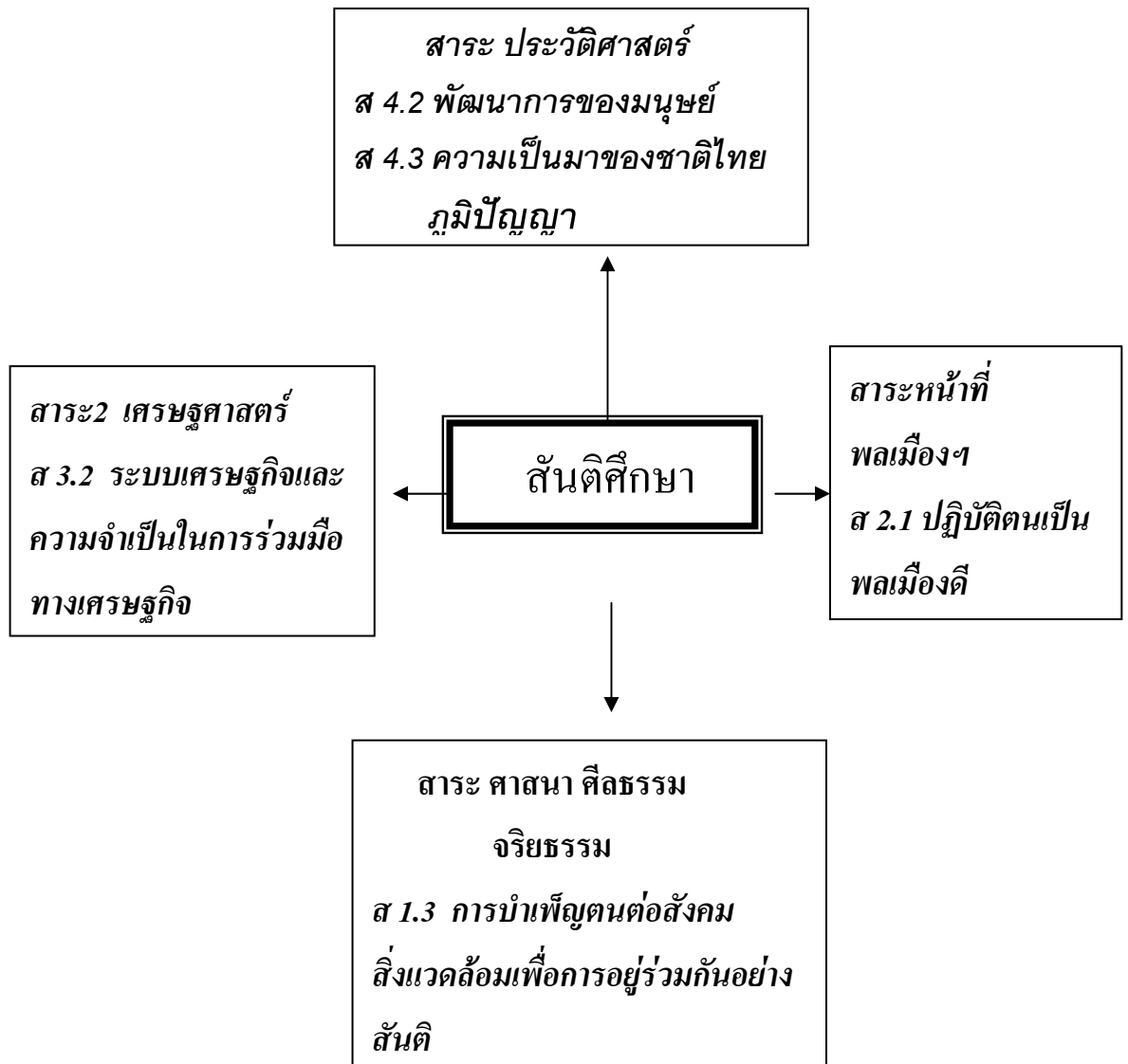
แผนการจัดการเรียนรู้ตามวิธีการเรียนแบบร่วม โดยใช้เทคนิคสแตด

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ
3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

แผนผังมโนทัศน์การบูรณาการสาระพลเมืองดีในโลกปัจจุบัน
กับสาระการเรียนรู้ต่างๆ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เรื่อง สันติศึกษา

แผนผังมโนทัศน์การบูรณาการวิชาพลเมืองดีในโลกปัจจุบัน
ในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สันติศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ชื่อหน่วย	สันติศึกษา	
กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
สาระการเรียนรู้	ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน	เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

*****

1. สาระสำคัญ

ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ ความเชื่อ และวัฒนธรรมของมนุษย์ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดการแข่งขัน และนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศ จนเกิดการใช้กำลังและสร้างความเสียหาย เป็นภัยคุกคามความสงบสุขของโลกโดยเฉพาะความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกความหมาย ความสำคัญ และสาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศได้

2.2.2. ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ความหมาย ความสำคัญ และสาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ

3.1.1 การแข่งขันระหว่างประเทศ หมายถึง ความพยายามในการสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศตนในทุกๆด้าน

3.1.2 การแข่งขันระหว่างประเทศ มีความสำคัญเนื่องจากมนุษย์มีพื้นฐานแตกต่างกัน ทำให้ทุกชาติต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งความสมบูรณ์แก่ประชาชนของตน โดยการดำเนินการนั้นอาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศที่สร้างความเสียหายต่อมนุษยชาติอย่างกว้างขวางได้

- 3.2 สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้
- 3.2.1 ด้านเศรษฐกิจ
  - 3.2.2 ด้านการเมือง
  - 3.2.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม
  - 3.2.4 ด้านจิตวิทยา

4. กิจกรรมการเรียนรู้ (ชั่วโมงที่ 1)

1. ผู้สอนชี้แจงการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้เรื่องสันติศึกษาให้ผู้เรียนทราบ ดังนี้
  - 1.1 ขอบข่ายสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - 1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นความร่วมมือกันตามเทคนิคสแตด
  - 1.3 การมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ,แสดงบทบาทตามที่ผู้สอนกำหนด ดังนี้
    - 1.3.1 บทบาทของผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่ม ได้แก่
      - ผู้อ่าน อ่านเอกสารต่างๆให้เพื่อนๆฟังให้เข้าใจชัดเจนตรงกันทุกคน
      - ผู้จดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายในกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
      - ผู้สนับสนุน ดูแลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ช่วยแสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันทุกคน
      - ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานของกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกัน อภิปรายสรุป
    - 1.3.2 ข้อตกลงในการปฏิบัติตนของผู้เรียนทุกคน ได้แก่
      - ให้ความร่วมมือกับเพื่อน จนงานสำเร็จเรียบร้อย
      - แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาตามกิจกรรม และร่วมกันตรวจสอบแก้ไขคำตอบของกลุ่มให้ถูกต้องที่สุด
      - รักษา มารยาทในการร่วมงานกลุ่ม ไม่ใช้เสียงดังรบกวนคนอื่น ใช้วาจาสุภาพ
      - ผู้เรียนควรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันเพิ่มเติมจากสื่อต่างๆ เช่น ข่าววิทยุ โทรทัศน์ จากเว็บไซต์ต่างๆในอินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสารต่างๆ เพื่อเสริมความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
    - 1.3.3 หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใด จะต้องศึกษานั้นให้เข้าใจและจดบันทึกประเด็นสำคัญและทำใบงานในหัวข้อนั้น
- เมื่อผู้เรียนศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่นั้ให้สมาชิกในกลุ่มทุกคน ได้รับรู้ให้เข้าใจชัดเจนเช่นเดียวกับตน
- ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันทำใบงานให้ถูกต้อง สำเร็จลุล่วงด้วยดี
- ผู้เรียนต้องมีวินัย ซื่อสัตย์โดยไม่ดูเฉยก่อนทำใบงานเสร็จ

1.4 วิธีการให้คะแนนและการประเมินผลงานของผู้เรียนหลังจบกิจกรรมแต่ละแผนการจัดการเรียน

2. เมื่อผู้เรียนเข้าใจลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนอธิบายขอบข่าย เนื้อหาของหน่วยการเรียนรู้เรื่อง สันติศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับความขัดแย้งและการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ซึ่งแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 4 แผน ใช้เวลาศึกษา แผนละ 2 ชั่วโมง สำหรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 นี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศ ผู้เรียนควรติดตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบโลกอย่างสม่ำเสมอ จากสื่อต่างๆ เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจ และจะช่วยการศึกษาในหน่วยการเรียนรู้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น
3. แจกแบบทดสอบก่อนเรียนให้ผู้เรียนทำ และแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง การวัดครั้งนี้ไม่มีผลต่อคะแนน ใช้เวลา 20 นาที แล้วแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยผู้สอนได้เตรียมแบ่งกลุ่มไว้ล่วงหน้าแล้วโดยใช้วิธีการ ดังนี้
  - 3.1 จัดกลุ่มผู้เรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยใช้ผลการเรียนจากกลางภาคเรียนที่ 2
    - แจกกระดาษสีให้ผู้เรียนคนละ 1 แผ่น แต่ละคนได้สีต่างกัน
    - ผู้เรียนกลุ่มเก่งจะได้รับกระดาษสีแดง
    - ผู้เรียนกลุ่มปานกลางจะได้รับกระดาษสีเขียว
    - ผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะได้รับกระดาษสีเหลือง
  - 3.2 ผู้เรียนจับกลุ่มด้วยความสมัครใจ โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกได้ 4 คน ภายในกลุ่มจะต้องมีสีละกันทั้ง 3 สีและมีสีแดงได้เพียง 1 ชิ้น
  - 3.3 เมื่อแบ่งแล้วจะได้ผู้เรียน 9 กลุ่มๆ ละ 4 คน
4. ผู้สอนสนทนาซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับ ข่าว เหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งอยู่ในความสนใจว่า

มีเรื่องใดบ้าง สุ่มผู้เรียน 1-2 คน แสดงความคิดเห็นและช่วยกันอภิปราย หรือ ผู้สอน ยกตัวอย่างเหตุการณ์ปัจจุบัน เพื่อนำการอภิปราย เช่น

- การสู้รบระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับอิรัก
- ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เกาหลีเหนือยุติการผลิตอาวุธนิวเคลียร์
- การเป็นเจ้าภาพจัดประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคของประเทศไทย

5. แจกชุดการเรียนรู้ เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ให้กลุ่มละ 4 ชุดแต่ละชุดประกอบด้วย ใบอธิบายบทบาท ใบความรู้ ใบงานและใบเฉลย เรื่องต่อไปนี้

- 5.1 ใบอธิบายบทบาท ซึ่งผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่มละ 1 ใบ
- 5.2 ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.3 ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.4 ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ
- 5.5 ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยา ระหว่างประเทศ

6. ผู้สอนอธิบายสาระสำคัญในชุดการเรียนรู้แต่ละชุด และสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในการทำงานกลุ่ม พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่มคนละ 1 บทบาท โดยแต่ละชุดต้องปฏิบัติบทบาทไม่ซ้ำบทบาทเดิม ดังนี้

- คนที่ 1 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- คนที่ 2 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- คนที่ 3 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ
- คนที่ 4 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยา ระหว่างประเทศ

7. สมาชิกแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลที่รับผิดชอบ และอธิบายให้เพื่อนๆ ฟัง แล้วช่วยกันทำใบงาน ในช่วงที่ 1 ทุกกลุ่มควรศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างน้อย 2 ชุด สุ่มตัวแทนผู้เรียน 1-2 คนออกมาสรุปสาระสำคัญ

8. นัดหมายผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้กลับไปช่วยกันทบทวนความรู้จากชุดการเรียนรู้ที่ศึกษาไปแล้วให้สมาชิกเข้าใจทุกคน เพื่อเตรียมทดสอบในช่วงต่อไป

ชั่วโมงที่ 2)

1. ผู้สอนแสดงแผนที่โลกหน้าชั้นเรียน แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายข่าว เหตุการณ์ ปัจจุบันที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ที่เกิดขึ้นหรือ เปลี่ยนแปลงไป โดยดำเนินการดังนี้
  - สุ่มตัวแทนผู้เรียน 2 – 3 คน ออกมาชี้ที่ตั้งของประเทศที่เกี่ยวข้อง
  - ให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์ ผลกระทบในด้านต่างๆ
2. จากการนัดหมายในชั่วโมงที่แล้ว ผู้สอนทบทวนบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของ สมาชิกในแต่ละกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไป
3. ผู้สอนกำกับดูแลการทำงานของผู้เรียนแต่ละกลุ่มให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยเมื่อจบชั่วโมงนี้แต่ละกลุ่มควรปฏิบัติกิจกรรมตามชุดการเรียนรู้ให้เรียบร้อยทั้ง 4 ชุด ในขณะที่ผู้เรียนศึกษาหรือปฏิบัติกิจกรรมนั้น ผู้สอนจะดูแลผู้เรียน ดังนี้
  - ให้คำปรึกษา แนะนำข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
  - ส่งเสริม สนับสนุนให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ในการร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย
  - สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายกลุ่ม หรือรายบุคคล
  - กำกับเวลาการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ อย่างยืดหยุ่นตาม สภาพของผู้เรียนและสาระการเรียนรู้
4. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ผู้สอนหาอาสาสมัคร 1 – 2 คน สรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาชุดความรู้นี้ แล้วแจกแบบทดสอบประจำแผนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำ ใช้เวลา ประมาณ 10 นาที แล้วช่วยกันเฉลย
5. นำผลคะแนนรายบุคคลและคะแนนกลุ่มกรอกในตารางคะแนน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมี คะแนนต่างกัน ดังนั้นกลุ่มใดที่มีคะแนนน้อยจะต้องเร่งหาวิธีการช่วยกันพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น สำหรับกลุ่มที่มีผลงานดีที่สุดผู้สอนให้ผู้เรียนแสดงตัว เพื่อกล่าวชมเชย และมอบรางวัลให้เป็นการเสริมแรง พร้อมกับให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการในการทำงานกลุ่มให้เพื่อนๆฟังเป็นตัวอย่างสำหรับกลุ่มอื่นๆ

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.2 ใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.3 ใบเฉลยใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.4 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ

- 5.5 ใบงานที่ 2 เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.6 ใบเฉลยใบงานที่ 2 เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ
- 5.7 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ
- 5.8 ใบงานที่ 3 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ
- 5.9 ใบเฉลยใบงานที่ 3 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ
- 5.10 ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยาระหว่างประเทศ
- 5.11 ใบงานที่ 4 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยาระหว่างประเทศ
- 5.12 ใบเฉลยใบงานที่ 4 เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยาระหว่างประเทศ
- 5.13 กระดาษสีแดง เขียว เหลือง ตัดขนาด 2X 2 นิ้ว สีละ 9-10 แผ่น
- 5.14 แผนที่โลก
- 5.15 หนังสือพิมพ์รายวัน
- 5.16 ตารางแสดงคะแนน
- 5.17 ของรางวัล เป็นอุปกรณ์การเรียน หรือของที่ระลึกจำนวน 1 ชุด

6. การวัดผลและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตนักเรียน
- 6.2 แบบสำรวจตนเอง
- 6.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6.4 แบบทดสอบ

7. เกณฑ์การประเมินผล

- 7.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตนักเรียน

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจตนเอง

สม่ำเสมอ	=	2	คะแนน
บางครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคย	=	0	คะแนน

7.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ

7.4.1 คะแนนเดี่ยว บวกคะแนนพิเศษ ถ้าสมาชิกทุกคนถึงเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์คะแนนพิเศษ	สมาชิกกลุ่ม	คะแนนเดี่ยว	คะแนนรวม
9 – 10 ได้ 3 คะแนน	A	9	12
7 – 8 ได้ 2 คะแนน	B	7	9
5 - 6 ได้ 1 คะแนน	C	6	7

7.4.2 การหากลุ่มที่ชนะ โดยนำคะแนนที่ผู้เรียนทำได้ในแต่ละกลุ่มมาบวกกันและหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่มๆใดได้คะแนนสูงสุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะส่วนการให้เกียรติกลุ่มที่ชนะนั้น ผู้สอนจะประกาศชื่อและติดชื่อที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภูมิความคิดเกี่ยวกับ สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศ ลงในกระดาษวาดเขียน

9. บันทึกผลหลังการการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

9.1 ปัญหา/อุปสรรค

9.1.1 ผู้เรียนยังไม่ยอมรับวิธีการแบ่งกลุ่มแบบที่ผู้สอนจัด โดยยังต้องการจัดกลุ่มด้วยตนเองตามความพอใจ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรม

- 9.1.2. ผู้เรียนบางกลุ่มไม่ให้ความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม ไม่รวมมือกับกลุ่ม
- 9.1.3 ห้องเรียนส่วนใหญ่จัดเรียงที่นั่งไปทางเดียวกัน ซึ่งไม่สะดวกในการให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม

9.2 แนวทางการแก้ไข

- 9.2.1 ผู้สอนต้องอธิบายถึงวิธีการ จุดเด่น จุดด้อยของการเรียนแบบร่วมมือ โดยเน้นให้เห็นว่าเป็นทดลอง เพื่อฝึกฝนการเผชิญสภาพความเป็นจริงในชีวิตที่เราต้องร่วมงาน หรือทำกิจกรรมต่างๆ เป็นการฝึกทักษะทางสังคม เช่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่นๆ
- 9.2.2 ผู้สอนขอร้องให้ผู้เรียนลองเรียนด้วยทฤษฎีการแบบร่วมมือตามเทคนิคสแตด หากไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสาระการเรียนรู้ได้ ผู้สอนยินดีจะปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมต่อไป
- 9.2.3 ให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มเพื่อทำงานกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มยกเก้าอี้หันเข้าหากัน เพื่อประหยัดเวลาและไม่รบกวนการเรียนของผู้เรียนที่ใช้ห้องเรียนในชั่วโมงต่อไป

9.3 ข้อเสนอแนะ

- 9.3.1 ผู้สอนทำข้อตกลงชี้แจงกับผู้เรียนให้เข้าใจว่าการจัดการเรียนตามแผนการเรียนนี้เป็น การทดลอง ถ้ากระบวนการเรียนแบบร่วมมือสามารถทำให้ผู้เรียนมีผลเรียนดีขึ้น ผู้เรียนควรยอมรับว่าเราควรปรับเปลี่ยนวิธีการเรียน
- 9.3.2 วิเคราะห์ผลคะแนนเฉลี่ย (X) ของการทดสอบ หากมีค่าเฉลี่ยต่ำหรือค่าเฉลี่ยรายบุคคลต่ำ ควรปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้หรือปรับปรุงการเรียนรู้รายบุคคล

*****

ใบอธิบายบทบาทและหน้าที่

1. บทบาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานร่วมกันในกลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ผู้อ่าน อ่านใบความรู้ เอกสารต่างๆ ให้เพื่อนในกลุ่มฟังให้ชัดเจนและเข้าใจ
- 1.2 ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
- 1.3 ผู้สนับสนุน เชื่อว่าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเช่น การอภิปราย แสดงความคิดเห็นทุกคน
- 1.4 ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม เช่น การอภิปราย การทำใบงาน การสรุปสาระต่างๆให้ครบถ้วน

2. ข้อตกลงที่ผู้เรียนทุกคนในห้องต้องปฏิบัติ ได้แก่

- 2.1 อยู่ช่วยเหลือ หรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่มจนงานสำเร็จเรียบร้อย
- 2.2 ร่วมอภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็น รวมทั้งการตรวจสอบคำถาม การแก้ไข คำตอบจากการทำใบงานของกลุ่มให้ถูกต้อง
- 2.3 ใ้ใช้วาจาสุภาพและไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมของผู้อื่น

3. หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- 3.1 ผู้เรียนคนใดที่ศึกษาหัวข้อใด จะต้องจดบันทึกการทำใบงานของหัวข้อนั้น
- 3.2 เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใดแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้และเข้าใจ
- 3.3 ผู้เรียนต้องช่วยกันทำใบงานทุกใบให้สำเร็จ เรียบร้อย
- 3.4 สมาชิกทุกคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ ห้ามดูใบเฉลยก่อนที่จะทำใบงาน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ

การแข่งขันระหว่างประเทศ หมายถึง ความพยายามในการสร้างความมั่งคั่งทาง เศรษฐกิจ ความมั่นคงการเมืองของประเทศตน โดยการแข่งขันทันนั้น บางครั้งอาจนำไปสู่ ความขัดแย้งระหว่างประเทศได้

การแข่งขันและความขัดแย้ง เป็นปกติวิสัยของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์มีพื้นฐานที่ แตกต่างกันทั้งด้านสภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความเชื่อ วัฒนธรรม ดังนั้นแต่ละชาติจึงไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง เนื่องจากขาดแคลนทรัพยากร ความต้องการ แลกเปลี่ยนเทคโนโลยีหรือสิ่งของที่หายาก ทำให้ชาติเหล่านั้นต้องติดต่อกันกันโดยรัฐ จะกำหนดนโยบายของตนต่อชาติอื่นขึ้น ซึ่งนโยบายนั้นขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของชาติ เป็นสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์นั้น อันจะนำไปสู่การอยู่ดีกินดีมี ความสงบสุขของ ประเทศ

ผลประโยชน์ของชาติ หมายถึง สิ่งที่คนในชาติเห็นว่าเป็นสิ่งดีงาม สิ่งที่คนในชาติ ต้องการสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชาติ หรือสิ่งที่มีผู้กำหนดนโยบายกำหนดขึ้น เพื่อความมั่นคง มั่งคั่งทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความกินดีอยู่ดี ความอยู่รอดปลอดภัย มีเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี เช่น

1. ความอยู่รอดปลอดภัย และเอกราชของชาติเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกที่ถูกกำหนดขึ้น
2. ความมั่นคงของชาติ ซึ่งเป็นความมั่นคงทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมฯ
3. การกินดีอยู่ดีของประชาชน เป็นสิ่งที่รัฐพึงกระทำเนื่องจากประชาชนเป็นหัวใจของ การบริหารประเทศ
4. ศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของชาติ คือ การได้รับการยอมรับนับถือจากนานาชาติ
5. อุดมการณ์ของชาติ เป็นหลักการที่วาง แนวปฏิบัติเพื่อความเจริญก้าวหน้าของชาติ และเผยแพร่แก่ประเทศอื่นๆ หากประเทศใดมีความเชื่อ ค่านิยมเหมือนกับตนย่อม ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติจะกระทำได้ง่าย
6. อำนาจของชาติ ได้แก่ อำนาจทางการทหาร เศรษฐกิจ ประชากรที่มีคุณภาพ สภาพภูมิศาสตร์ที่ได้เปรียบ สังคมและวัฒนธรรมเป็นที่ยอมรับ เหล่านี้จะช่วยให้ ชาติเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง

ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเรื่องปกติของมนุษย์ ทำให้เกิดความขัดแย้งและกลายเป็นสงครามระหว่างประเทศแล้ว ผู้นำของทุกประเทศควรสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนและมีความรับผิดชอบต่อแนวคิด การตัดสินใจของตนในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ เพื่อไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศขึ้นได้ โดยอาจใช้แนวทางดังนี้

1. ให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ
2. นำหลักธรรมมาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจคนในชาติ
3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ
4. ส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีเมตตา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อผู้อื่น

ประเด็นสำคัญ**(ใบความรู้ที่ 1)**

เมื่อผู้เรียนศึกษาเอกสารแล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆทำให้เพื่อนในกลุ่ม
เข้าใจสาระสำคัญเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศได้

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ในชีวิตที่ผ่านมาเคยแข่งขันกับผู้อื่นหรือไม่ หรือแข่งขันกันเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ให้ยกตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญ 2 เรื่อง)
  - 1.....
  - 2.....
2. เหตุใดจึงกล่าวว่าการแข่งขัน หรือความขัดแย้งกันเป็นปกติวิสัยของมนุษย์

.....

.....

.....
3. ผลประโยชน์ของชาติมีความสัมพันธ์ต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศอย่างไร

.....

.....

.....
4. วิธีการใดที่ช่วยให้การแข่งขันจะไม่สร้างความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  - 1.....
  - 2.....
  - 3.....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญของการแข่งขันระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

(ผู้เรียนสามารถตอบได้หลากหลายตามความคิดเห็น)

แนวคำตอบ

1. ในชีวิตที่ผ่านมาเคยแข่งขันกับผู้อื่นหรือไม่ หรือแข่งขันกันเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
(ให้ยกตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญ 2 เรื่อง)
(ส่วนใหญ่ทุกคนจะเคยผ่านเหตุการณ์ที่ต้องแข่งขันกับคนอื่นมาแล้ว เช่น
  - แข่งขันในการสอบเข้าศึกษาต่อ
  - แข่งขันกันซื้ออาหาร ซื้อบัตรชมดนตรี ขึ้นรถโดยสาร
  - แข่งขันกันตอบปัญหาชิงรางวัล เป็นต้น)
2. เหตุใดจึงกล่าวว่าการแข่งขัน หรือความขัดแย้งกันเป็นปกติวิสัยของมนุษย์
(มนุษย์มีความแตกต่างกัน หรือความขาดแคลนในสิ่งต่างๆ จึงมีความจำเป็น หรือต้องการแสวงหาสิ่งที่ดีกว่าด้วยวิธีการต่างๆ ที่อาจก่อความขัดแย้งกันได้)
3. ผลประโยชน์ของชาติมีความสัมพันธ์ต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศอย่างไร
(แต่ละรัฐจำเป็นต้องกำหนดนโยบายเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติตนเพื่อความสุขสงบร่มเย็นแก่ประชาชน ซึ่งนโยบายนั้นอาจขัดแย้งกับนโยบายหรือผลประโยชน์ของชาติอื่นอันจะทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้)
4. วิธีการใดที่ช่วยให้การแข่งขันจะไม่สร้างความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  1. ให้การศึกษาแก่ประชาชนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน
  2. นำหลักธรรมมาใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจคนในชาติ
  3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศ
  4. ส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อผู้อื่น

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ

มนุษย์มีความรักพวกพ้อง รักษาผลประโยชน์ภายในพวกของตน มนุษย์มีการแข่งขันระหว่างกลุ่มมานาน ในอดีตมักเป็นการแข่งขันเกี่ยวกับการขยายที่ทำกิน การขยายอาณาเขตทางการทหารและต่อมาเป็นการแข่งขันเพื่อขยายลัทธิการเมือง ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งพอสรุปสาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศได้ ดังนี้

1. ความต้องการขยายอำนาจทางการเมือง โดยเริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ทางการทูตหรือการรุกรานด้วยกำลังทหาร เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลในประเทศอื่นโดยตรง และนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมาใช้ ในการพัฒนาความเข้มแข็งทางการทหาร มีการแข่งขันกันสร้างอาวุธที่มีคุณภาพสูงชนิดต่างๆ เพื่อแย่งชิงความมีอิทธิพลทางการเมืองเหนือประเทศอื่น เช่น อาวุธนิวเคลียร์ จีปนาวุธแบบต่างๆ เพื่อเพิ่มแสนยานุภาพ หรืออำนาจในการต่อรองทางการเมืองระหว่างประเทศ จึงเห็นได้ว่าการแข่งขันทางการเมืองมีลักษณะการแข่งขันกันพัฒนาอาวุธและพัฒนาวิชาการด้านสงครามแบบใหม่ มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวางแผนการตัดสินใจหรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการทำสงคราม เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อิหร่าน เกาหลีเหนือ

2. ความต้องการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จากความต้องการให้ประเทศมีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องมีทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตมากขึ้นมีสินค้าและมีตลาดการค้าที่กว้างขวางมากขึ้น เมื่อมนุษย์มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้มาก จำเป็นต้องหาตลาดการค้าและวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม จึงก่อให้เกิดการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากร และเข้าครอบครองดินแดนต่างๆ

ดังนั้น ผลประโยชน์ของชาติ จึงเป็นวัตถุประสงค์หลักในการกำหนดนโยบายของรัฐ ซึ่งอาจไม่ตรงหรือขัดแย้งกับผลประโยชน์ของรัฐอื่น แต่ละรัฐจะต้องดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของชาติตน ทำให้รัฐต้องแข่งขันกันและทำให้เกิดความขัดแย้งตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กลายเป็นสงครามที่มีประเทศร่วมสงครามมากขึ้น และใช้อาวุธที่ทันสมัยต่างๆมากขึ้น

ความขัดแย้งในด้านต่างๆหากไม่หาทางแก้ไข จะเกิดความรุนแรงมากขึ้นจนเกิดการใช้กำลัง
เข้าโจมตีกัน กลายเป็นสงครามใหญ่สร้างความเสียหายในด้านต่างๆ เช่น

- ชีวิตและสภาพจิตใจประชากรของทั้ง 2 ฝ่ายที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญไม่สามารถประมาณ
ค่าได้
- ทรัพย์สิน ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเงิน ถูกทำลายและต้องใช้เวลาานกว่าจะฟื้นฟู
ให้กลับมาดีได้ดังเดิม
- สูญเสียโอกาสในการแข่งขัน และพัฒนาความเจริญ การดำรงชีวิตที่เป็นปกติสุข
- เสียเอกราช เอกสิทธิ์ อารยธรรมที่สร้างสมมานาน รวมทั้งการไหลบ่าของวัฒนธรรม
ต่างชาติ ที่อาจทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมถูกละเลยหรือเปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันและ
ขัดแย้งระหว่างประเทศ เริ่มเกิดขึ้นอย่างชัดเจนหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมและทวี
ความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ จนเกิดเป็นสงครามใหญ่ เช่น สงครามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2
หรือสงครามเย็น ซึ่งมีความขัดแย้งที่รุนแรง มีผลกระทบต่อสังคมโลกอย่างยิ่ง

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 2)

เมื่อผู้เรียนศึกษาเอกสารแล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดทำให้เพื่อน
ในกลุ่มเข้าใจและวิเคราะห์ได้ว่าการแข่งขันระหว่างประเทศมีสาเหตุมาจาก
เรื่องใดบ้าง

ใบงานที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 2 แล้ว
ตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. การแข่งขันระหว่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับเรื่องใด (ยกตัวอย่าง)

(1).....

(2).....

2. ผลประโยชน์ของชาติมีบทบาทต่อนโยบายของประเทศอย่างไร

.....

.....

.....

3. การแข่งขันทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้อย่างไร

.....

.....

.....

4. การแข่งขันระหว่างประเทศสร้างผลเสียหายต่อมนุษยชาติอย่างไร

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง สาเหตุของการแข่งขันระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 2 แล้ว
ตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

แนวคำตอบ

- 1.. การแข่งขันระหว่างประเทศในปัจจุบันส่วนใหญ่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับเรื่องใด (ยกตัวอย่าง)
  - (1. ความต้องการอำนาจทางการเมือง
  2. ความต้องการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ)
2. ผลประโยชน์ของชาติมีบทบาทต่อนโยบายของประเทศอย่างไร
(เป็นหลักในการกำหนดนโยบายของประเทศ หรือภารกิจสำคัญที่รัฐ ต้อง
ดำเนินการ)
3. การแข่งขันทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้อย่างไร
(การแข่งขันย่อมต้องการได้รับสิ่งตอบแทนที่ตนต้องการซึ่งอาจเป็นสิ่งเดียวกับ
กับความต้องการของชาติอื่น จึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ)
4. การแข่งขันระหว่างประเทศสร้างผลเสียหายต่อมนุษยชาติอย่างไร
  - (1. ชีวิตประชากรของทั้ง 2 ฝ่าย
  2. ทรัพย์สิน ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเงิน สภาพแวดล้อม
  3. สูญเสียโอกาสในการแข่งขัน และพัฒนาความเจริญ เสียเอกราช เอกสิทธิ์ของชาติ
อารยธรรมที่สร้างสรรค์มาในอดีตถูกทำลาย

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

มนุษย์มีความต้องการปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่คล้ายคลึงกัน แต่ความเป็นจริงมนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งสภาพแวดล้อม ความคิด ความเชื่อ ผลประโยชน์ อุดมการณ์ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ โดยสรุปได้ ดังนี้

1. สาเหตุด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

1.1 ปัญหาการแข่งขันแหล่งทรัพยากร ซึ่งแต่ละประเทศมีปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ต่างกัน เช่น ขนาดพื้นที่ ความสมบูรณ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศ จึงพบว่าตั้งแต่สมัยโบราณเป็นต้นมา มนุษย์ต่อสู้กันเพื่อแย่งชิงพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ หรือเข้ายึดครองประเทศต่างๆ เพื่อครอบงำ ทรัพยากร ด้วยวิธีการต่างๆยิ่งในยุคที่มนุษย์มีความสามารถนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์อย่าง กว้างขวาง ทำให้แหล่งทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดกลายเป็นดินแดนที่มีความขัดแย้งกันสูง

1.2 ปัญหาการแข่งขันตลาดการค้า โดยการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เนื่องจาก ความเจริญทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ได้ถูกนำมาใช้พัฒนาสินค้าและบริการเพื่อให้มี คุณภาพสูงทุกประเทศจึงมุ่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถแข่งขันกับชาติอื่นได้

2. สาเหตุทางการเมือง

4.1 อุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกันระหว่างอุดมการณ์ เสรีนิยมที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ และอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ที่มีอดีตสหภาพโซเวียตเป็นผู้นำ โดยทั้ง 2 ฝ่ายถือว่าของตนถูกต้อง ที่สุด ทำให้สถานการณ์ใน ศ.ต ที่ 20 มีความตึงเครียดและความขัดแย้งที่รุนแรงมากและนำไปสู่ การเกิดสงครามเย็นที่มหาอำนาจต่อสู้กันในรูปแบบต่างๆ และสงครามตัวแทน คือมหาอำนาจ เข้าไปร่วมสงครามในประเทศอื่น ซึ่งเกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆของโลก เช่น

- สงครามตัวแทนในประเทศเกาหลี, เวียดนาม ทำให้ต้องแบ่งประเทศออกเป็น 2 ส่วน
- สงครามกลางเมืองในประเทศนิการากัว การปฏิวัติในประเทศคิวบา
- สงครามอ่าวเปอร์เซียที่ผู้นำประเทศอิรักบุกยึดประเทศคูเวต โดยอ้างว่าในอดีตคูเวต เคยเป็นส่วนหนึ่งของอิรักมาก่อน และยังลอบขโมยน้ำมันของอิรักด้วย

2.2 ความต้องการขยายอำนาจของชาติตน เพื่อความเป็นมหาอำนาจ เช่น

- การขยายอำนาจของญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2
- ฮิตเลอร์ทำสงครามยึดดินแดนต่างๆในทวีปยุโรปในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 3)

เมื่อผู้เรียนศึกษาเอกสารแล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจและวิเคราะห์ให้ได้ว่า สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศมาจากเรื่องใด

ใบงานที่ 3

เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบว่าถูกหรือผิดและทำเครื่องหมาย / หรือ X ลงหน้าข้อให้ถูกต้อง

- ....1. ความไม่เท่าเทียมกันในด้านต่างๆทำให้มนุษย์ต้องแข่งขันกันและขัดแย้งกัน
- ....2. ความแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ ความเชื่อ อุดมการณ์ ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้
- ....3. มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานการดำรงชีวิตต่างกัน
- ....4. ในศตวรรษที่ 20 เกิดความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและอดีตสหภาพโซเวียต เนื่องจากมีความเชื่อในอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกัน
- .....5. ชาวยุโรปเชื่อว่าการมีดินแดนมากจะทำให้เป็นมหาอำนาจ จึงเกิดการล่าอาณานิคมในทวีปต่างๆขึ้น
- .....6. ความขัดแย้งระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีสาเหตุเกี่ยวกับการเมืองมากกว่าเศรษฐกิจ
- .....7. การล่มสลายของสหภาพโซเวียตทำให้ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจทางการเมืองยุติลง
- .....8. แหล่งน้ำมัน และทรัพยากรในทะเลจัดเป็นเขตเสี่ยงต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศในปัจจุบัน
- .....9. ปัญหาเศรษฐกิจอาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองได้

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบว่า ถูกหรือผิดและทำเครื่องหมาย **3** หรือ **5** ลงหน้าข้อให้ถูกต้อง

31. ความไม่เท่าเทียมกันในด้านต่างๆทำให้มนุษย์ต้องแข่งขันกันและขัดแย้งกัน
32. ความแตกต่างกันในด้านสภาพแวดล้อม ผลประโยชน์ ความเชื่อ อุดมการณ์ ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศได้
53. มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานการดำรงชีวิตต่างกัน
- 3 4. ในศตวรรษที่ 20 เกิดความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและอดีตสหภาพโซเวียต เนื่องจากมีความเชื่อในอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกัน
35. ชาวยุโรปเชื่อว่าการมีดินแดนมากจะทำให้เป็นมหาอำนาจ จึงเกิดการล่าอาณานิคมในทวีปต่างๆขึ้น
56. ความขัดแย้งระหว่างประเทศส่วนใหญ่มีสาเหตุเกี่ยวกับการเมืองมากกว่าเศรษฐกิจ
37. การล่มสลายของสหภาพโซเวียตทำให้ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจทางการเมืองยุติลง
38. แหล่งน้ำมัน และทรัพยากรในทะเลจัดเป็นเขตเสี่ยงต่อความขัดแย้งระหว่างประเทศในปัจจุบัน
39. ปัญหาเศรษฐกิจอาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองได้

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง สาเหตุของความขัดแย้งระหว่างประเทศทางสังคมและจิตวิทยา

*****

นอกจากปัญหาด้านเศรษฐกิจและการเมืองแล้ว ความขัดแย้งระหว่างประเทศยังมีสาเหตุมาจากปัจจัยอื่นๆ อีกด้วย เช่น

1. สาเหตุด้านสังคมและวัฒนธรรม

ได้แก่ ความขัดแย้งในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม นับเป็นสาเหตุที่มีความอ่อนไหวต่อการเกิดความขัดแย้งได้เสมอ เพราะ เป็นความศรัทธาของบุคคล ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนได้ยาก และสามารถรวมตัวกันสร้างพลังที่ยิ่งใหญ่ให้เกิดกระทำใดๆ ที่ยากจะคาดการณ์ได้ เช่น

1) ความขัดแย้งทางเชื้อชาติ เป็นพลังที่ยิ่งใหญ่เกิดจากการรวมตัวกันของคนที่มีเชื้อชาติเดียวกัน เพื่อการต่อสู้ป้องกันพวกเดียวกัน รักษาผลประโยชน์ให้พวกพ้องหรือเอาตัวรอดจากคนต่างเชื้อชาติ เช่น

- ความขัดแย้งระหว่าง ชาวทมิฬกับชาวสิงหลในประเทศศรีลังกา ทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นในประเทศมาเป็นเวลานาน ประเทศขาดโอกาสในการพัฒนาความเจริญ

- ความขัดแย้งระหว่างคนที่มีเชื้อชาติต่างกันในประเทศยูโกสลาเวียจนทำให้เกิดสงคราม และต้องแยกเป็นประเทศเล็กประเทศน้อย

- ความขัดแย้งระหว่างคนที่มีเชื้อชาติต่างกันในประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซีย เมื่อรัฐบาลกลางขาดความเข้มแข็ง เศรษฐกิจไม่ดี จึงทำให้เกิดสงครามเพื่อแยกตัวเป็นอิสระและทำให้สหภาพโซเวียตล่มสลาย

2) ความขัดแย้งจากความเชื่อทางศาสนา เกิดจากความศรัทธา ที่สามารถรวมเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ หากถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาอำนาจหรือเพื่อผลประโยชน์ของบุคคลอาจก่อความเสียหายแก่มนุษยชาติได้ เช่น ศาสนาอิสลามเชื่อว่ามุสลิมทั่วโลกเป็นพี่น้องกัน มุสลิมชาติใดถูกข่มเหงก็เท่ากับมุสลิมชาติอื่นถูกกระทำด้วย หรือความเชื่อว่าการได้ไปอยู่ร่วมกับพระอัลเลาะห์ เป็นสิ่งสูงสุดในชีวิตของชาวมุสลิม ดังนั้นชาวมุสลิมจึงไม่กลัวที่จะตายเพื่อได้ไปเฝ้าพระเจ้าของตนและการตายนั้นมีเกียรติ เพราะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องมุสลิม จึงเกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในที่ต่างๆ เช่น – การระเบิดพลีชีพของชาวมุสลิมในการต่อสู้ระหว่างปาเลสไตน์และชาวยิวหรือระหว่างชาวอิรักกับทหารพันธมิตรของสหรัฐในอิรัก

2

- ความขัดแย้งทางศาสนาระหว่าง อิรักกับอิหร่าน

- ความขัดแย้งระหว่างอินเดียและปากีสถานในกรณีแค้วนปัญจาบ ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามที่ขอแยกตัวเป็นอิสระ เนื่องจากนับถือศาสนาต่างจากพลเมืองส่วนใหญ่ของอินเดียที่นับถือศาสนาฮินดู แต่รัฐบาลอินเดียไม่ยอม และขอความช่วยเหลือจากปากีสถาน ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง 2 ประเทศขึ้นในปัจจุบัน

- ความขัดแย้งระหว่างชาวคริสต์ต่างนิกายในแคว้นไอร์แลนด์เหนือของประเทศอังกฤษ ที่ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองและความไม่สงบขึ้น

2. สาเหตุด้านจิตวิทยา

เกิดจากความต้องการของผู้นำที่ต้องการแสวงหาอำนาจความเป็นใหญ่ของผู้นำ ที่อาจมีพื้นฐานทางจิตใจ เพื่อประกาศความยิ่งใหญ่ และศักดิ์ศรีของตน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ เช่น ชาวมองโกลขยายอาณาเขตไปถึงทวีปยุโรป กษัตริย์นโปเลียนของประเทศฝรั่งเศส ขยายอำนาจของตนไปทั่วทวีปยุโรป จิตใจของผู้นำที่อาจก่อความขัดแย้งมีลักษณะ ดังนี้

- มีความระแวง สงสัยผู้อื่นตลอดเวลา
- มีความละโมภ
- มีความหวาดกลัวว่าชาติตนจะไม่ปลอดภัย หรือมีชาติอื่นรุกราน
- ความกระหายอำนาจ เกลียดขัง ริษยาเกรงชาติอื่นจะเจริญกว่าชาติตน

3. การธำรงรักษาผลประโยชน์ของชาติ

รัฐบาลทุกชาติถือเอาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักในการดำเนินนโยบายบริหารประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกระทำทุกวิถีทาง เพื่อรักษาและให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของชาติอันจะนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศได้

ผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ ในภูมิภาคหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประเทศต่างๆทั่วโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ไม่น่าก็น้อย เนื่องจากโลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมาก มีอาวุธที่มีอานุภาพสูง นอกจากนี้การติดต่อสื่อสาร โทรคมนาคม สารสนเทศติดต่อถึงกันได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว จึงจำเป็นที่ทุกประเทศจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไข หรือยับยั้งไม่ให้ความขัดแย้งรุนแรงจนเกิดสงครามได้

ใบงานที่ 4

เรื่อง สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยาระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาคำถามต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
ที่ถูกต้องเติมลงในช่องว่าง

1. แนวความคิดของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างไร
.....
.....
2. ความเชื่อทางศาสนาก่อให้เกิดความรู้สึกอย่างไรต่อผู้ที่นับถือแม้จะอยู่คนละประเทศ
หรือเป็นคนละเชื้อชาติ
.....
.....
3. คำสอนในศาสนาเป็นสิ่งที่ดีแต่เหตุใดศาสนาจึงเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งระหว่าง
ประเทศได้
.....
.....
4. เหตุใดชาวพุทธและชาวมุสลิมในภาคใต้ของไทยจึงอยู่ร่วมกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน
.....
.....
5. การมีผู้นำที่ขาดคุณธรรม จริยธรรมจะมีผลต่อประเทศหรือโลกอย่างไร
.....
.....

*****

เจดีย์ใบงานที่ 4

เรื่อง สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและจิตวิทยาระหว่างประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
ที่ถูกต้องเติมลงในช่องว่าง (ผู้เรียนตอบได้ตามความคิดเห็น)

แนวคำตอบ

1. แนวความคิดของอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ทำให้เกิดความขัดแย้งอย่างไร
(ความคิดที่ทะเยอทะยานต้องการความเป็นใหญ่ เหนือผู้อื่นจึงเข้ารุกรานชาติอื่นๆ
เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ)
2. ความเชื่อทางศาสนาก่อให้เกิดความรู้สึกอย่างไรต่อผู้ที่นับถือแม้จะอยู่คนละประเทศ
หรือเป็นคนละเชื้อชาติ
(ความศรัทธา ความรัก ในสิ่งเดียวกันทำให้รู้สึกเป็นพวกเดียวกัน รักกันเสียสละให้กันได้)
3. คำสอนในศาสนาเป็นสิ่งที่ดีแต่เหตุใดศาสนาจึงเป็นต้นเหตุของความขัดแย้งระหว่าง
ประเทศได้
(บุคคลที่มีความศรัทธาในศาสนาเดียวกันย่อมมีความเป็นหมู่พวกเดียวกันเมื่อรวมกัน
จะเป็นพลังประชาชาติที่ยิ่งใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีผู้นำคำสอนทางศาสนาไปเบียดเบียนไป
ในทางที่ผิด หรือนำมาเป็นเครื่องมือในการสร้างพลังอำนาจให้ตนหรือชาติตนไม่ใช่
เพื่อศาสนา)
4. เหตุใดชาวพุทธและชาวมุสลิมในภาคใต้ของไทยจึงอยู่ร่วมกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน
(ลักษณะของศาสนาพุทธเป็นทางสายกลาง ความเมตตา เพื่อแผ่ต่อผู้อื่น)
5. การมีผู้นำที่ขาดคุณธรรม จริยธรรมจะมีผลต่อประเทศหรือโลกอย่างไร
(ทำให้ประเทศไม่สงบสุข เพราะจะกระทำสิ่งต่างๆเพื่อตน พวกพ้อง หรือ ก่อปัญหา
กับเพื่อนบ้านสร้างความไม่สงบต่อโลก)

แบบทดสอบ

เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. ข้อใดหมายถึงการแข่งขันระหว่างประเทศ
  - ก. การสร้างความเจริญแก่ชาติตนและกีดกันชาติอื่น
  - ข. การมีสัมพันธไมตรีกับทุกๆชาติ
  - ค. การแสวงหาเส้นทางสันติภาพของมนุษย์
  - ง. การเตรียมชาติให้พร้อมรบตลอดเวลา
2. รัฐบาลของประเทศต่างๆแข่งขันกันเพื่อสิ่งใด
  - ก. รักษาเผ่าพันธุ์
  - ข. รักษาสิ่งแวดล้อม
  - ค. รักษาสันติภาพ
  - ง. รักษาผลประโยชน์ของชาติ
3. การแข่งขันระหว่างประเทศในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับเรื่องใดมากที่สุด
  - ก. เศรษฐกิจ
  - ข. การเมือง
  - ค. วิทยาศาสตร์
  - ง. การแพทย์-สาธารณสุข
4. การกำหนดนโยบายของประเทศมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของใคร
  - ก. รัฐบาล
  - ข. ผู้ปกครอง
  - ค. พันธมิตร
  - ง. ประชาชน
5. ข้อใดเป็นสาเหตุเบื้องต้นของความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  - ก. ต้องการมีอำนาจทางเศรษฐกิจเหนือชาติอื่น
  - ข. ต้องการป้องกันชาติอื่นให้ปลอดภัยจากการรุกราน
  - ค. ต้องการเผยแพร่อุดมการณ์ให้ชาติอื่นยอมรับ
  - ง. ต้องการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

6. เหตุใดปัจจุบันการแข่งขันระหว่างประเทศมีความรุนแรงมาก
- เกิดกระแสโลกาภิวัตน์
  - มีประเทศเกิดใหม่จำนวนมาก
  - ศาสนาสำคัญของโลกเสื่อมลง
  - มีกลุ่มผลประโยชน์จำนวนมากขึ้น
7. ข้อใดเป็นสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- การตรึงกำลังตามแนวชายแดน
  - การใช้นโยบายปิดประเทศของมหาอำนาจ
  - การสนับสนุนการปฏิวัติในชาติอื่น
  - การส่งยกเลิกการนำเข้าสินค้าต่างประเทศ
8. ความต้องการใดของมนุษย์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- ความมั่งคั่ง มั่นคงและการมีอำนาจ
  - ต้องการมีอายุยืนนานเป็นอมตะ
  - ต้องการเป็นที่หนึ่งในโลก
  - ต้องการสันติสุขและสันติภาพ
9. ข้อใดเป็นความขัดแย้งระหว่างประเทศทางด้านสังคม
- ชาวญี่ปุ่นประท้วงรัฐเพื่อไม่ให้ส่งทหารไปประเทศอิรัก
  - ชาวโลกประท้วงรัฐบาลสหรัฐที่บุกโจมตีประเทศอิรัก
  - ผู้นำอิรักเรียกร้องให้ชาวมุสลิมทำสงครามศาสนากับชาติตะวันตก
  - ชาวนาประท้วงขอให้รัฐบาลพุงราคาผลผลิตทางการเกษตร
10. การกระทำใดถือเป็นสาเหตุความขัดแย้งทางจิตวิทยา
- ประธานาธิบดีซัดดัมประกาศต่อสู้กับสหรัฐ
  - ผู้นำเยอรมันประกาศจะยึดครองโลก
  - บินลาเดนประกาศตัวเป็นศัตรูกับสหรัฐ
  - ผู้นำไทยประกาศสงครามกับยาเสพติดทุกรูปแบบ

*****

เฉลยแบบทดสอบ

เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

1. ก
2. ค
3. ก
4. ง
5. ง
6. ก
7. ก
8. ก
9. ค
10. ข

*****

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ชื่อหน่วย สันติศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สาระการเรียนรู้ ส 43106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

*****

1. สาระสำคัญ

ด้วยความจำเป็นที่มนุษย์ต้องอาศัยอยู่บนโลกร่วมกัน แม้จะมีการแข่งขันและความขัดแย้งระหว่างประเทศในด้านต่างๆ โดยเฉพาะความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมือง ที่อาจเป็นอันตรายต่อมนุษย์อย่างร้ายแรงได้ แต่เพื่อดำรงรักษาเผ่าพันธุ์ไว้ มนุษย์จึงต้องร่วมมือกันหาแนวทางในป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อรักษาสันติภาพของโลกไว้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 วิเคราะห์ถึงผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศได้

2.2.2 เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ตัวอย่างของความขัดแย้งระหว่างประเทศ

3.1.1 สงครามโลกครั้งที่ 1

3.1.2 สงครามโลกครั้งที่ 2

3.2. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ มี 3 วิธีใหญ่ๆ ดังนี้

3.2.1 วิธีการสันติ ได้แก่ วิธีการทางการทูต วิธีการทางกฎหมาย

3.2.2 วิธีการบีบบังคับ ได้แก่ การบีบบังคับอย่างถูกกฎหมาย การบีบบังคับอย่างผิดกฎหมาย

3.2.3 วิธีการใช้กำลัง (ทำสงคราม) ได้แก่ สงครามแบบจำกัดขอบเขต สงคราม แบบเบ็ดเสร็จ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

1. ผู้สอนทบทวนวิธีการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ ดังนี้
  - 1.1 ขอบข่ายสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - 1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นความร่วมมือกันตามเทคนิคสแตด
  - 1.3 การมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม แสดงบทบาทตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ดังนี้
    - 1.3.1 บทบาทของผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่ม โดยต้องมีการหมุนเวียนการทำงานที่ไม่ซ้ำกันในแต่ละชั่วโมง ได้แก่
      - ผู้อ่าน อ่านเอกสารต่างๆ ให้เพื่อนๆ ฟังให้เข้าใจชัดเจนตรงกันทุกคน
      - ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายในกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
      - ผู้สนับสนุน ดูแลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรม ช่วยแสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันทุกคน
      - ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานของกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย
    - 1.3.2 ข้อตกลงในการปฏิบัติตนของผู้เรียนทุกคน ได้แก่
      - ให้ความร่วมมือกับเพื่อน จนงานสำเร็จเรียบร้อย
      - แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาตามกิจกรรม และร่วมกันตรวจสอบแก้ไขคำตอบของกลุ่มให้ถูกต้องที่สุด
      - รักษามารยาทในการร่วมงานกลุ่มไม่ใช้เสียงดังรบกวนคนอื่น ใช้วาจาสุภาพ
    - 1.3.3 หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่
      - ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใด จะต้องศึกษาให้เข้าใจและจัดบันทึกประเด็นสำคัญและทำใบงานในหัวข้อนั้น
      - เมื่อผู้เรียนศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้ให้เข้าใจชัดเจนเช่นเดียวกับตน
      - ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันทำใบงานให้ถูกต้อง สำเร็จลุล่วงด้วยดี
      - ผู้เรียนรักษาวินัย ซื่อสัตย์โดยไม่ดูเฉยก่อนทำใบงานเสร็จ

- 1.4 วิธีการให้คะแนนและการประเมินผลงานของผู้เรียนหลังจบกิจกรรม
2. เมื่อผู้เรียนเข้าใจลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนอธิบายขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับ ตัวอย่างของความขัดแย้งระหว่างประเทศและการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศ ซึ่งผู้เรียนจะศึกษาในแผนการจัดการเรียนรู้
3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยผู้สอนได้เตรียมการแบ่งกลุ่มไว้ก่อนหน้านี้อแล้ว ซึ่งมีวิธีการ ดังนี้
  - 3.1 จัดกลุ่มผู้เรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งใช้ผลการเรียนจากผลสอบกลางภาคเรียนที่ 2
  - 3.2 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ซึ่งมีสีต่างกัน
    - ผู้เรียนกลุ่มเก่งจะได้รับกระดาษสีแดง
    - ผู้เรียนกลุ่มปานกลางจะได้รับกระดาษสีเขียว
    - ผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะได้รับกระดาษสีเหลือง
  - 3.3 ให้ผู้เรียนจับกลุ่มด้วยความสมัครใจ โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกได้ 4 คน ภายในกลุ่มจะต้องมีสีละกันครบทั้ง 3 สีและมีสีแดงได้เพียง 1 ชิ้น
  - 3.4 เมื่อแบ่งกลุ่มเสร็จแล้วจะได้ผู้เรียน 9 กลุ่มๆ ละ 4 คน
4. สันทนาซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับ ข่าว เหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ของโลก โดยผู้สอนอาจสุ่มผู้เรียน 3-4 คน แสดงความคิดเห็นและผู้เรียนร่วมกันอภิปราย หรือผู้สอนยกตัวอย่างนำอภิปรายเกี่ยวกับข่าวรายวัน เช่น
  - การจับตัวอดีตประธานาธิบดี ซัดดัม ฮุสเซน ได้
  - การประกาศล้มเลิกโครงการพัฒนาอาวุธของผู้นำประเทศลิเบีย
5. ผู้สอนแจก ชุดการเรียนรู้เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ ให้กลุ่มละ 4 ชุดแต่ละชุดประกอบด้วย บัตรอธิบายบทบาทบทบาท ใบความรู้ ใบงานและใบเฉลยในเรื่องต่างๆ ดังนี้
  - ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
  - ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
  - ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี
  - ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศโดยการบีบบังคับ และใช้กำลัง

6. ผู้สอนอธิบายสาระสำคัญในชุดการเรียนรู้แต่ละชุด ทบทวนสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ และ
 นัดหมายให้แต่ละกลุ่ม บริหารเวลาในการศึกษาชุดการเรียนรู้ทั้ง 4 ให้เรียบร้อยภายใน
 2 ชั่วโมง พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะต้องปฏิบัติขณะทำงานในกลุ่ม คนละ 1
 บทบาทโดยแต่ละชุดการเรียนรู้ต้องไม่ปฏิบัติซ้ำบทบาทเดิม ดังนี้
- คนที่ 1 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
 คนที่ 2 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
 คนที่ 3 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วย
 สันติวิธี
 คนที่ 4 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศโดย
 การบีบบังคับ และใช้กำลัง
7. ผู้สอนนัดหมายให้แต่ละกลุ่มร่วมมือกันปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ตามชุดการเรียนรู้ให้สำเร็จ
 อย่างน้อย 2 ชุดในชั่วโมงนี้ และทำการประเมินการทำงานกลุ่ม และทำแบบสังเกต
 นักเรียน
8. ท้ายชั่วโมงผู้สอนซักถามเกี่ยวกับผลงาน หรือสาระสำคัญที่ศึกษาไปในชั่วโมงนี้ โดยสุ่ม
 ตัวแทนจากกลุ่มต่างๆ 3-4 คน ออกมาสรุปหน้าชั้น

(ชั่วโมงที่ 2)

1. ทบทวนบทบาทของผู้เรียน ย้ำให้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และสนทนาซักถามผู้เรียนโดยหา
 อาสาสมัครออกมาเล่าเกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งระหว่าง
 ประเทศว่าได้ติดตามข่าวใดมาบ้าง 2 - 3 คน โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมอภิปรายแสดง
 ความคิดเห็น ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาชุดการเรียนรู้ตามชุดการเรียนรู้ที่ 3 - 4 พร้อมทั้งปฏิบัติตามคำแนะนำ
 ที่แจ้งไว้ในชุดการเรียนรู้ครบแล้ว สุ่มตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปสาระสำคัญของเรื่อง
 การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศ
3. เมื่อศึกษาจบแล้ว ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาตามแผนการเรียนรู้
 นี้และข้อคิดที่ได้จากการทำงานกลุ่ม หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคสแตด ให้
 ตัวแทนกลุ่มแสดงความคิดเห็น
4. ผู้สอนแจกแบบทดสอบให้ผู้เรียนแต่ละคนทำ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที แล้วช่วยกันเฉลย
 และนำผลคะแนนไปกรอกในตารางแสดงคะแนน โดยแสดงผลคะแนนเป็น 3 ส่วน คือ
 คะแนนรายบุคคล คะแนนรวมของกลุ่ม และคะแนนพิเศษ

5. ผู้สอนแจ้งผลการประเมิน โดยกลุ่มที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบร่วมมือ 3 อันดับแรก และแจกรางวัลให้พร้อมกับประกาศชมเชยติดรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ป้ายนิเทศ หน้าห้องเรียนเป็นเวลา 1 สัปดาห์

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ใบอธิบายบทบาทหน้าที่
- 5.2 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
- 5.3 ใบงานที่ 1 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
- 5.4 ใบเฉลยใบงานที่ 1 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
- 5.5 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
- 5.6 ใบงานที่ 2 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
- 5.7 ใบเฉลยใบงานที่ 2 เรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
- 5.8 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี
- 5.9 ใบงานที่ 3 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี
- 5.10 ใบเฉลยใบงานที่ 3 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี
- 5.11 ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธีบีบบังคับ และใช้กำลัง
- 5.12 ของรางวัล เป็นอุปกรณ์การเรียน เช่น ดินสอ, สมุดบันทึก จำนวน 3 ชุดๆละ 4 ชิ้น
- 5.12 ใบงานที่ 4 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธีบีบบังคับ และใช้กำลัง
- 5.13 ใบเฉลยใบงานที่ 4 เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธี บีบบังคับและใช้กำลัง
- 5.13 ตารางแสดงคะแนน
- 5.15 แบบสังเกตนักเรียน
- 5.16 แบบสำรวจตนเอง
- 5.17 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 5.18 แบบทดสอบ เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

6. การวัดผลและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตนักเรียน
- 6.2 แบบสำรวจตนเอง
- 6.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6.4 แบบทดสอบ

7. เกณฑ์การประเมินผล

7.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตนักเรียน

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจตนเอง

สม่ำเสมอ	=	2	คะแนน
บางครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคย	=	0	คะแนน

7.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ

7.4.1 คะแนนเดียว บวกคะแนนพิเศษ ถ้าสมาชิกทุกคนถึงเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์คะแนนพิเศษ	สมาชิกกลุ่ม	คะแนนเดียว	คะแนนรวม
9 – 10 ได้ 3 คะแนน	A	9	12
7 – 8 ได้ 2 คะแนน	B	7	9
6 – 5 ได้ 1 คะแนน	C	5	6

7.4.2 การหากลุ่มที่ชนะ โดยนำคะแนนที่ผู้เรียนทำได้ในแต่ละกลุ่มมาบวกกันและหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะ ซึ่งผู้สอนจะประกาศชื่อและติดชื่อบนป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างประเทศ

9. บันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

9.1 ปัญหา / อุปสรรค

- 9.1.1 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย
- 9.1.2 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่ตั้งใจทำใบงาน ไม่ซื่อสัตย์ โดยนำบัตรเฉลยมาเฉลยก่อนที่จะศึกษาหรือระดมความคิด
- 9.1.3. ผู้เรียนบางคนขาดเรียนทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า และไม่สมบูรณ์ตามที่วางแผนไว้ โดยผู้มาเรียนสม่ำเสมอต้องรับภาระงานของคนที่ไม่มา
- 9.1.4 การขาดเรียนของสมาชิกในกลุ่มทำให้ยุ่งยากต่อการรวมคะแนนทดสอบ และผู้เรียนที่ขาดเรียนไม่ได้รับการพัฒนาตามขั้นตอน ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

9.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

ผู้สอนชี้แจงว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีจุดประสงค์เพื่อ ฝึกทักษะทางสังคม ความซื่อสัตย์ การพึ่งพา ช่วยเหลือกัน ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ฉะนั้นทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อตนเองและสมาชิกโดยทำกิจกรรมด้วยความตั้งใจ และมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

9.3 ข้อเสนอแนะ

- 9.3.1. ในระยะแรกของการเรียนการสอน ผู้สอนต้องชี้แจงและทำข้อตกลงกับผู้เรียนให้รัดกุม เพื่อให้ผู้เรียนยอมรับและปฏิบัติตามกิจกรรมตามรูปแบบของเทคนิคสแตคอย่างสมบูรณ์
- 9.3.2 ผู้สอนอาจใช้วิธีการสังเกต หรือสรุบบแบบสังเกตจากผู้เรียนหรือสมาชิกในกลุ่ม แล้วชี้แจงผู้เรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล
- 9.3.3 ผู้สอนให้การเสริมแรงโดยกล่าวชมเชย ให้กำลังใจผู้เรียน หรือให้รางวัลเพื่อให้กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมาย
- 9.3.4. นำผลการทดสอบจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ให้แต่ละกลุ่มตรวจสอบเพื่อพัฒนาให้กลุ่มมีผลงานที่ดีขึ้น

*****

ใบอธิบายบทบาทและหน้าที่

1. บทบาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานร่วมกันในกลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ผู้อ่าน อ่านใบความรู้ เอกสารต่างๆ ให้เพื่อนในกลุ่มฟังให้ชัดเจนและเข้าใจ
- 1.2 ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายของกลุ่มในลงกระดาษคำตอบ
- 1.3 ผู้สนับสนุน เชื่อว่าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเช่น การอภิปราย แสดงความคิดเห็นทุกคน
- 1.4 ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม เช่น การอภิปราย การทำใบงาน การสรุปสาระต่างๆ ให้ครบถ้วน

2. ข้อตกลงที่ผู้เรียนทุกคนในห้องต้องปฏิบัติ ได้แก่

- 2.1 ช่วยเหลือ หรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่มจนงานสำเร็จเรียบร้อย
- 2.2 ร่วมอภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็น รวมทั้งการตรวจสอบคำถาม การแก้ไขคำตอบจากการทำใบงานของกลุ่มให้ถูกต้อง
- 2.3 ใ้ช่วยจากสภาพและไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมของผู้อื่น

3. หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- 3.1 ผู้เรียนคนใดที่ศึกษาหัวข้อใด จะต้องจัดบันทึกการทำใบงานของหัวข้อนั้น
- 3.2 เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใดแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ นั้น ให้แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้และเข้าใจ
- 3.3 ผู้เรียนต้องช่วยกันทำใบงานทุกใบให้สำเร็จ เรียบร้อย
- 3.4 สมาชิกทุกคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ห้ามดูใบเฉลยก่อนที่จะทำใบงาน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ

(สงครามโลกครั้งที่ 1)

สงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นเหตุการณ์ของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1914 –1918 โดยมีสาเหตุมาจากการแข่งขันของมหาอำนาจในทวีปยุโรปและลุกลามไปยังประเทศต่างๆทั่วโลก และสร้างความเสียหายแก่นมนุษยชาติ โดยมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

1. การแพ้สงครามของฝรั่งเศสแก่เยอรมันทำให้ฝรั่งเศสไม่พอใจ ส่วนเยอรมันการชนะฝรั่งเศส ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการสร้างความก้าวหน้าทางการเมืองและเศรษฐกิจยิ่งขึ้น

2. การปฏิวัติอุตสาหกรรม ทำให้ชาวยุโรปต้องการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบ และตลาดระบายสินค้า โดยเฉพาะอังกฤษและฝรั่งเศสได้สร้างอำนาจทางการค้าขึ้นทั่วโลกและเริ่มใช้กำลังทหารเข้ายึดครองดินแดนที่มีแหล่งทรัพยากร ทำให้ประเทศต่างๆในทวีปแอฟริกา เอเชีย ตกเป็นอาณานิคมและต้องการเรียกร้องอิสรภาพ เกิดความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจในทวีปยุโรป รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจกับประเทศที่ถูกคุกคามดินแดน

3. ความไม่มั่นคงทางการเมืองในคาบสมุทรบอลข่าน ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การเกิดสงครามระหว่างเชื้อชาติหลายครั้ง เพื่อตั้งตนเองเป็นอิสระ และท้ายสุดได้เกิดการลอบปลงพระชนม์รัชทายาทของออสเตรียและชายา โดยฝีมือของชาวบอสเนีย ซึ่งเป็นคู่แข่งกัน จึงเป็นชนวนทำให้เกิดสงครามขึ้น ความขัดแย้งครั้งนี้ขยายวงกว้างเป็นสงครามโลกเมื่อมหาอำนาจในทวีปยุโรป ซึ่งเป็นพันธมิตรกันเข้าร่วมในสงคราม และขยายสู่อาณานิคมของชาวยุโรปในทวีปแอฟริกา

ผลของสงคราม

สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดขึ้นเมื่อสิงหาคม ค.ศ. 1914 และสิ้นสุดลงเมื่อพฤศจิกายน ค.ศ. 1918 สงครามครั้งนี้ทั้งฝ่ายชนะมีอังกฤษ ฝรั่งเศสเป็นผู้นำ และฝ่ายแพ้ มี เยอรมันเป็นผู้นำ ต่างได้รับความเสียหายอย่างหนัก ดังนี้

1) ด้านสังคม	ทหารร่วมรบประมาณ	65,000,000	คน
	เสียชีวิตประมาณ	8,000,000	คน
	บาดเจ็บ ,พิการ	700,000	คน

ซึ่งเป็นความเสียหายที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ และนอกจากนี้ยังเกิดความเสียหายทางสังคมมากมาย เช่น ปัญหาผู้อพยพย้ายถิ่น ผู้พลัดถิ่น ผู้ป่วยโรคจิต ผู้บาดเจ็บ ทุพพลภาพจำนวนมาก เป็นภาระของสังคมและประเทศที่ต้องดูแลต่อไป ทำให้เสียโอกาส สูญเสียงบประมาณ และกำลังคนในการพัฒนาชาติ

2) ด้านการเมือง ทำให้ฝ่ายแพ้สงคราม เช่น ออสเตรีย ฮังการี ตุรกี เยอรมันหมดความเป็นมหาอำนาจ เสียดินแดนในครอบครอง อิทธิพลทางการค้า และเกิดมหาอำนาจใหม่ เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

3) ด้านเศรษฐกิจ สงครามครั้งนี้ทำให้เศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก และสร้างความเสียหายอย่างมากมาย เช่น

- มีการลงทุนเพื่อพัฒนาอาวุธใหม่ๆที่มีอานุภาพสูงด้วยทุนมหาศาลแทนที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตพลเมือง
- เกิดความเสียหายต่ออาคารสถานที่ ทรัพย์สิน สาธารณูปโภคต่างๆอย่างมหาศาล
- ฝ่ายแพ้สงครามต้องจ่ายเงินค่าปฏิกรรมสงคราม ทำให้ประชาชนในประเทศนั้นๆเดือดร้อน ต้องทำงานหนักเพื่อเสียภาษีให้รัฐนำไปใช้หนี้ต่างประเทศ
- มีภาระเลี้ยงคู่ผู้ประสบภัยจากสงคราม ทั้งทหารและพลเรือน ด้วยเงินจำนวนมากและใช้เวลายาวนาน บางครั้งผู้ป่วยจากสงคราม อาจสร้างปัญหาสังคมต่างๆตามมาอีกมากมาย เช่น ผู้ป่วยโรคจิต ทำให้เสียโอกาสในการพัฒนาประเทศ
- เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ทั่วโลก ทุกประเทศต่างได้รับผลกระทบ แม้จะไม่ได้ร่วมในการรบ ทำให้ประชาชนเดือดร้อนทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วิธีการดำเนินชีวิตต้องเปลี่ยนแปลงไป

*****

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 1)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้ว จะต้องอธิบายหรือหาวิธีการทำให้เพื่อน
ในกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ และผลกระทบของความขัดแย้งระหว่างประเทศ
จากกรณีสงครามโลกครั้งที่ 1 ได้อย่าง ถูกต้อง

ใบงานที่ 1

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ (สงครามโลกครั้งที่ 1)

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเติมคำหรือข้อความสั้นๆ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดจากความขัดแย้งในเรื่องใด

.....
 .....

2. การปฏิวัติอุตสาหกรรมมีผลต่อการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 อย่างไร

.....
 .....

3. สงครามโลกครั้งที่ 1 ใ้บทเรียนแก่โลกอย่างไร

.....
 .....

4. ผลจากสงครามโลกที่ไม่สามารถประมาณค่าได้คืออะไร

.....
 .....

5. สงครามโลกครั้งที่ 1 สร้างผลกระทบอย่างไร

.....
 .....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ (สงครามโลกครั้งที่ 1)

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเติมคำหรือข้อความสั้นๆ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

(แนวคำตอบ)

1. สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดจากความขัดแย้งในเรื่องใด
(ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น การแย่งชิงตลาดระบายสินค้าและแหล่งทรัพยากร)
2. การปฏิวัติอุตสาหกรรมมีผลต่อการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 อย่างไร
(เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการวัตถุดิบ ตลาดการค้า ความก้าวหน้าทางวิทยาการ ส่งเสริมให้เกิดความขัดแย้งจนเป็นสงครามได้)
3. สงครามโลกครั้งที่ 1 กระทบการเรียนแก่โลกอย่างไร
(สงครามทำให้เกิดความเสียหาย ผลกระทบและปัญหาต่างๆทั้งทางตรง ทางอ้อมไปทั่วโลก)
4. ผลจากสงครามโลกที่ไม่สามารถประมาณค่าได้คืออะไร
(การเสียชีวิตของประชาชนพลเรือนและทหารทั้งฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะ)
5. สงครามโลกครั้งที่ 1 สร้างผลกระทบอย่างไร
(ปัญหาผู้อพยพพลัดถิ่น ปัญหาผู้ป่วยโรคจิต ปัญหาผู้บาดเจ็บ พิการที่เป็นภาระของสังคมจะต้องดูแลต่อไป ทำให้เสียโอกาสด้านกำลังในการพัฒนาชาติ)

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ (สงครามโลกครั้งที่ 2)

สงครามโลกครั้งที่ 1 ยุติลง โดยทิ้งความเสียหายและความขัดแย้งไว้มากมาย แม้จะมีการตั้งองค์การระหว่างประเทศคือ สันนิบาตชาติ ขึ้นเพื่อเป็นหลักในการรักษาสันติภาพของโลก แต่การที่มหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาไม่ร่วมเป็นสมาชิกด้วยแล้ว มหาอำนาจอย่างฝรั่งเศส และ อิตาลี ยังบุกโจมตีประเทศอื่นเสียเอง และที่สำคัญ สันนิบาตชาติไม่มีกองกำลังของตนเอง จึงไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ ทำให้สงครามโลกครั้งที่ 2 ก่อตัวขึ้น ระหว่าง เดือน สิงหาคม ค.ศ. 1939 - 1945 โดยมีสาเหตุสำคัญ ดังนี้

- 1) การแพร่กระจายของลัทธิจักรวรรดินิยมและชาตินิยม โดยฝ่ายอักษะยังแข่งขันกันหาอาณานิคมหรือขยายดินแดนเข้ารุกรานดินแดนอื่นๆ
- 2) ผู้นำเยอรมัน อิตาลี ญี่ปุ่น สร้างความยิ่งใหญ่ให้ประเทศตนโดยนำลัทธิชาตินิยมมาใช้ ทำให้เกิดการสะสมกำลังและอาวุธ เพื่อสร้างแสนยานุภาพโดยไม่สนใจกฎบัตรของสันนิบาตชาติ ทำให้มหาอำนาจไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน
- 3) การแบ่งอำนาจเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายอักษะที่มีพฤติกรรมขยายดินแดนรุกรานชาติอื่นกับฝ่ายสัมพันธมิตรที่ใช้นโยบายรวมขอม จึงทำให้ฝ่ายอักษะขยายอำนาจต่อไป

ผลของสงคราม

สงครามโลกครั้งที่ 2 มีความแตกต่างจากครั้งแรกมาก ทั้งความเสียหายทางเศรษฐกิจ การปกครอง สังคม อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม อาณาเขตของสงคราม เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ การคมนาคม โดยเฉพาะมีการนำระเบิดปรมาณู มาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งมีผลทำให้เมืองฮิโรชิมาและนางาซากิของญี่ปุ่นถูกเผาทำลายและหายไปจากแผนที่ ประชาชนจำนวนมากเสียชีวิตทันที ส่วนผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ต้องป่วยเป็นโรคร้ายต่างๆที่เกิดจากการได้รับสารกัมมันตภาพรังสีรัฐบาลญี่ปุ่นต้องประกาศยอมแพ้ทันที และประชาคมโลกเริ่มตระหนักในอานุภาพของอาวุธร้ายแรงชนิดนี้ จึงมีการรณรงค์ให้มหาอำนาจที่มีอาวุธชนิดนี้ลดและจำกัดการผลิต การสะสมไว้ในครอบครอง โดยสหประชาชาติต้องตั้งหน่วยงานขึ้นตรวจสอบ ความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สรุปได้ดังนี้

- 1) ด้านสังคม มีผู้เสียชีวิตไม่น้อยกว่า 40 ล้านคน จากประเทศต่างๆทั่วโลกทำให้มีผู้บาดเจ็บ พิการ ผู้ป่วยโรคจิต และเกิดโรคระบาด ซึ่งเป็นภาระที่รัฐบาลของประเทศต่างๆต้องรับผิดชอบดูแลรักษา

2) ด้านการเมือง

(1) ผู้แพ้สงครามจะต้องเสียเกียรติภูมิ เสียค่าปฏิกรรมสงครามเป็นจำนวนมากเสียดินแดน เสียอาณานิคม และต้องยอมปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่างๆที่ฝ่ายชนะวางเงื่อนไข เช่น

- อิตาลี เสียอาณานิคมและต้องยกดินแดนบางส่วนให้ประเทศที่ชนะ และจ่ายเงินค่าปฏิกรรมสงครามกว่า 360 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ฟินแลนด์ ต้องเสียค่าปฏิกรรมสงครามกว่า 300 ล้านดอลลาร์และเสียดินแดนบางส่วนให้สหภาพโซเวียต

- เยอรมัน ถูกแบ่งให้พันธมิตรครอบครองเป็น 4 ส่วน เมืองหลวงถูกแบ่งเป็น 2 เขต ห้ามผลิตอาวุธ ถูกควบคุมการผลิตโลหะ เคมี การส่งสินค้าออกและนำเข้า การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ต้องถูกตรวจสอบจากพันธมิตร

- ญี่ปุ่น ถูกสหรัฐอเมริกาครอบครองให้ปฏิบัติตามสัญญาอย่างเคร่งครัด ห้ามมีกำลังกองทัพ นโยบายทางการเมืองระหว่างประเทศต้องได้รับความเห็นชอบจากสหรัฐอเมริกา

(2) เกิดสงครามเย็น เป็นสงครามการต่อสู้ของประเทศมหาอำนาจที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ต่างกันระหว่างคอมมิวนิสต์และเสรีประชาธิปไตยโดยไม่ใช้อาวุธ หรือการต่อสู้กันในประเทศอื่นที่เรียกว่าสงครามตัวแทน ซึ่งในสงครามเย็นนี้เป็นปัจจัยสำคัญทำให้ประเทศต่างๆ เห็นความจำเป็นต้องรวมกลุ่มประเทศขึ้นเพื่อความอยู่รอด ปลอดภัยของตน

3) ด้านเศรษฐกิจ ประเทศที่ร่วมสงครามต้องเสียเงินในการฝึกกองกำลัง สะสมอาวุธ จัดหาอาหารและ พัดฒนาอาวุธที่ทันสมัยต่างๆ เช่น เรดาร์ จรวด เครื่องบิน ระเบิดปรมาณู เรือดำน้ำ ซึ่งมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้บ้านเมือง ศิลปะกรรม ถูกทำลาย เกิดการว่างงาน เศรษฐกิจตกต่ำ

และหลังสงครามครั้งนี้ยุติลงโลกยังต้องเผชิญกับการแบ่งเป็น 2 ขั้วอำนาจและภาวะของ สงครามเย็นที่เกิดจากความขัดแย้งจากอุดมการณ์ทางการเมือง ระหว่างคอมมิวนิสต์และ เสรีประชาธิปไตยที่มีผลทำให้เกิดความตึงเครียด ที่นำไปสู่การเกิดสงคราม และการรวมกลุ่ม สร้างพลังอำนาจขึ้น

*****

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 2)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 2 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆ ให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นได้
อย่างถูกต้อง

ใบงานที่ 2

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ (สงครามโลกครั้งที่ 2)

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาคำถามต่อไปนี้ แล้วช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. เหตุใดสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีความรุนแรงกว่าครั้งที่ 1.....
.....
2. สิ่งใดแสดงว่าสงครามโลกครั้งที่ 2 มีความรุนแรงกว่าครั้งที่ 1
.....
.....
3. ลัทธิใดที่ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างพลังอำนาจแก่ประเทศในสงครามโลกครั้งที่ 2
.....
.....
4. ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศที่ร่วมสงครามแบ่งเป็น .....ค่ายได้แก่
ก.....
ข.....
5. อานุภาพที่ร้ายแรงของนิวเคลียร์ที่เป็นมรดกจากสงครามโลกครั้งที่ 2 อาจนำมาใช้
ประโยชน์ได้ ดังนี้
.....
.....
6. หลังสงครามยุติลงประเทศที่ร่วมสงครามจะได้รับผลอย่างไร.....
.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง ตัวอย่างความขัดแย้งระหว่างประเทศ (สงครามโลกครั้งที่ 2)

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาคำถามต่อไปนี้ แล้วช่วยกันหาคำตอบที่ถูกต้อง
เติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

(แนวคำตอบ)

1. เหตุใดสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีความรุนแรงกว่าครั้งที่ 1
(*โลกมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีมากขึ้น*)
2. สิ่งใดแสดงว่าสงครามโลกครั้งที่ 2 มีความรุนแรงกว่าครั้งที่ 1
(*มีทหารและประชาชนเสียชีวิตจำนวนมาก สมรภูมิก่อเกิดขึ้นเกือบทั่วโลก*)
3. ลัทธิใดที่ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างพลังอำนาจแก่ประเทศในสงครามโลกครั้งที่ 2
(*ลัทธิชาตินิยม ลัทธิทหาร*)
4. ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศที่ร่วมสงครามแบ่งเป็น ... (2) ... ค่ายได้แก่
  - ก. ฝ่ายอักษะ
  - ข. ฝ่ายสัมพันธมิตร
5. อานุภาพที่ร้ายแรงของนิวเคลียร์ที่เป็นมรดกจากสงครามโลกครั้งที่ 2 อาจนำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้
(*เป็นพลังงานเชื้อเพลิงทดแทนน้ำมัน ใช้ในการถนอมพืช ผัก*)
6. หลังสงครามยุติลงประเทศที่ร่วมสงครามจะได้รับผลอย่างไร
(- *เสียค่าปฏิกรรมสงคราม*
- *เสียดินแดน*
- *เสียอาณานิคม*
- *ถูกฝ่ายชนะครอบครอง*)

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี

ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เป็นสิ่งที่ไม่มีผู้ใดต้องการให้เกิดขึ้น เนื่องจากจะให้การอยู่ร่วมกันไม่ปกติสุขหรือเกิดสงครามซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายทั้งผู้ร่วมสงครามและผู้ไม่ร่วมในสงครามโดยความเสียหายอาจมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากความเจริญทางวิทยาการที่มนุษย์สามารถผลิตอาวุธนิวเคลียร์ที่มีอำนาจทำลายสูง จนอาจทำให้มนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตบนโลกสูญพันธุ์ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นที่ทุกชาติจะต้องร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ซึ่งมี 3 แนวทางคือ ด้วยสันติวิธี ด้วยการบีบบังคับ และด้วยการใช้กำลัง ในที่นี้จะกล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี

สันติวิธี เป็นวิธีการแรกที่นิยมนำมาใช้เมื่อมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศเกิดขึ้น โดยแบ่งออกได้ 2 วิธี คือ

1. วิธีการทางการทูต เป็นการส่งตัวแทนของกลุ่มมาเจรจา ประนีประนอมทำความเข้าใจกันโดยแบ่งออกเป็นหลายวิธี ดังนี้
  - 1) การเจรจาโดยตรง เป็นการเจรจาระหว่างกลุ่มหรือหลายฝ่าย โดยบุคคลระดับผู้นำประเทศหรือนักการทูตก็ได้
  - 2) การเป็นคนกลาง คือ เมื่อการเจรจาโดยกลุ่มไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ ต้องมีฝ่ายที่ 3 เข้าไปช่วยให้มีการเจรจาเกิดขึ้นแต่ไม่ได้เข้ามาหาข้อยุติหรือร่วมเจรจา
  - 3) การไกล่เกลี่ย เป็นการเจรจาที่มีผู้เจรจากจาก 3 ฝ่าย คือ ประเทศกลุ่มและประเทศที่เป็นกลาง เพื่อเสนอข้อยุติและเจรจาให้กลุ่มเข้าใจกัน ลดการเป็นศัตรูกัน
  - 4) การสืบสวนหาข้อเท็จจริง มีการตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มจำนวนเท่าๆกันและตัวแทนจากประเทศที่ 3 ร่วมประชุม เพื่อสืบสวนหาข้อเท็จจริงให้ปรากฏอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหา
  - 5) การประนีประนอม เป็นวิธีการคล้ายแบบที่ 4 แต่คณะกรรมการชุดนี้ยังช่วยเสนอแนวทางแก้ไขความขัดแย้งด้วย วิธีนี้เป็นวิธีที่ถูกนำมาใช้บ่อยครั้งเพราะมีความยืดหยุ่นสูง และเป็นการประนีประนอมยอมรับกันของกลุ่มทั้ง 2 ฝ่าย

2. วิธีการทางกฎหมาย เป็นวิธีที่ยืดหยุ่นน้อยกว่าวิธีการทางการทูต เพราะมีการตีความตามกฎหมาย และดำเนินการตามคำตัดสิน วิธีการตามกฎหมายแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1) การตั้งศาลอนุญาโตตุลาการ เป็นการยุติข้อพิพาทโดยคู่กรณีแต่งตั้งศาลอนุญาโตตุลาการเอง และกำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของศาลอนุญาโตตุลาการ คำตัดสินของศาลอนุญาโตตุลาการ มีผลผูกพันตามกฎหมาย

2) การฟ้องศาลระหว่างประเทศ (ศาลโลก) ซึ่งเป็นองค์กรหลักในองค์การสหประชาชาติ การตัดสินของศาลจะยึดหลักกฎหมาย ความเสมอภาคและความยุติธรรมเป็นสำคัญ ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง แต่ยากที่จะลงโทษชาติที่กระทำผิดได้อย่างเด็ดขาด

*****

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 3)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 3 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆ ให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขความขัดแย้งระหว่าง ประเทศด้วยสันติวิธี ได้อย่างถูกต้อง

ใบงานที่ 3

เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วอภิปรายหาคำตอบ และเติมลงในช่องว่างให้ที่ถูกต้อง

1. เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศขึ้น ควรแก้ไขด้วยวิธี.....
เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอันดับแรก
2. หากการเจรจาของคู่กรณีที่ขัดแย้งกันไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ จำต้องใช้วิธี
.....มาช่วยให้มีการเจรจาเกิดขึ้น
3. การสืบหาข้อเท็จจริงและมีคณะกรรมการเสนอทางแก้ปัญหาเป็นการแก้ปัญหาอย่าง
สันติวิธี ด้วยการทูตแบบ.....ซึ่งวิธีนี้นำมาใช้บ่อยเพราะ
เป็นวิธีที่คู่กรณียอมรับกันทั้ง 2 ฝ่าย
4. การแก้ปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี นอกเหนือจากวิธีการทางการทูตแล้ว ยังมี
วิธีการอื่น คือ.....
5. วิธีการที่คู่กรณีสามารถแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินความขัดแย้งได้ คือ.....
คำตัดสินของคณะกรรมการนั้นถือว่า.....
6. การนำข้อขัดแย้งระหว่างประเทศฟ้องศาลโลกมีข้อจำกัดคือ.....
.....
7. สาเหตุที่ต้องใช้สันติวิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งระหว่างประเทศ เนื่องจาก
.....
.....
8. สิ่งนี้อาจเกิดขึ้นหากการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีไม่ได้ผล คือ.....
.....

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยสันติวิธี

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ที่ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)
(แนวคำตอบ)

1. เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศขึ้น ควรแก้ไขด้วยวิธี (สันติวิธี หรือ การเจรจา) เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นอันดับแรก
2. หากการเจรจาของกลุ่มที่ขัดแย้งกันไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ จำต้องใช้วิธี (หาคนกลางมาช่วยดำเนินการต่อ) มาช่วยให้มีการเจรจาเกิดขึ้น
3. การสืบหาข้อเท็จจริงและมีคณะกรรมการเสนอทางแก้ปัญหา เป็นการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี ด้วยการทูตแบบ (การประนีประนอม) ซึ่งวิธีนี้นำมาใช้บ่อยเพราะเป็นวิธีที่คู่กรณียอมรับกันทั้ง 2 ฝ่าย
4. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งแบบสันติวิธี นอกเหนือจากวิธีการทางการทูตแล้วยังมีวิธีการอื่น คือ (วิธีการตามกฎหมาย)
5. วิธีการที่คู่กรณีสามารถแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินความขัดแย้งได้ คือ (อนุญาโตตุลาการ) คำตัดสินของคณะกรรมการนั้นถือว่า (มีผลตามกฎหมาย)
6. การนำข้อขัดแย้งระหว่างประเทศฟ้องศาลโลก มีข้อจำกัด คือ (มีค่าใช้จ่ายจำนวนมาก มีขั้นตอนในการพิจารณาใช้เวลานาน บทลงโทษต้องได้รับความร่วมมือจากประเทศคู่กรณี)
7. สาเหตุที่ต้องใช้สันติวิธีแก้ปัญหาคือความขัดแย้งระหว่างประเทศ เนื่องจาก (เพื่อให้ปัญหาความขัดแย้งนั้นยุติลงและไม่เกิดความรุนแรงมากขึ้น)
8. สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นหากการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีไม่ได้ผล คือ (การใช้กำลังต่อสู้กัน อันจะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อประเทศต่างๆอย่างกว้างขวาง)

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธีบีบบังคับและใช้กำลัง

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศเป็นสิ่งที่ไม่มีผู้นำคนใดต้องการให้เกิด โดยเฉพาะเมื่อมีการพัฒนาความสามารถในการสร้างอาวุธที่ทันสมัยชนิดต่างๆมาใช้ ทำให้ความขัดแย้งเป็นภัยอันตรายต่อประชาชนและความสงบสุขของโลก แต่เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น และการแก้ไขโดยการเจรจาไม่ได้ผลแล้ว วิธีการต่อไปที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจจะเลือกใช้ เพื่อยุติปัญหายังมีวิธีอื่นๆ ดังนี้

1. **วิธีการบีบบังคับ** เป็นวิธีที่จะนำมาใช้เมื่อวิธีการแบบสันติใช้ไม่ได้ผล วิธีนี้แสดงถึงความเอาจริงเอาจังของรัฐ ที่ต้องการแก้ปัญหานั้นให้ได้ ซึ่งจะมีผลทางจิตวิทยา รัฐจะใช้วิธีนี้เพื่อปกป้องสิทธิของประเทศตนตามกฎหมาย และลงโทษผู้กระทำผิด โดยไม่มีการประกาศสงครามอย่างเป็นทางการ วิธีการบีบบังคับแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) วิธีการที่ไม่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ ริทอร์ซัน (Retortion) เป็นการกระทำที่ไม่เป็นมิตรต่อกัน แต่ไม่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ดัดล้มพันธบัตรทางการทูต การยกเลิกสิทธิพิเศษ หรือการตัดความช่วยเหลือต่างๆ

2) วิธีการที่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ รีไพรซอล (Reprisall) เป็นมาตรการที่จะนำมาใช้เมื่อใช้วิธีการแบบสันติไม่ได้ผล และต้องพยายามไม่ให้ประเทศที่ 3 เดือดร้อน วิธีนี้เป็นการที่รัฐหนึ่งกระทำเพื่อตอบโต้ หรือบังคับให้อีกรัฐหนึ่งเคารพในสิทธิของตน หรือมาทำความตกลงในข้อพิพาท เช่น การยึดทรัพย์สินของรัฐผู้ก่อความเสียหาย การไม่ปฏิบัติตามสัญญา การจับบุคคลสำคัญเป็นตัวประกัน การคว่ำบาตร บอยคอตสินค้า การปิดน่านฟ้า การปิดล้อมทางทะเล การแทรกแซง กิจการภายในของประเทศอื่น

2. **วิธีการใช้กำลัง** เป็นทางเลือกสุดท้ายเมื่อวิธีการอื่นๆใช้ไม่ได้ผลแล้ว การใช้กำลังหรือการทำสงคราม ซึ่งมีจุดประสงค์หลายประการ เช่น

1) เพื่อทำให้เกิดดุลยภาพแห่งอำนาจ เรียกว่า สงครามจำกัดขอบเขต เป็นการทำสงครามอย่างมีขอบเขตจำกัด หรือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตน โดยให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามปรับนโยบายให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของตน ไม่ต้องการสร้างความเป็นใหญ่ให้ตนเอง เช่น

การที่จีนบุกเวียดนาม เพื่อตั้งสอนที่เวียดนามรุกรานกัมพูชา สงครามเช่นนี้เมื่อยุติสงครามแล้ว
คู่อริจะมาประชุมเจรจา เพื่อปรับนโยบายให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

3) สงครามเพื่อสร้างความเป็นใหญ่ให้ตนเอง เรียกว่า สงครามแบบเบ็ดเสร็จ เช่น
การที่เยอรมันทำสงครามโลก เพื่อหวังครอบครองดินแดนของชาติอื่น หรือญี่ปุ่นร่วมสงคราม
โลกครั้งที่ 2 เพื่อสร้างความเป็นใหญ่ให้ตนเองโดยเข้ายึดครองดินแดนต่างๆ ในทวีปเอเชีย
ทำให้เกิดความเสียหายต่อมนุษยชาติอย่างยิ่ง

จึงเห็นได้ว่าแนวทางในการแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศมีหลายวิธี ที่ผู้นำหรือผู้มีอำนาจ
ในการตัดสินใจจะเลือกใช้ หากผู้นำของประเทศตั้งตนอยู่ในคุณธรรม จริยธรรมก็จะสามารถ
หาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา หรือใช้คุณธรรม จริยธรรมในการตัดสินใจ โดย
คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดกับมวลมนุษยชาติ แต่หากผู้นำขาดคุณธรรม จริยธรรม อาจใช้
วิธีการที่สร้างความเสียหายต่างๆ ขึ้นได้

*****

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 4)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 4 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆ ให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจและเสนอแนวทางเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ ด้วยวิธีบีบบังคับและใช้กำลังได้อย่างถูกต้อง

ใบงานที่ 4

เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธีบีบบังคับและใช้กำลัง

คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. หากการแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธีไม่ได้ผลและไม่ต้องการใช้กำลัง ควรดำเนินการ
.....
2. การแก้ไขความขัดแย้งด้วยการบีบบังคับที่ผิดกฎหมาย มีวิธีการหลายอย่าง เช่น
(1).....(2).....
(3).....
3. วิธีการแก้ปัญหความขัดแย้งที่จะถูกนำมาใช้เป็นวิธีสุดท้ายคือ.....
การใช้กำลังแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เรียกว่า.....
การทำสงครามแบบเบ็ดเสร็จ กระทำเพื่อ.....
.....
4. การที่สหรัฐอเมริกาโจมตีอัฟกานิสถานและอิรัก เป็นการทำสงครามแบบ.....
5. หากเกิดการรุกรานชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเจรจาไม่สำเร็จควรใช้
วิธีการใด.....
6. ถ้าเหตุการณ์ตามข้อ 5 เกิดขึ้น หากเราใช้กำลังโจมตีจะเกิดผลอย่างไร
.....
7. จากเหตุการณ์ตามข้อ 5 หากมีการทำสงครามประเทศไทยจะได้รับผลดีอย่างไร
.....

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งระหว่างประเทศด้วยวิธีบีบบังคับและใช้กำลัง

คำชี้แจง ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

(แนวคำตอบ)

1. หากการแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธีไม่ได้ผลและไม่ต้องการใช้กำลัง ควรดำเนินการ
(การบีบบังคับ)
2. การแก้ไขความขัดแย้งด้วยการบีบบังคับที่ผิดกฎหมาย มีวิธีการหลายอย่าง เช่น
(1) ยึดทรัพย์สินฝ่ายตรงข้าม (2) จับประชาชนของฝ่ายตรงข้ามเป็นตัวประกัน
(3) คว่ำบาตรสินค้าของชาติฝ่ายตรงข้าม
3. วิธีการแก้ปัญหาคความขัดแย้งที่จะถูกนำมาใช้เป็นวิธีสุดท้าย คือ (การใช้กำลัง หรือ
ทำสงคราม)
การใช้กำลังแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เรียกว่า (สงครามแบบจำกัดขอบเขต)
การทำสงครามแบบเบ็ดเสร็จ กระทำเพื่อ (สร้างความเป็นใหญ่ แสดงแสนยานุภาพ)
4. การที่สหรัฐอเมริกาโจมตีอัฟกานิสถานและอิรัก เป็นการทำสงครามแบบ (แบบจำกัดขอบเขต)
5. หากเกิดการรุกรานชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเจรจาไม่สำเร็จควรใช้
วิธีการใด
(ประท้วงผ่านสถานทูตของประเทศนั้น , บีบบังคับด้วยการปิดชายแดน , ส่งเรื่องให้
องค์การสหประชาชาติพิจารณา ช่วยเหลือ)
6. ถ้าเหตุการณ์ตามข้อ 5 เกิดขึ้น หากเราใช้กำลังโจมตีจะเกิดผลอย่างไร
(เกิดสงครามสร้างความเสียหายทั้ง 2 ฝ่าย เศรษฐกิจทั้ง 2 ชาติเสียหาย บ้านเมืองและ
สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย พลเมืองบาดเจ็บ เสียชีวิต พิกار ต้องเสียเงินจำนวนมาก
เสียโอกาสในการพัฒนา และใช้เวลานานในการฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม)
7. จากเหตุการณ์ตามข้อ 5 หากมีการทำสงครามประเทศไทยจะได้รับผลดีอย่างไร
(อาจได้ดินแดนคืน ได้ความพอใจ แต่ไม่คุ้มค่ากับความเสียหายที่ตามมา)

แบบทดสอบ**เรื่อง การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศ**

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. ข้อใดเป็นผลจากการแย่งชิงดินแดนของชาวยุโรปหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม
  - ก. การใช้นโยบายโคเคียว
  - ข. การปิดประเทศ
  - ค. การกบฏทางความคิด
  - ง. การเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1
2. เหตุใดประเทศในทวีปแอฟริกาจึงต้องร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1
  - ก. เป็นอาณานิคมของมหาอำนาจในทวีปยุโรป
  - ข. ชาวแอฟริกันเป็นทหารรับจ้างของชาวยุโรป
  - ค. ชาวแอฟริกันต้องเรียกร้องเอกราชการเมืองแม่
  - ง. ชาวแอฟริกันเป็นสายเลือดคนกรบ
3. การแข่งขันเรื่องใดก่อความขัดแย้งเป็นสงครามโลกครั้งที่ 1
  - ก. การสะสมอาวุธเชื้อโรค
  - ข. การแย่งชิงอาณานิคมในแอฟริกา
  - ค. การบุกยึดโปแลนด์ของเยอรมัน
  - ง. การประกาศเอกราชของชาติต่างๆในเอเชีย
4. วิธีการใดที่ควรนำมาใช้ทั้งก่อนและหลังเกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศ
  - ก. แสดงแสนยานุภาพต่อฝ่ายตรงข้าม
  - ข. เปิดการเจรจาทางการทูต
  - ค. การส่งเรื่องฟ้องศาลระหว่างประเทศ
  - ง. ตัดความสัมพันธ์ทางการทูต
5. วิธีการแก้ปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศแบบใดควรนำมาใช้น้อยที่สุด
  - ก. การตั้งอนุญาโตตุลาการ
  - ข. การเจรจา 3 ฝ่าย
  - ค. การทำสงคราม
  - ง. การฟ้องศาลระหว่างประเทศ

6. ข้อใดเป็นความเสียหายจากสงครามที่ทดแทนไม่ได้
- ก. อาคารสถานที่
  - ข. อาวุธยุทโธปกรณ์
  - ค. สภาพแวดล้อม
  - ง. สภาพจิตใจของประชาชน
7. วิธีการแรกที่นิยมนำมาใช้แก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างประเทศ คือข้อใด
- ก. การเจรจา
  - ข. การฟ้องศาลระหว่างประเทศ
  - ค. การบีบบังคับตามกฎหมาย
  - ง. การทำสงครามแบบเบ็ดเสร็จ
8. ใครคือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากสงคราม
- ก. ฝ่ายแพ้
  - ข. ฝ่ายชนะ
  - ค. ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
  - ง. ประเทศที่เป็นกลาง
9. สิ่งใดจะถูกพัฒนาขึ้นเมื่อเกิดสงคราม
- ก. ยารักษาโรค
  - ข. อาหารสำเร็จรูป
  - ค. ระบบการปกครอง
  - ง. อาวุธยุทโธปกรณ์
10. วิธีการใดที่ควรนำมาใช้เมื่อมีการรุกร้าชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน
- ก. ส่งทูตไปเจรจา
  - ข. ส่งทหารไปตรึงแนวชายแดน
  - ค. ส่งเรื่องฟ้องศาลโลก
  - ง. ขับทูตของประเทศบุกรุก

*****

เฉลยแบบทดสอบ

เรื่อง การแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้งระหว่างประเทศ

1. ง
2. ก
3. ง
4. ข
5. ข
6. ง
7. ก
8. ก
9. ง
10. ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

ชื่อหน่วย สันติศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศทำให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ และโลกไร้พรมแดน ดังนั้นความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ย่อมนำ ความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ประเทศต่างๆอย่างกว้างขวาง ดังนั้นทุกประเทศจึง จำเป็นต้องช่วยกันหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และประสานประโยชน์กัน เพื่อดำรงรักษา สันติภาพของโลกไว้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศและเสนอแนวทาง ในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2.2.2 เสนอแนวทางในการร่วมมือระหว่างประเทศได้

2.2.3 บอกผลที่ประเทศไทยได้รับจากการประสานประโยชน์และความขัดแย้ง ระหว่างประเทศได้

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2. สาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ได้แก่

2.1 การเห็นในปัญหาาร่วมกันของประเทศต่างๆ

2.2 แนวคิดและการรณรงค์ของบุคคลบางกลุ่ม

2.3 ต้องการความช่วยเหลือ การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ

3. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศ แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้
  - 3.1 ความร่วมมือทางการทูต
  - 3.2 ความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ
  - 3.3 การรวมกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - 3.4 การร่วมมือในการลดอาวุธ
4. ประเทศไทยกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - 4.1 ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - 4.2 ด้านความขัดแย้งระหว่างประเทศ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

1. ชี้แจงการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ให้ผู้เรียนทราบอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้
  - 1.1 ขอบข่ายสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - 1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเทคนิคสแตด ที่เน้นความร่วมมือกันในกลุ่ม
  - 1.3 การมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม แสดงบทบาทตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ดังนี้
    - 1.3.1 บทบาทของผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่ม ได้แก่
      - ผู้อ่าน อ่านเอกสารต่างๆให้เพื่อนๆฟังให้เข้าใจชัดเจนตรงกันทุกคน
      - ผู้จดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายในกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
      - ผู้สนับสนุน ดูแลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรม ช่วยกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันทุกคน
      - ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานของกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกัน อภิปรายสรุป
    - 1.3.2 ข้อตกลงในการปฏิบัติตนของผู้เรียนทุกคน ได้แก่
      - ให้ความร่วมมือกับเพื่อน ปฏิบัติกิจกรรมจนงานสำเร็จเรียบร้อย
      - แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาตามกิจกรรม และร่วมกันตรวจสอบแก้ไขคำตอบของกลุ่มให้ถูกต้องที่สุด
      - รักษา มารยาทในการร่วมงานกลุ่ม ไม่ใช้เสียงดังรบกวนคนอื่น ใช้วาจาสุภาพ

1.3.3 หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใด จะต้องศึกษาให้เข้าใจและจดบันทึกประเด็นสำคัญและทำใบงานในหัวข้อนั้น
- เมื่อผู้เรียนศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่ สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้ให้เข้าใจชัดเจนเช่นเดียวกับตน
- ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันทำใบงานให้ถูกต้อง สำเร็จลุล่วงด้วยดี
- ผู้เรียนต้องมีวินัย ซื่อสัตย์โดยไม่ดูเฉยก่อนทำใบงานเสร็จ

1.4 วิธีการให้คะแนนและการประเมินผลงานของผู้เรียนหลังจบกิจกรรม

2. เมื่อผู้เรียนเข้าใจลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนอธิบายขอบข่ายเนื้อหา เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ให้ผู้เรียนทราบ
3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยผู้สอนใช้กลุ่มเดิมที่จัดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ซึ่งมีวิธีการแบ่งกลุ่ม ดังนี้
  - 3.1 จัดกลุ่มผู้เรียนมีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งใช้ผลการเรียนจากคะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2
  - 3.2 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ซึ่งมีสีต่างกัน
    - กลุ่มเก่งจะได้รับกระดาษสีแดง
    - กลุ่มปานกลางจะได้รับกระดาษสีเขียว
    - กลุ่มอ่อนจะได้รับกระดาษสีเหลือง
  - 3.3 ให้ผู้เรียนจับกลุ่มด้วยความสมัครใจ โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกได้ 4 คน ภายในกลุ่มจะต้องมีผู้จับกระดาษสีละกันครบทั้ง 3 สีและมีสีแดงได้เพียง 1 ชิ้น
  - 3.4 เมื่อแบ่งแล้วจะได้ผู้เรียน 9 กลุ่มๆ ละ 4 คน ที่มีความรู้ ความสามารถละกัน ผู้สอนสนทนาซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับ ข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน แล้วตั้งประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
4. แจกชุดการเรียนรู้ เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ให้กลุ่มละ 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย คำอธิบายบทบาทหน้าที่ ซึ่งผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงาน ใบความรู้ ใบงาน ใบเฉลย เรื่องต่อไปนี้
  - 4.1 ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - 4.2 ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย

4.3 ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

4.4 ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

5. ผู้สอนอธิบายสาระสำคัญในชุดการเรียนรู้แต่ละชุด สิ่ง que ผู้เรียนต้องปฏิบัติในกลุ่ม น้ดหมายให้ทุกกลุ่มบริหารเวลาในการศึกษาและทำกิจกรรมตามชุดการเรียนรู้ทั้ง 4 ชุด ให้เรียบร้อยภายใน 2 ชั่วโมง พร้อมกับให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะต้องปฏิบัติขณะทำงานในกลุ่มคนละ 1 บทบาทในแต่ละชุดการเรียนรู้ต้องไม่ซ้ำบทบาทเดิม

คนที่ 1 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

คนที่ 2 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมายระหว่างประเทศ

คนที่ 3 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

คนที่ 4 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ประเทศไทยกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

(ชั่วโมงที่ 2)

1. บททวนความรู้โดยใช้แผนที่ นำสนทนาซักถามแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับข่าวประจำวันจากสื่อต่างๆ ว่ามีข่าว เหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นในวันนี้บ้าง หรืออภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

- เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องการเรื่องใด
- มีชาติใดเกี่ยวข้องบ้าง
- เหตุการณ์นั้นเกิดที่ใด

สุ่มตัวแทนกลุ่มผู้เรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาชี้ที่ตั้งของประเทศที่เกี่ยวข้องประกอบ

2. บททวนบทบาทของสมาชิกว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร และเน้นให้ทุกกลุ่มต้องสลับบทบาทกันในแต่ละชั่วโมง และสอบถามความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับ

- ความก้าวหน้าของการปฏิบัติกิจกรรม
- ปัญหา / อุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม

- มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือไม่ / อย่างไร
  - ต้องการให้ผู้สอนช่วยเหลืออย่างไร หรือไม่
2. ผู้เรียนศึกษาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ พร้อมทั้งปฏิบัติตามคำแนะนำที่แจ้งไว้ในชุด การเรียนครบแล้ว สุ่มตัวแทนผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน ประมาณ 3-4 กลุ่ม ออกมาสรุปสาระสำคัญ
  4. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาตามแผนการเรียนรู้ และข้อคิดที่ได้จากการทำงานกลุ่มหรือการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคสแตค
  5. แจกแบบทดสอบให้ผู้เรียนแต่ละคนประเมินผลการเรียน เสร็จแล้วช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ และนำผลคะแนนของแต่ละคนกรอกในตารางคะแนน โดยแสดงผลคะแนน เป็น 3 ส่วน คือ คะแนนรายบุคคล คะแนนรวมของกลุ่ม และคะแนนพิเศษ
  6. ประกาศชื่อกลุ่มที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบร่วมมือ 3 อันดับแรก และติดรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 บัตรบทบาทหน้าที่
- 5.2 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.3 ใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.4 ใบเฉลยใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.5 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย
- 5.6 ใบงานที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย
- 5.7 ใบเฉลยใบงานที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย
- 5.8 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.9 ใบงานที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.10 ใบเฉลยใบงานที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.11 ใบความรู้ที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.12 ใบงานที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

- 5.13 ใบเฉลยใบงานที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ ระหว่างประเทศ
- 5.14 แผนที่โลก
- 5.15 หนังสือพิมพ์รายวัน
- 5.16 ตารางแสดงคะแนน
- 5.17 แบบทดสอบเรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.18 แบบสังเกตนักเรียน
- 5.19 แบบสำรวจตนเอง
- 5.20 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6. การวัดผลและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตนักเรียน
- 6.2 แบบสำรวจตนเอง
- 6.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6.4 แบบทดสอบ

7. เกณฑ์การประเมินผล

7.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตนักเรียน

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจตนเอง

สม่ำเสมอ	=	2	คะแนน
บางครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคย	=	0	คะแนน

7.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ

7.4.1 คะแนนเต็ม บวกคะแนนพิเศษ ถ้าสมาชิกทุกคนถึงเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์คะแนนพิเศษ	สมาชิกกลุ่ม	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม
9 – 10 ได้ 3 คะแนน	A	9	12
7 – 8 ได้ 2 คะแนน	B	7	9
5 – 6 ได้ 1 คะแนน	C	5	6

7.4.2 การหาทีมที่ชนะ โดยนำคะแนนที่ผู้เรียนทำได้ในแต่ละทีมมาบวกกันและหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่มๆใดได้คะแนนสูงสุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะ แล้วประกาศรายชื่อและนำรายชื่อ ติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน เพื่อเสริมแรง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มทำแผนที่แสดงที่ตั้งของประเทศที่ส่วนร่วมในเหตุการณ์เกี่ยวกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

9. บันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

9.1 ปัญหา / อุปสรรค

9.1.1 ผู้เรียนบางกลุ่มสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้รวดเร็ว แล้วใช้เสียงดังรบกวนกลุ่มอื่น

9.1.2 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน จึงให้ความร่วมมือในการอภิปรายน้อย

9.1.3 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่ให้ความสำคัญในการร่วมทำงานกลุ่ม บางกลุ่มไม่ปฏิบัติตามกติกา เช่น ข้ามไปดูใบเฉลยก่อนศึกษาใบความรู้ หรือสมาชิกไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ทำให้คนที่มีความรับผิดชอบรับหน้าที่ซ้ำๆบทบาทเดิม

9.2 แนวทางการแก้ไข

9.2.1 ผู้สอนควบคุมเวลาให้ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด เพื่อให้งานเสร็จในเวลาใกล้เคียงกัน และแต่ละกลุ่มต้องตักเตือนไม่ใช้เสียงดังรบกวนกลุ่มอื่น

9.2.2 แนะนำ ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการรับฟังข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันต่างๆที่เป็นประโยชน์

9.1.3 ให้กลุ่มที่สมาชิกขาดความรับผิดชอบ และปฏิบัติข้ามขั้นตอนให้ระมัดระวัง และให้สมาชิกกลุ่มอื่นช่วยกันตรวจสอบ สังเกตการทำงานกลุ่ม

9.3 ข้อเสนอแนะ

9.3.1 จัดเนื้อหาสาระและใบงานแต่ละเรื่องให้มีความยาวและใช้เวลาใกล้เคียงกัน

9.3.2 จัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น เสียงตามสาย ในช่วงก่อนเข้าเรียน จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เสนอข่าวสารความรู้ต่างๆในวารสารสีกันฯ

9.3.3 อบรมชี้แจงให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม รวมทั้งการมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ไม่ฝ่าฝืนขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม

9.3.4 ตรวจสอบการทำใบงาน หากมีคะแนนเฉลี่ยไม่น่าพอใจควรปรับปรุงใบงาน ใบความรู้หรือ การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น เป็นแผนภูมิความคิด

*****

ใบอธิบายบทบาทและหน้าที่

1. บทบาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานร่วมกันในกลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ผู้อ่าน อ่านใบความรู้ เอกสารต่างๆ ให้เพื่อนในกลุ่มฟังให้ชัดเจนและเข้าใจ
- 1.2 ผู้จดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
- 1.3 ผู้สนับสนุน เชื่อว่าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเช่น การอภิปราย แสดงความคิดเห็นทุกคน
- 1.4 ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม เช่น การอภิปราย การทำใบงาน การสรุปสาระต่างๆ ให้ครบถ้วน

2. ข้อตกลงที่ผู้เรียนทุกคนในห้องต้องปฏิบัติ ได้แก่

- 2.1 อยู่ช่วยเหลือ หรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่มจนงานสำเร็จเรียบร้อย
- 2.2 ร่วมอภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็นรวมทั้งการตรวจสอบคำถาม การแก้ไขคำตอบจากการทำใบงานของกลุ่มให้ถูกต้อง
- 2.3 ใช้วาจาสุภาพและไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมของผู้อื่น

3. หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- 3.1 ผู้เรียนคนใดที่ศึกษาหัวข้อใด จะต้องจดบันทึกการทำใบงานของหัวข้อนั้น
- 3.2 เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใดแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้และเข้าใจ
- 3.3 ผู้เรียนต้องช่วยกันทำใบงานทุกใบให้สำเร็จ เรียบร้อย
- 3.4 สมาชิกทุกคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ห้ามดูใบเฉลยก่อนที่จะทำใบงาน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

*****

การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ คือ การตกลงทำข้อผูกพันร่วมกันในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์และความก้าวหน้าต่างๆต่อกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสารต่างๆ ที่ทำให้เกิดความเข้าใจและเสริมสร้างสันติภาพที่ถาวรระหว่างประเทศ ภูมิภาค และประชาคมโลก

ความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

1. ทุกประเทศจำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัย
2. ทุกประเทศต้องแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนขาดแคลน เช่น เทคโนโลยี เงินทุน ทรัพยากรฯ
3. ความเจริญทางวิทยาการทำให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบกว้าง จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประเทศต่างๆ ในการแก้ปัญหา
4. ความเจริญทางวิทยาการทำให้สงครามมีอำนาจทำลายล้างสูง จำเป็นที่รัฐต่างๆ ต้องร่วมมือกันประสานประโยชน์
5. ผลจากการกระทำของชาติหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชาติอื่นๆ จำเป็นที่ต้องร่วมมือกันประสานประโยชน์ เช่น

- 5.1 การที่จีนมีโครงการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงซึ่งจะกระทบต่อไทย ลาว เวียดนาม
- 5.2 ชาวเขาตัดป่าต้นน้ำอาจส่งผลกระทบต่อไทยและประเทศใกล้เคียง
- 5.3 การเกิดไฟป่าในอินโดนีเซีย ทำให้เกิดหมอกควัน และมลพิษต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ได้แก่

1. เพื่อหลีกเลี่ยงภัยของสงคราม เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการทำให้ประเทศมหาอำนาจพัฒนาและสะสมอาวุธที่มีอำนาจสูงไว้จำนวนมาก มีผู้กล่าวว่าหากนำอาวุธที่สะสมมาใช้ทำสงครามกันอาจทำให้ชีวิตพลเมือง สิ่งแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ถูกทำลายหรืออาจทำให้โลกแตกได้หลายครั้ง จึงมีนักคิดเสนอให้ประเทศต่างๆ ร่วมมือกันสร้างสันติภาพ ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ตั้งรัฐบาลโลก ตั้งกองกำลังนานาชาติ ตั้งองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

2. ความต้องการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ ไม่มีชาติใดจะมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพียงพอแก่การดำรงชีพของประชากรได้ตลอดไป จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ เพราะปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ จะมีผลต่อความมั่นคงทางการเมือง การปกครอง สังคมของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาอาวุธใหม่ๆ ที่มีอำนาจสูงและมีราคาแพง หากเกิดสงครามโลกอาวุธเหล่านี้จะถูกนำมาใช้ทำลายมนุษย์และสิ่งมีชีวิตให้สูญพันธุ์ได้ หรือเทคโนโลยีทางทหารที่มีราคาสูง หากนำไปทำสงครามจะมีแต่ความสูญเสีย แต่ถ้านำไปพัฒนาประเทศจะเกิดประโยชน์มากกว่า

4. การมองเห็นปัญหาร่วมกันของคนบางกลุ่ม เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักอนุรักษ์นิยม ซึ่งเห็นว่าปัญหาในสังคมโลก สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยคนเหล่านี้ได้ศึกษา วิจัย ธรรมชาติ ให้มีความร่วมมือในเรื่องต่างๆ เช่น ปัญหาประชากรล้นโลก ความยากจน มลพิษ โรคเอดส์ สิ่งแวดล้อม ฯ ซึ่งปัญหาที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข จึงจะได้ผลดีกว่าแก้ไขตามลำพัง ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้น และเกิดการรณรงค์ของคนบางกลุ่ม เช่น กลุ่มกรีนพีซ องค์กรเอกชนต่างๆ

ผลกระทบจากความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ผลดี - ทำให้เกิดสันติภาพขึ้นในโลก
- เกิดการแบ่งปันผลประโยชน์ ทรัพยากรระหว่างกันอย่างยุติธรรม
  - เกิดการถ่ายทอดและรับวิทยาการด้านต่างๆ แก่กันทำให้เกิดการพัฒนาความเจริญแก่ประเทศและโลก
  - ฐานะ ความเป็นอยู่ การดำรงชีพ คุณภาพชีวิตอยู่ของพลโลกดีขึ้น
- ผลเสีย - เกิดการรวมกลุ่มประเทศซึ่งอาจทำให้เกิดการแข่งขันหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม
- ความสำเร็จของกลุ่มประเทศ หรือบางประเทศ อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พอใจต่อคนบางกลุ่ม และนำไปสู่การต่อต้านที่รุนแรง การก่อการร้าย เช่น กลุ่มตะเลบัน กลุ่มอัลกออิดะห์ กลุ่มฮามาส ฯ

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 1)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของความร่วมมือและการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศได้ถูกต้อง

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมีความหมาย ต่างจากการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างไร
.....
.....
2. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมุ่งให้เกิดความมั่นคงในเรื่องใด
(1).....
(2).....
(3).....
3. สิ่งใดที่มีการแบ่งปันกันเพื่อการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
(1).....
(2).....
(3).....
4. การประสานประโยชน์จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร
.....
.....
5. หากไม่มีความร่วมมือหรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ จะเกิดผลอย่างไร
(1).....
(2).....

เฉลยใบงานที่ 1

**เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ
ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ**

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง (ผู้เรียนตอบได้ตามความคิดเห็น)
(แนวคำตอบ)

1. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมีความหมาย ต่างจากการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างไร
(การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศเป็นข้อตกลงผูกพันร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือ แบ่งปันผลประโยชน์ในด้านต่างๆระหว่างกัน ส่วนการแข่งขันระหว่างประเทศเป็นการสร้างความมั่นคงให้ประเทศและกีดกันประเทศคู่แข่งด้วยวิธีการต่างๆ)
2. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมุ่งให้เกิดความมั่นคงในเรื่องใด
(1) การเมือง (2) เศรษฐกิจ (3) สังคม
3. สิ่งใดที่มีการแบ่งปันกันเพื่อการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
(1) ความก้าวหน้าทางวิทยาการ (2) ข่าวสารข้อมูล (3) ทรัพยากร
(4) ผลประโยชน์ทางการค้า-การลงทุน
4. การประสานประโยชน์จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร
(ส่งเสริมสันติภาพ ส่งเสริมบรรยากาศในการพัฒนาประเทศ ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัย)
5. หากไม่มีความร่วมมือหรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศจะเกิดผล อย่างไร
(1) เสี่ยงต่อภัยจากสงคราม
(2) เสี่ยงบประมาณในการป้องกันประเทศ
(3) เสียโอกาสในการพัฒนา ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

*****

ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นแนวทางในการประสานประโยชน์ร่วมกันของประเทศต่างๆ ในการปกป้อง รักษา แบ่งปัน ผลประโยชน์หรือสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือสมาชิกในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ซึ่งมีรูปแบบในการดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการทางการทูต เป็นการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้วยการเจรจาตกลงกันโดยนักการทูตของแต่ละประเทศที่ประจำอยู่ ณ ต่างประเทศ ประกอบด้วยเอกอัครราชทูต อัครราชทูต อุปทูต หรือบุคลากรของกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งผู้นำทางการเมืองที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่หลักของนักการทูต คือ การให้ความช่วยเหลือ ดูแลผลประโยชน์ของชนในชาติ เป็นตัวแทนการค้า รวบรวมข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เสนอต่อรัฐบาล การทูตเป็นการเจรจาเพื่อโน้มน้าวให้ประเทศอื่นเห็นชอบกับนโยบาย / ข้อเสนอของประเทศตนหรือสนับสนุนนโยบาย รวมทั้งตกลงในประเด็นปัญหาที่เป็นความขัดแย้งต่างๆ การเจรจาอาจกระทำแบบ 2 ฝ่าย หรือหลายฝ่ายก็ได้

2. การยอมรับกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศมีที่มาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 1) จารีตประเพณี คือ สิ่งที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านานจนเป็นที่ยอมรับ
- 2) สัญญา หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ อาจเป็นสัญญา ข้อตกลงระหว่าง 2 ประเทศ หรือหลายๆประเทศก็ได้ เมื่อตกลงกันแล้วถือเป็นข้อผูกพันและคู่สัญญาที่ต้องปฏิบัติตาม
- 3) คำวินิจฉัยของศาลในประเทศและศาลระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นคำวินิจฉัยหรือการตีความกฎหมายในประเด็นสำคัญ ถ้าเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายก็เป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้
- 4) ความเห็นของนักกฎหมายหรือผู้เชี่ยวชาญ คือ ข้อเขียน คำวิพากษ์ วิจารณ์ของนักกฎหมายที่นำไปอ้างอิง และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เมื่อนำไปอ้างอิงในศาลระหว่างประเทศ ก็เป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้

5) หลักเกณฑ์ทั่วไปของกฎหมาย คือ หลักเกณฑ์ตามธรรมชาติบนพื้นฐานของศีลธรรม ความยุติธรรม หลักของเหตุผลที่นานาชาติยอมรับหรือ ยึดมั่น

การที่ประเทศต่างๆยอมรับในการทำสัญญา และปฏิบัติตามสัญญา ถือได้ว่าได้ให้ความร่วมมือ ประสานประโยชน์ต่อกันแล้ว เพราะหากไม่ปฏิบัติตามหรือไม่ยอมลงมือมีชาติใดจะมีอำนาจเหนือชาติอื่น หรือบังคับชาติอื่นๆให้ทำตามได้ กฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น

กฎหมายโทรคมนาคม

กฎหมายแรงงาน

กฎหมายส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน

กฎหมายเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

ประเด็นสำคัญ**(ใบความรู้ที่ 2)**

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 2 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการถ่ายทอดความรู้ เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย ให้เพื่อนๆ ในกลุ่มให้เข้าใจ

ใบงานที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. การที่ประเทศต่างๆส่งตัวแทนของคนไปประจำอยู่ในประเทศอื่นเป็นความร่วมมือ
ในรูปแบบ.....
2. ความร่วมมือทางการทูตมีความสำคัญ คือ.....
.....
3. ภารกิจของนักการทูต มีความสำคัญต่อการร่วมมือระหว่างประเทศ คือ
(1).....
(2).....
(3).....
4. ปัจจุบันเราใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบของกฎหมายระหว่างประเทศในปัญหา
(1).....
(2).....
5. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรสร้างความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในรูปแบบ.....
6. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ใช้เป็นพื้นฐานคือ.....
7. การที่ชาวประมงของแต่ละชาติทำการประมงอยู่ในเขตน่านน้ำของตนถือว่าเป็นให้
ความร่วมมือตามรูปแบบ.....
8. การที่รัฐบาลแคนาดาส่งตัวนักธุรกิจไทยที่ยักยอกเงินจากธนาคารในประเทศไทยมาให้
ศาลไทยพิจารณาคดีเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ.....

เฉลยใบงานที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

แนวคำตอบ

1. การที่ประเทศต่างๆ ส่งผู้แทนของตน ไปประจำอยู่ในประเทศอื่นเป็นความร่วมมือ
ในรูปแบบ (การทูต)
2. ความร่วมมือทางการทูตมีความสำคัญคือ
(เป็นรูปแบบความร่วมมือที่ช่วยสร้างบรรยากาศเป็นมิตรประเทศที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน)
3. ภารกิจของนักการทูต มีความสำคัญต่อการร่วมมือระหว่างประเทศ คือ
  - (1) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ดูแลผลประโยชน์ของชาติ
  - (2) เป็นผู้ให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ
  - (3) เป็นผู้โน้มน้าวให้รัฐบาลอื่นเห็นชอบในนโยบายของประเทศ
4. ปัจจุบันเราใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปของกฎหมายระหว่างประเทศในปัญหาใด
  - (1) ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน
  - (2) การแบ่งปันทรัพยากร เช่น การใช้น้ำ
5. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศควรสร้างความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในรูปแบบ (วิธีการทางการทูต)
6. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ใช้เป็นพื้นฐานคือ (วิธีการทางการทูต)
7. การที่ชาวประมงของแต่ละชาติทำประมงอยู่ในเขตน่านน้ำของตนถือว่าให้
ความร่วมมือตามรูปแบบ (เคารพกฎหมายระหว่างประเทศ)
8. การที่รัฐบาลแคนาดาส่งตัวนักธุรกิจที่ยักยอกเงินของธนาคารในประเทศไทย มาให้
ศาลไทยพิจารณาคดีเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ
(กฎหมายระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน)

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

*****

ความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากด้วยวิธีการทางการทูตและกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว ยังมีความร่วมมือในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การรวมกลุ่มประเทศ หรือ องค์การระหว่างประเทศ ในอดีตการทำสัญญาเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศมักเป็นการทำสัญญาโดยตรงกับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีความร่วมมือโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ โดยมีจุดประสงค์ในการตั้งองค์การระหว่างประเทศ ดังนี้

- จัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขข้อพิพาทด้วยสันติวิธี
- เพื่อลดหรือควบคุมความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- เพื่อร่วมมือระหว่างประเทศในกิจการต่างๆ
- เพื่อป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกกลุ่ม

การก่อตั้งกลุ่มประเทศส่วนใหญ่ เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ซึ่งเป็นช่วงที่มีการแข่งระหว่างประเทศกันสูงมาก ประเทศต่างๆจำเป็นต้องหาแนวร่วมหรือพลังอำนาจในการสร้างความมั่นคงให้ชาติตน องค์การระหว่างประเทศแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศทางทหาร เป็นความร่วมมือเพื่อป้องกันภัยจากประเทศนอกกลุ่มที่มีอุดมการณ์ ความเชื่อ ที่ต่างกันเกิดมากในยุคสงครามเย็น เช่น

- 1) NATO (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากลัทธิคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันตก)
- 2) Warsaw Pact (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากลัทธิประชาธิปไตยในยุโรปตะวันออก)
- 3) SENTO (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากคอมมิวนิสต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

ปัจจุบันกลุ่มความร่วมมือทางทหารนี้ลดบทบาทลง เพราะการล่มสลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซีย ค่ายเสรีประชาธิปไตยจึงหมดคู่แข่งทางการเมือง

2. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ เป็นความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีระดับความร่วมมือ ดังนี้

- 1) เขตการค้าเสรี หรือเขตปลอดภาษี (Free Trade Area) เป็นรูปแบบที่กลุ่มต่างๆ ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยจะให้ความช่วยเหลือกันดังนี้

- การยกเว้นภาษีให้แก่สมาชิก เลิกจำกัดการนำเข้าสินค้า
  - เก็บภาษีขาออกนอกกลุ่มอย่างอิสระ
- 2) สหภาพศุลกากร (Custom Union) มีความร่วมมือ ดังนี้
- ยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรระหว่างสมาชิก
  - กำหนดใช้อัตราภาษีนอกกลุ่มในอัตราเดียวกัน
  - มีหน่วยงานกลางในการเก็บภาษีนอกกลุ่มและแบ่งให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม ซึ่งยังไม่มีกลุ่มเศรษฐกิจใดทำได้
- 3) การตั้งตลาดร่วม (Common Market) เป็นความร่วมมือคล้ายกับการตั้งเขตการค้าเสรี และสหภาพศุลกากร โดยมีความร่วมมือเพิ่มเติม คือมีการโยกย้ายปัจจัยในการผลิต เช่น ทุน แรงงาน ระหว่างประเทศสมาชิกได้
- 4) การตั้งสหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) มีความร่วมมือคล้ายการตั้งตลาดร่วม คือ
- สามารถเคลื่อนย้าย สินค้า บริการ ปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี
  - มีนโยบายเศรษฐกิจสังคมอย่างเดียวกัน เช่น การคลัง การเงิน การแลกเปลี่ยนเงินตรา ภาษีอากร การขนส่ง ประกันสังคม ใช้เงินสกุลเดียวกัน ซึ่งกลุ่มที่สามารถให้ความร่วมมือได้ถึงระดับนี้ คือ สหภาพยุโรป

2. รูปแบบอื่นๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังอาจร่วมมือในรูปแบบอื่นๆ เช่น การลดและควบคุมอาวุธ โดยประเทศมหาอำนาจ หรือองค์การระหว่างประเทศ การลดอาวุธเป็นการลดภาวะการเกิดสงคราม การมีอาวุธไว้ในครอบครองจะนำไปสู่การใช้อาวุธได้ง่าย ซึ่งการยอมปฏิบัติตามข้อตกลงก็ถือว่าเกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศแล้ว การลดอาวุธอาจทำได้ด้วยความสมัครใจหรือการบีบบังคับก็ได้ อาวุธที่มีความพยายามที่จะลดหรือควบคุม เช่น

- อาวุธนิวเคลียร์
- อาวุธเชื้อโรค
- อาวุธชีวภาพ
- อาวุธเคมี

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 3)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 3 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการทำให้เพื่อน
ในกลุ่มเข้าใจรูปแบบและความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่ม
ประเทศหรือเป็นองค์การระหว่างประเทศได้

ใบงานที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาช่วยกันข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ.....
2. ประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันควรพัฒนาความร่วมมือกันในรูปแบบใดนอกจากการทูต.....
3. เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเกิดความร่วมมือกัน.....
4. เพื่อความร่วมมือในการรักษาสันติภาพและให้ความช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆของประชาคมโลกจึงมีความร่วมมือ ในรูปแบบ.....
5. การลดอาวุธหรือควบคุมอาวุธจัดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ เพราะ
.....
.....
6. การให้ความช่วยเหลือผู้อพยพหนีภัยสงคราม เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่อยู่ในรูปแบบ.....
7. โลกปัจจุบันให้ความร่วมมือกันมากขึ้น เนื่องจากความเกรงกลัวภัยจาก
  - (1).....
  - (2).....
  - (3).....

เฉลยใบงานที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

(แนวคำตอบ)

1. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ (*การเจริญสัมพันธไมตรีทางการทูต*)
2. ประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันควรพัฒนาความร่วมมือกันในรูปแบบใดนอกจากการทูต (*ตั้งกลุ่มประเทศ*)
3. เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเกิดความร่วมมือ (*สมาคมอาเซียน*)
4. เพื่อความร่วมมือในการรักษาสันติภาพและให้ความช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆ ของประชาคมโลก จึงมีความร่วมมือในรูปแบบ (*การตั้งองค์การระหว่างประเทศระดับโลก เช่น สหประชาชาติ*)
5. การลดอาวุธหรือควบคุมอาวุธจัดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ เพราะ (*การที่ประเทศที่มีอาวุธร้ายแรงยอมเลิก ลดหรือควบคุมการผลิตอาวุธ แสดงว่าได้ให้ความร่วมมือแก่ประเทศอื่นๆ แล้ว*)
6. การให้ความช่วยเหลือผู้อพยพหนีภัยสงคราม เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่อยู่ในรูปแบบ (*หลักสิทธิมนุษยชนและกฎหมายระหว่างประเทศ*)
7. โลกปัจจุบันให้ความร่วมมือกันมากขึ้นเนื่องจากความเกรงกลัวภัยจาก (1) *การก่อการร้าย* (2) *อาวุธเชื้อโรค, ชีวภาค* (3) *โรคระบาด*

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

*****

ประเทศไทยเป็นสมาชิกชาติหนึ่งของสังคมโลก จึงจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การติดต่อสัมพันธ์กันจะช่วยให้ประเทศไทยไม่ถูกโดดเดี่ยวและล้ำหลังผู้อื่น จึงเป็นธรรมชาติที่ประเทศไทยจะต้องเข้าไปมีบทบาททั้งในด้านส่งเสริมให้ความร่วมมือ และเป็นคู่กรณีหรือได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก เช่น

1. ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเทศไทยได้ร่วมเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศด้านต่างๆทั้งระดับโลก ถึงระดับทวีปภาคี เช่น เป็นสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ และองค์กรพิเศษต่างๆของสหประชาชาติ เป็นสมาชิกสมาคมอาเซียนสมาชิกรวมกลุ่ม NAM , AFTA , APEC สมาชิกอาเซียน+ยุโรป เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ดังนี้

1.1 ทางการเมือง ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ มีเกียรติภูมิศักดิ์ศรีทัดเทียมอารยประเทศ และยังมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคต่างๆ เช่น กรณีกัมพูชา ซึ่งประเทศไทยเสนอมีการประชุมผู้นำเขมร 3 ฝ่าย เพื่อยุติความขัดแย้งในประเทศ

1.2 ทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยร่วมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการมาชิกเศรษฐกิจและสังคมแห่งภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ซึ่งให้ความช่วยเหลือพัฒนาภูมิภาคนี้ในด้านต่างๆ เช่น

- ถนนสายเอเชีย
- ธนาคารพัฒนาเอเชีย ปรับปรุงลุ่มแม่น้ำโขง
- เป็นสมาชิกของ กองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือไทยในช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540

1.3 ด้านสังคม วัฒนธรรม ประเทศไทยได้ร่วมมือในการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบทวิภาคีกับประเทศต่างๆทั่วโลก ทำให้มีการเรียนรู้ วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆมาใช้พัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ยังเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศอีกหลายองค์การที่ให้ประโยชน์แก่ประเทศไทย เช่น

- องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ที่ให้การช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิทยาศาสตร์ สังคม การศึกษา การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ช่วยในการวางแผนกำลังคน การฝึกอาชีพ ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก การคุ้มครองแรงงาน

2. ด้านความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ไทยได้เข้าไปเป็นคู่กรณีในปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาการรุกล้ำชายแดนระหว่างไทยกับลาว ไทยกับเมียนมาร์ หรือการร่วมเป็นพันธมิตรของฝ่ายเสรีในสงครามเย็นทำให้เกิดการแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในส่วนต่างๆของประเทศ ต้องเสียเงิน กำลังพล ทรัพยากร ในการปราบปรามจำนวนมหาศาล แทนที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศ และต้องยอมให้สหรัฐเข้ามาตั้งฐานทัพในประเทศ ทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม โขเวียต และ จีน

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าประเทศไทย ต้องได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และความขัดแย้งไม่ก่อประโยชน์แก่ประเทศ ในทางตรงข้ามกลับทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม ทำให้การพัฒนาประเทศต้องล่าช้า หากโลกปราศจาก ความขัดแย้ง และมีความร่วมมือประสานประโยชน์แก่กันโลกจะมีแต่สันติภาพ ประชาชนจะดำรงชีวิตอย่างสงบสุข โลกที่ปราศจากความขัดแย้ง โลกที่มีแต่สันติภาพ จึงเป็นที่ปรารถนาของนานาประเทศมากกว่า

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 4)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 4 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านต่างๆได้

ใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย / หรือ X ลงในช่องว่างหน้าข้อให้ถูกต้อง

- ....1. ประเทศไทยไม่จำเป็นต้องร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ เพราะมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ....2. การร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศทำให้ได้รับความช่วยเหลือ และพัฒนา ด้านต่างๆ
- ....3. การเป็นสมาชิกของโลก ทำให้ไทยได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งกับชาติอื่น
- ....4. ที่ตั้งของประเทศไทยทำให้ไม่มีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ....5. ประเทศไทยเคยมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งใน กัมพูชา
- ....6. ประเทศไทยเสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าเพื่อประสานประโยชน์ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ....7. ประเทศไทยไม่เคยมีความจำเป็น ในการขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
- ....8. การเป็นพันธมิตรกับสหรัฐในสงครามอินโดจีน ทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม
- ....9. ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เป็นหนทางให้ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาเป็นมูลค่า มหาศาล

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย / หรือ X ลงในช่องว่างหน้าข้อให้ถูกต้อง

- X 1. ประเทศไทยไม่จำเป็นต้องร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ เพราะมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ✓ 2. การร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศทำให้ได้รับความช่วยเหลือและพัฒนาในด้านต่างๆ
- ✓ 3. การเป็นสมาชิกของโลก ทำให้ไทยได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งกับชาติอื่น
- X 4. ที่ตั้งของประเทศไทยทำให้ไม่มีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ✓ 5. ประเทศไทยเคยมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในประเทศกัมพูชา
- ✓ 6. ประเทศไทยเสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าเพื่อประสานประโยชน์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- X 7. ประเทศไทยไม่เคยมีความจำเป็นในการขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
- ✓ 8. การเป็นพันธมิตรกับสหรัฐในสงครามอินโดจีนทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม
- X 9. ความขัดแย้งระหว่างประเทศเป็นหนทางให้ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาเป็นมูลค่ามหาศาล

แบบทดสอบ**เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ**

.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. เหตุใดจึงต้องมีการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. เพราะเป็นแนวทางสร้างอำนาจแก่ชาติตน
  - ข. เพราะทุกประเทศจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน
  - ค. เพราะประเทศรวยมีหน้าที่ช่วยเหลือประเทศยากจน
  - ง. เพราะลัทธิคอมมิวนิสต์ล่มสลายแล้ว โลกจึงมีแต่ความร่วมมือกัน
2. สงครามใดสร้างความเสียหายแก่นมนุษยชาติมากที่สุด
  - ก. สงครามโลก
  - ข. สงครามอินโดจีน
  - ค. สงครามเกาหลี
  - ง. สงครามเวียดนาม
3. ข้อใดเป็นผลดีของความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ก. เกิดกำลังกองทัพที่เข้มแข็ง
  - ข. เกิดสันติภาพขึ้นในโลก
  - ค. เกิดมิตรประเทศขึ้นทั่วโลก
  - ง. เกิดความคิดเป็นแนวทางเดียวกัน
4. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จที่ต้องมีการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่างๆ
  - ข. เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ต่างๆ
  - ค. เพื่อขยายอาณาเขตให้กว้างขวาง
  - ง. เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งที่ขาดแคลน
5. ประเทศที่ใช้นโยบายอยู่อย่างโดดเดี่ยวเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาใด
  - ก. การรุกรานจากต่างชาติ
  - ข. การเกิดเศรษฐกิจตกต่ำ
  - ค. การพัฒนาประเทศแบบก้าวกระโดด
  - ง. การไม่ไว้วางใจประเทศเพื่อนบ้าน

6. ข้อใดเป็นปัญหาระหว่างประเทศที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข
  - ก. ราคาหุ้นตกต่ำทั่วโลก
  - ข. สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
  - ค. การค้าในประเทศตกต่ำ
  - ง. สุขภาพจิตของประชาชนในประเทศต่างๆ
7. ข้อใดเป็นรูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศขั้นแรก
  - ก. การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต
  - ข. การตกลงใช้กฎหมายระหว่างประเทศ
  - ค. การทำสัญญาลด และควบคุมอาวุธ
  - ง. การก่อตั้งกลุ่มสหภาพเศรษฐกิจ
8. ข้อใดเป็นบทบาทของประเทศไทยในการร่วมประสานประโยชน์ในอินโดจีน
  - ก. ริเริ่มเจรจาสงบศึกในกัมพูชา
  - ข. สร้างถนนเชื่อมต่อไปยังพม่า-อินเดีย
  - ค. จัดประชุมแก้ไขปัญหามอกควันจากอินโดนีเซีย
  - ง. เสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า
9. ความร่วมมือระหว่างประเทศจะเกิดขึ้นได้ต้องมีปัจจัยข้อใด
  - ก. ร่วมมือทางการเมือง – การทหาร
  - ข. ร่วมมือกันทางการค้า – เศรษฐกิจ
  - ค. ร่วมมือทางการทูต – รวมกลุ่มประเทศ
  - ง. ร่วมมือทางสังคม – วัฒนธรรม
10. ประเทศไทยควรใช้นโยบายใดเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ก. ประนีประนอมกับทุกชาติ
  - ข. ยอมทำตามที่ต่างชาติร้องขอ
  - ค. เป็นกลางและเป็นมิตรกับทุกชาติ
  - ง. เปิดสัมพันธ์ไมตรีกับชาติที่ไทยมีผลประโยชน์

*****

เฉลยแบบทดสอบ

เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

1. ข
2. ก
3. ข
4. ค
5. ก
6. ข
7. ก
8. ง
9. ค
10. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

ชื่อหน่วย สันติศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

สาระการเรียนรู้ ส 043106 พลเมืองดีในโลกปัจจุบัน

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารสนเทศทำให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ และโลกไร้พรมแดน ดังนั้นความขัดแย้งระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด ย่อมนำ ความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ประเทศต่างๆอย่างกว้างขวาง ดังนั้นทุกประเทศจึง จำเป็นต้องช่วยกันหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และประสานประโยชน์กัน เพื่อดำรงรักษา สันติภาพของโลกไว้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศและเสนอแนวทาง ในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2.2.2 เสนอแนวทางในการร่วมมือระหว่างประเทศได้

2.2.3 บอกผลที่ประเทศไทยได้รับจากการประสานประโยชน์และความขัดแย้ง ระหว่างประเทศได้

3. สาระการเรียนรู้

1. ความหมาย ความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

2. สาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ได้แก่

2.1 การเห็นในปัญหาาร่วมกันของประเทศต่างๆ

2.2 แนวคิดและการรณรงค์ของบุคคลบางกลุ่ม

2.3 ต้องการความช่วยเหลือ การพึ่งพาทางเศรษฐกิจ

3. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศ แบ่งเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้
  - 3.1 ความร่วมมือทางการทูต
  - 3.2 ความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ
  - 3.3 การรวมกลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - 3.4 การร่วมมือในการลดอาวุธ
4. ประเทศไทยกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - 4.1 ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - 4.2 ด้านความขัดแย้งระหว่างประเทศ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

(ชั่วโมงที่ 1)

1. ชี้แจงการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ให้ผู้เรียนทราบอีกครั้งหนึ่ง ดังนี้
  - 1.1 ขอบข่ายสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
  - 1.2 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเทคนิคสแตด ที่เน้นความร่วมมือกันในกลุ่ม
  - 1.3 การมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม แสดงบทบาทตามที่ผู้สอนกำหนดไว้ ดังนี้
    - 1.3.1 บทบาทของผู้เรียนที่ต้องปฏิบัติขณะทำงานกลุ่ม ได้แก่
      - ผู้อ่าน อ่านเอกสารต่างๆให้เพื่อนๆฟังให้เข้าใจชัดเจนตรงกันทุกคน
      - ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายในกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
      - ผู้สนับสนุน ดูแลให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรม ช่วยกัน แสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันทุกคน
      - ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบผลงานของกลุ่มโดยสมาชิกในกลุ่มร่วมกัน อภิปรายสรุป
    - 1.3.2 ข้อตกลงในการปฏิบัติตนของผู้เรียนทุกคน ได้แก่
      - ให้ความร่วมมือกับเพื่อน ปฏิบัติกิจกรรมจนงานสำเร็จเรียบร้อย
      - แสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาตามกิจกรรม และร่วมกันตรวจสอบ แก้ไขคำตอบของกลุ่มให้ถูกต้องที่สุด
      - รักษา มารยาทในการร่วมงานกลุ่ม ไม่ใช้เสียงดังรบกวนคนอื่น ใช้วาจา สุภาพ

1.3.3 หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- ผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใด จะต้องศึกษาให้เข้าใจและจดบันทึกประเด็นสำคัญและทำใบงานในหัวข้อนั้น
- เมื่อผู้เรียนศึกษาหัวข้อที่ได้รับมอบหมายแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่ สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้ให้เข้าใจชัดเจนเช่นเดียวกับตน
- ผู้เรียนแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันทำใบงานให้ถูกต้อง สำเร็จลุล่วงด้วยดี
- ผู้เรียนต้องมีวินัย ซื่อสัตย์โดยไม่ฉวยก่อนทำใบงานเสร็จ

1.4 วิธีการให้คะแนนและการประเมินผลงานของผู้เรียนหลังจบกิจกรรม

2. เมื่อผู้เรียนเข้าใจลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนอธิบายขอบข่ายเนื้อหา เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ให้ผู้เรียนทราบ
3. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยผู้สอนใช้กลุ่มเดิมที่จัดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ซึ่งมีวิธีการแบ่งกลุ่ม ดังนี้
  - 3.1 จัดกลุ่มผู้เรียนมีผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งใช้ผลการเรียนจากคะแนนสอบกลางภาคเรียนที่ 2
  - 3.2 แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ซึ่งมีสีต่างกัน
    - กลุ่มเก่งจะได้รับกระดาษสีแดง
    - กลุ่มปานกลางจะได้รับกระดาษสีเขียว
    - กลุ่มอ่อนจะได้รับกระดาษสีเหลือง
  - 3.3 ให้ผู้เรียนจับกลุ่มด้วยความสมัครใจ โดยแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกได้ 4 คน ภายในกลุ่มจะต้องมีผู้จับกระดาษสีละกันครบทั้ง 3 สีและมีสีแดงได้เพียง 1 ชิ้น
  - 3.4 เมื่อแบ่งแล้วจะได้ผู้เรียน 9 กลุ่มๆ ละ 4 คน ที่มีความรู้ ความสามารถต่างกัน ผู้สอนสนทนาซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับ ข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน แล้วตั้งประเด็นปัญหาให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
4. แจกชุดการเรียนรู้ เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ให้กลุ่มละ 4 ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย คำอธิบายบทบาทหน้าที่ ซึ่งผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงาน ใบความรู้ ใบงาน ใบเฉลย เรื่องต่อไปนี้
  - 4.1 ชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - 4.2 ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย

- 4.3 ชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 4.4 ชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
5. ผู้สอนอธิบายสาระสำคัญในชุดการเรียนรู้แต่ละชุด สิ่ง que ผู้เรียนต้องปฏิบัติในกลุ่ม นัดหมายให้ทุกกลุ่มบริหารเวลาในการศึกษาและทำกิจกรรมตามชุดการเรียนรู้ทั้ง 4 ชุด ให้เรียบร้อยภายใน 2 ชั่วโมง พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเลือกบทบาทที่จะต้องปฏิบัติขณะทำงานในกลุ่มคนละ 1 บทบาทในแต่ละชุดการเรียนรู้ต้องไม่ซ้ำบทบาทเดิม
- คนที่ 1 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- คนที่ 2 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการจุดและกฎหมายระหว่างประเทศ
- คนที่ 3 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- คนที่ 4 ศึกษาชุดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ประเทศไทยกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

(ชั่วโมงที่ 2)

1. บททวนความรู้โดยใช้แผนที่ นำสนทนาซักถามแต่ละกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับข่าวประจำวันจากสื่อต่างๆ ว่ามีข่าว เหตุการณ์สำคัญใดเกิดขึ้นในวันนี้บ้าง หรืออภิปรายในประเด็นต่อไปนี้
  - เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องการเรื่องใด
  - มีชาติใดเกี่ยวข้องบ้าง
  - เหตุการณ์นั้นเกิดที่ใด

สุ่มตัวแทนกลุ่มผู้เรียน 2-3 กลุ่ม ออกมาชี้ที่ตั้งของประเทศที่เกี่ยวข้องประกอบ
2. บททวนบทบาทของสมาชิกว่าจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร และเน้นให้ทุกกลุ่มต้องสลับบทบาทกันในแต่ละชั่วโมง และสอบถามความก้าวหน้าในการปฏิบัติกิจกรรมของแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับ
  - ความก้าวหน้าของการปฏิบัติกิจกรรม
  - ปัญหา / อุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม

- มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือไม่ / อย่างไร

- ต้องการให้ผู้สอนช่วยเหลืออย่างไร หรือไม่

2. ผู้เรียนศึกษาชุดการเรียนรู้ เรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ พร้อมทั้งปฏิบัติ ตามคำแนะนำที่แจ้งไว้ในชุด การเรียนครบแล้ว สุ่มตัวแทนผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน ประมาณ 3-4 กลุ่ม ออกมาสรุปสาระสำคัญ
4. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาตามแผนการเรียนรู้ และข้อคิดที่ได้จากการทำงานกลุ่มหรือการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคสแตด
5. แจกแบบทดสอบให้ผู้เรียนแต่ละคนประเมินผลการเรียน เสร็จแล้วช่วยกันเฉลยแบบทดสอบ และนำผลคะแนนของแต่ละคนกรอกในตารางคะแนน โดยแสดงผลคะแนน เป็น 3 ส่วน คือ คะแนนรายบุคคล คะแนนรวมของกลุ่ม และคะแนนพิเศษ
6. ประกาศชื่อกลุ่มที่ประสบความสำเร็จจากการเรียนแบบร่วมมือ 3 อันดับแรก และติดรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ป้ายนิเทศหน้าห้องเรียน

5. สื่อการเรียนรู้

- 5.1 บัตรบทบาทหน้าที่
- 5.2 ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.3 ใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.4 ใบเฉลยใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.5 ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย
- 5.6 ใบงานที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูต และกฎหมาย
- 5.7 ใบเฉลยใบงานที่ 2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย
- 5.8 ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.9 ใบงานที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.10 ใบเฉลยใบงานที่ 3 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ
- 5.11 ใบความรู้ที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.12 ใบงานที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

- 5.13 ใบเฉลยใบงานที่ 4 บทบาทของประเทศไทยในการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.14 แผนที่โลก
- 5.15 หนังสือพิมพ์รายวัน
- 5.16 ตารางแสดงคะแนน
- 5.17 แบบทดสอบเรื่อง การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
- 5.18 แบบสังเกตนักเรียน
- 5.19 แบบสำรวจตนเอง
- 5.20 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

6. การวัดผลและประเมินผล

- 6.1 แบบสังเกตนักเรียน
- 6.2 แบบสำรวจตนเอง
- 6.3 แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 6.4 แบบทดสอบ

7. เกณฑ์การประเมินผล

7.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตนักเรียน

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจตนเอง

สม่ำเสมอ	=	2	คะแนน
บางครั้ง	=	1	คะแนน
ไม่เคย	=	0	คะแนน

7.3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

มาก	=	3	คะแนน
ปานกลาง	=	2	คะแนน
น้อย	=	1	คะแนน

7.4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบ

7.4.1 คะแนนเดี่ยว บวกคะแนนพิเศษ ถ้าสมาชิกทุกคนถึงเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์คะแนนพิเศษ	สมาชิกกลุ่ม	คะแนนเดี่ยว	คะแนนรวม
9 – 10 ได้ 3 คะแนน	A	9	12
7 – 8 ได้ 2 คะแนน	B	7	9
5 – 6 ได้ 1 คะแนน	C	5	6

7.4.2 การหาทีมที่ชนะโดยนำคะแนนที่ผู้เรียนทำได้ในแต่ละทีมมาบวกกันและหารด้วยจำนวนสมาชิกในกลุ่มๆใดได้คะแนนสูงสุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะ แล้วประกาศรายชื่อและนำรายชื่อ ติดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน เพื่อเสริมแรง

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มทำแผนที่แสดงที่ตั้งของประเทศที่ส่วนร่วมในเหตุการณ์เกี่ยวกับการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

9. บันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

9.1 ปัญหา/อุปสรรค

9.1.1 ผู้เรียนบางกลุ่มสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้รวดเร็ว แล้วใช้เสียงดังรบกวนกลุ่มอื่น

9.1.2 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่มีความรู้รอบตัวเกี่ยวกับข่าว เหตุการณ์ปัจจุบัน จึงให้ความร่วมมือในการอภิปรายน้อย

9.1.3 ผู้เรียนบางกลุ่มไม่ให้ความสำคัญในการทำงานกลุ่ม บางกลุ่มไม่ปฏิบัติตามกติกา เช่น ข้ามไปดูใบเฉลยก่อนศึกษาใบความรู้ หรือสมาชิกไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ทำให้คนที่มีความรับผิดชอบรับหน้าที่ซ้ำๆบอบทบาทเดิม

9.2 แนวทางในการแก้ไข

9.2.1 ผู้สอนควบคุมเวลาให้ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามที่กำหนด เพื่อให้งานเสร็จในเวลาใกล้เคียงกัน และแต่ละกลุ่มต้องตักเตือนไม่ใช้เสียงดังรบกวนกลุ่มอื่น

9.2.2 แนะนำ ชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการรับฟังข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันต่างๆที่เป็นประโยชน์

9.1.3 ให้กลุ่มที่สมาชิกขาดความรับผิดชอบ และปฏิบัติข้ามขั้นตอนให้ระมัดระวัง และให้สมาชิกกลุ่มอื่นช่วยกันตรวจสอบ สังเกตการทำงานกลุ่ม

9.3 ข้อเสนอแนะ

9.3.1 จัดเนื้อหาสาระและใบงานแต่ละเรื่องให้มีความยาวและใช้เวลาใกล้เคียงกัน

9.3.2 จัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น เสี่ยงตามสาย ในช่วงก่อนเข้าเรียน จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน เสนอข่าว สาระความรู้ต่างๆในวารสารสีกันๆ

9.3.3 อบรมชี้แจงให้ผู้เรียนตระหนักในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อ กลุ่ม รวมทั้งการมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ไม่ฝ่าฝืนขั้นตอนการปฏิบัติ กิจกรรม

9.3.4 ตรวจสอบการทำใบงาน หากมีคะแนนเฉลี่ยไม่น่าพอใจควรปรับปรุงใบงาน ใบความรู้หรือ การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น เป็นแผนภูมิ

ความคิด

*****

ใบอธิบายบทบาทและหน้าที่

1. บทบาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติขณะทำงานร่วมกันในกลุ่ม ได้แก่

- 1.1 ผู้อ่าน อ่านใบความรู้ เอกสารต่างๆ ให้เพื่อนในกลุ่มฟังให้ชัดเจนและเข้าใจ
- 1.2 ผู้จัดบันทึก จดคำตอบที่ได้จากการอภิปรายของกลุ่มลงในกระดาษคำตอบ
- 1.3 ผู้สนับสนุน เชื่อว่าทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มเช่น การอภิปราย แสดงความคิดเห็นทุกคน
- 1.4 ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม เช่น การอภิปราย การทำใบงาน การสรุปสาระต่างๆ ให้ครบถ้วน

2. ข้อตกลงที่ผู้เรียนทุกคนในห้องต้องปฏิบัติ ได้แก่

- 2.1 อยู่ช่วยเหลือ หรือร่วมกิจกรรมกับเพื่อนในกลุ่มจนงานสำเร็จเรียบร้อย
- 2.2 ร่วมอภิปรายปัญหา แสดงความคิดเห็นรวมทั้งการตรวจสอบคำถาม การแก้ไขคำตอบจากการทำใบงานของกลุ่มให้ถูกต้อง
- 2.3 ใช้วาจาสุภาพและไม่รบกวนการปฏิบัติกิจกรรมของผู้อื่น

3. หน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่

- 3.1 ผู้เรียนคนใดที่ศึกษาหัวข้อใด จะต้องจัดบันทึกการทำใบงานของหัวข้อนั้น
- 3.2 เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อใดแล้ว จะต้องถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้รับรู้และเข้าใจ
- 3.3 ผู้เรียนต้องช่วยกันทำใบงานทุกใบให้สำเร็จ เรียบร้อย
- 3.4 สมาชิกทุกคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ห้ามดูใบเฉลยก่อนที่จะทำใบงาน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

*****

การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ คือ การตกลงทำข้อผูกพันร่วมกันในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์และความก้าวหน้าต่างๆต่อกัน แลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสารต่างๆ ที่ทำให้เกิดความเข้าใจและเสริมสร้างสันติภาพที่ถาวรระหว่างประเทศ ภูมิภาค และประชาคมโลก

ความสำคัญของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

1. ทุกประเทศจำเป็นต้องติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อสร้างความมั่นคง ปลอดภัย
2. ทุกประเทศต้องแลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนขาดแคลน เช่น เทคโนโลยี เงินทุน ทรัพยากรฯ
3. ความเจริญทางวิทยาการทำให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบกว้าง จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากประเทศต่างๆ ในการแก้ปัญหา
4. ความเจริญทางวิทยาการทำให้สงครามมีอำนาจทำลายล้างสูง จำเป็นที่รัฐต่างๆ ต้องร่วมมือกันประสานประโยชน์
5. ผลจากการกระทำของชาติหนึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชาติอื่นๆ จำเป็นที่ต้องร่วมมือกันประสานประโยชน์ เช่น
  - 5.1 การที่จีนมีโครงการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงซึ่งจะกระทบต่อไทย ลาว เวียดนาม
  - 5.2 ชาวเขาคัดป่าต้นน้ำอาจส่งผลกระทบต่อไทยและประเทศใกล้เคียง
  - 5.3 การเกิดไฟป่าในอินโดนีเซีย ทำให้เกิดหมอกควัน และมลพิษต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สาเหตุของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ ได้แก่

1. เพื่อหลีกเลี่ยงภัยของสงคราม เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการทำให้ประเทศมหาอำนาจพัฒนาและสะสมอาวุธที่มีอำนาจสูงไว้จำนวนมาก มีผู้กล่าวว่าหากนำอาวุธที่สะสมมาใช้ทำสงครามกันอาจทำให้ชีวิตพลเมือง สิ่งแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ถูกทำลายหรืออาจทำให้โลกแตกได้หลายๆครั้ง จึงมีนักคิดเสนอให้ประเทศต่างๆ ร่วมมือกันสร้างสันติภาพ ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ตั้งรัฐบาลโลก ตั้งกองกำลังนานาชาติ ตั้งองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

2. ความต้องการพึ่งพากันทางเศรษฐกิจ ไม่มีชาติใดจะมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์เพียงพอแก่การดำรงชีพของประชากรได้ตลอดไป จึงจำเป็นต้องร่วมมือกันเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ เพราะปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ จะมีผลต่อความมั่นคงทางการเมือง การปกครอง สังคมของประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

3. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาอาวุธใหม่ๆ ที่มีอำนาจสูงและมีราคาแพง หากเกิดสงครามโลกอาวุธเหล่านี้อาจถูกนำมาใช้ทำลายมนุษย์และสิ่งมีชีวิตให้สูญพันธุ์ได้ หรือเทคโนโลยีทางทหารที่มีราคาสูง หากนำไปทำสงครามจะมีแต่ความสูญเสีย แต่ถ้านำไปพัฒนาประเทศจะเกิดประโยชน์มากกว่า

4. การมองเห็นปัญหาร่วมกันของคนบางกลุ่ม เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักอนุรักษ์นิยม ซึ่งเห็นว่าปัญหาในสังคมโลก สามารถแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยคนเหล่านี้ได้ศึกษา วิจัย ณรงค์ ให้มีความร่วมมือในเรื่องต่างๆ เช่น ปัญหาประชากรล้นโลก ความยากจน มลพิษ โรคเอดส์ สิ่งแวดล้อม ฯ ซึ่งปัญหาที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข จึงจะได้ผลดีกว่าแก้ไขตามลำพัง ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้น และเกิดการณรงค์ของคนบางกลุ่ม เช่น กลุ่มกรีนพีซ องค์กรเอกชนต่างๆ

ผลกระทบจากความร่วมมือระหว่างประเทศ

- ผลดี - ทำให้เกิดสันติภาพขึ้นในโลก
- เกิดการแบ่งปันผลประโยชน์ ทรัพยากรระหว่างกันอย่างยุติธรรม
  - เกิดการถ่ายทอดและรับวิทยาการด้านต่างๆ แก่กันทำให้เกิดการพัฒนาความเจริญแก่ประเทศและโลก
  - ฐานะ ความเป็นอยู่ การดำรงชีพ คุณภาพชีวิตอยู่ของพลโลกดีขึ้น
- ผลเสีย - เกิดการรวมกลุ่มประเทศซึ่งอาจทำให้เกิดการแข่งขันหรือความขัดแย้งระหว่างประเทศทั้งในกลุ่มและนอกกลุ่ม
- ความสำเร็จของกลุ่มประเทศ หรือบางประเทศ อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดความไม่พอใจต่อคนบางกลุ่ม และนำไปสู่การต่อต้านที่รุนแรง การก่อการร้าย เช่น กลุ่มตะเลบัน กลุ่มอัลกออิดะห์ กลุ่มฮามาส ฯ

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 1)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 1 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการใดๆทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจความหมาย ความสำคัญและสาเหตุของความร่วมมือและการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศได้ถูกต้อง

ใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมีความหมาย ต่างจากการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างไร
.....
.....
2. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมุ่งให้เกิดความมั่นคงในเรื่องใด
 (1).....
 (2).....
 (3).....
3. สิ่งใดที่มีการแบ่งปันกันเพื่อการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
 (1).....
 (2).....
 (3).....
4. การประสานประโยชน์จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร
.....
.....
5. หากไม่มีความร่วมมือหรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ จะเกิดผลอย่างไร
 (1).....
 (2).....

เฉลยใบงานที่ 1

เรื่อง ความหมาย ความสำคัญและสาเหตุ ของการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายสาระการเรียนรู้ที่ศึกษามาจากใบความรู้ที่ 1 แล้วช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง (ผู้เรียนตอบได้ตามความคิดเห็น)

(แนวคำตอบ)

1. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมีความหมาย ต่างจากการแข่งขันระหว่างประเทศอย่างไร
(การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศเป็นข้อตกลงผูกพันร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือ แบ่งปันผลประโยชน์ในด้านต่างๆระหว่างกัน ส่วนการแข่งขันระหว่างประเทศเป็นการสร้างความมั่นคงให้ประเทศและกีดกันประเทศคู่แข่งด้วยวิธีการต่างๆ)
2. การประสานประโยชน์ระหว่างประเทศมุ่งให้เกิดความมั่นคงในเรื่องใด
(1) การเมือง (2) เศรษฐกิจ (3) สังคม
3. สิ่งใดที่มีการแบ่งปันกันเพื่อการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
(1) ความก้าวหน้าทางวิทยาการ (2) ข่าวสารข้อมูล (3) ทรัพยากร
(4) ผลประโยชน์ทางการค้า-การลงทุน
4. การประสานประโยชน์จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร
(ส่งเสริมสันติภาพ ส่งเสริมบรรยากาศในการพัฒนาประเทศ ประเทศมีความมั่นคงปลอดภัย)
5. หากไม่มีความร่วมมือหรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศจะเกิดผลอย่างไร
(1) เสี่ยงต่อภัยจากสงคราม
(2) เสี่ยงประมาณในการป้องกันประเทศ
(3) เสียโอกาสในการพัฒนา ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

*****

ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นแนวทางในการประสานประโยชน์ร่วมกันของประเทศต่างๆ ในการปกป้อง รักษา แบ่งปัน ผลประโยชน์หรือสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือสมาชิกในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ซึ่งมีรูปแบบในการดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการทางการทูต เป็นการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้วยการเจรจาตกลงกันโดยนักการทูตของแต่ละประเทศที่ประจำอยู่ ณ ต่างประเทศ ประกอบด้วยเอกอัครราชทูต อัครราชทูต อุปทูต หรือบุคลากรของกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งผู้นำทางการเมืองที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่หลักของนักการทูต คือ การให้ความช่วยเหลือ ดูแลผลประโยชน์ของคนในชาติ เป็นตัวแทนการค้า รวบรวมข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เสนอต่อรัฐบาล การทูตเป็นการเจรจาเพื่อโน้มน้าวให้ประเทศอื่นเห็นชอบกับนโยบาย / ข้อเสนอของประเทศตนหรือสนับสนุนนโยบาย รวมทั้งตกลงในประเด็นปัญหาที่เป็นความขัดแย้งต่างๆ การเจรจาอาจกระทำแบบ 2 ฝ่าย หรือหลายฝ่ายก็ได้

2. การยอมรับกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายระหว่างประเทศมีที่มาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 1) จารีตประเพณี คือ สิ่งที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาช้านานจนเป็นที่ยอมรับ
- 2) สัญญา หรือข้อตกลงระหว่างประเทศ อาจเป็นสัญญา ข้อตกลงระหว่าง 2 ประเทศ หรือหลายๆ ประเทศก็ได้ เมื่อตกลงกันแล้วถือเป็นข้อผูกพันและคู่สัญญาที่ต้องปฏิบัติตาม
- 3) คำวินิจฉัยของศาลในประเทศและศาลระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นคำวินิจฉัยหรือการตีความกฎหมายในประเด็นสำคัญ ถ้าเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายก็เป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้
- 4) ความเห็นของนักกฎหมายหรือผู้เชี่ยวชาญ คือ ข้อเขียน คำวิพากษ์ วิจารณ์ของนักกฎหมายที่นำไปอ้างอิง และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เมื่อนำไปอ้างในศาลระหว่างประเทศ ก็เป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้

5) หลักเกณฑ์ทั่วไปของกฎหมาย คือ หลักเกณฑ์ตามธรรมชาติบนพื้นฐานของศีลธรรม ความยุติธรรม หลักของเหตุผลที่นานาชาติยอมรับหรือ ยึดมั่น

การที่ประเทศต่างๆยอมรับในการทำสัญญา และปฏิบัติตามสัญญา ถือได้ว่าได้ให้ความร่วมมือ ประสานประโยชน์ต่อกันแล้ว เพราะหากไม่ปฏิบัติตามหรือไม่ยอมคงไม่มีชาติใดจะมีอำนาจเหนือชาติอื่น หรือบังคับชาติอื่นๆให้ทำตามได้ กฎหมายระหว่างประเทศที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น

กฎหมายโทรคมนาคม

กฎหมายแรงงาน

กฎหมายส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน

กฎหมายเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

ประเด็นสำคัญ**(ใบความรู้ที่ 2)**

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 2 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการถ่ายทอด
ความรู้ เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการพูดและกฎหมาย ให้เพื่อนๆในกลุ่ม
ให้เข้าใจ

ใบงานที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

*****

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. การที่ประเทศต่างๆส่งตัวแทนของตนไปประจำอยู่ในประเทศอื่นเป็นความร่วมมือ
ในรูปแบบ.....
2. ความร่วมมือทางการทูตมีความสำคัญ คือ.....
.....
3. ภารกิจของนักการทูต มีความสำคัญต่อการร่วมมือระหว่างประเทศ คือ
(1).....
(2).....
(3).....
4. ปัจจุบันเราใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปของกฎหมายระหว่างประเทศในปัญหา
(1).....
(2).....
5. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรสร้างความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในรูปแบบ.....
6. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ใช้เป็นพื้นฐานคือ.....
7. การที่ชาวประมงของแต่ละชาติทำการประมงอยู่ในเขตน่านน้ำของตนถือว่าเป็นให้
ความร่วมมือตามรูปแบบ.....
8. การที่รัฐบาลแคนาดาส่งตัวนักธุรกิจไทยที่ยักยอกเงินจากธนาคารในประเทศไทยมาให้
ศาลไทยพิจารณาคดีเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ.....

เจดยโงงนที่ 2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการทูตและกฎหมาย

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

แนวคำตอบ

1. การที่ประเทศต่างๆส่งผู้แทนของตนไปประจำอยู่ในประเทศอื่นเป็นความร่วมมือ
ในรูปแบบ (การทูต)
2. ความร่วมมือทางการทูตมีความสำคัญคือ
(เป็นรูปแบบความร่วมมือที่ช่วยสร้างบรรยากาศเป็นมิตรประเทศที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน)
3. ภารกิจของนักการทูต มีความสำคัญต่อการร่วมมือระหว่างประเทศ คือ
  - (1) เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ดูแลผลประโยชน์ของชาติ
  - (2) เป็นผู้ให้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศ
  - (3) เป็นผู้โน้มน้าวให้รัฐบาลอื่นเห็นชอบในนโยบายของประเทศ
4. ปัจจุบันเราใช้ความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบของกฎหมายระหว่างประเทศในปัญหาใด
  - (1) ส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน
  - (2) การแบ่งปันทรัพยากร เช่น การใช้น้ำ
5. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศควรสร้างความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในรูปแบบ (วิธีการทางการทูต)
6. รูปแบบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ใช้เป็นพื้นฐานคือ (วิธีการทางการทูต)
7. การที่ชาวประมงของแต่ละชาติทำประมงอยู่ในเขตน่านน้ำของตนถือว่าเป็นให้
ความร่วมมือตามรูปแบบ (เคารพกฎหมายระหว่างประเทศ)
8. การที่รัฐบาลแคนาดาส่งตัวนักธุรกิจที่ยักยอกเงินของธนาคารในประเทศไทย มาให้
ศาลไทยพิจารณาคดีเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ
(กฎหมายระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน)

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

*****

ความร่วมมือระหว่างประเทศ นอกจากด้วยวิธีการทางการทูตและกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว ยังมีความร่วมมือในรูปแบบอื่นๆ ได้แก่ การรวมกลุ่มประเทศ หรือ องค์การระหว่างประเทศ ในอดีตการทำสัญญาเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศมักเป็นการทำสัญญาโดยตรงกับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีความร่วมมือโดยผ่านองค์การระหว่างประเทศ โดยมีจุดประสงค์ในการตั้งองค์การระหว่างประเทศ ดังนี้

- จัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขข้อพิพาทด้วยสันติวิธี
- เพื่อลดหรือควบคุมความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- เพื่อร่วมมือระหว่างประเทศในกิจการต่างๆ
- เพื่อป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกกลุ่ม

การก่อตั้งกลุ่มประเทศส่วนใหญ่ เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ซึ่งเป็นช่วงที่มีการแข่งระหว่างประเทศกันสูงมาก ประเทศต่างๆจำเป็นต้องหาแนวร่วมหรือพลังอำนาจในการสร้างความมั่นคงให้ชาติตน องค์การระหว่างประเทศแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศทางทหาร เป็นความร่วมมือเพื่อป้องกันภัยจากประเทศนอกกลุ่มที่มีอุดมการณ์ ความเชื่อ ที่ต่างกันเกิดมากในยุคสงครามเย็น เช่น

- 1) NATO (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากลัทธิคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันตก)
- 2) Warsaw Pact (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากลัทธิประชาธิปไตยในยุโรปตะวันออก)
- 3) SENTO (ร่วมกันป้องกันการรุกรานจากคอมมิวนิสต์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

ปัจจุบันกลุ่มความร่วมมือทางทหารนี้ลดบทบาทลง เพราะการล่มสลายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในประเทศสหภาพโซเวียตรัสเซีย ค่ายเสรีประชาธิปไตยจึงหมดคู่แข่งทางการเมือง

2. องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ เป็นความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีระดับความร่วมมือ ดังนี้

- 1) เขตการค้าเสรี หรือเขตปลอดภาษี (Free Trade Area) เป็นรูปแบบที่กลุ่มต่างๆ ส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยจะให้ความช่วยเหลือกันดังนี้

- การยกเว้นภาษีให้แก่สมาชิก เลิกจำกัดการนำเข้าสินค้า
  - เก็บภาษีขาออกนอกกลุ่มอย่างอิสระ
- 2) สหภาพศุลกากร (Custom Union) มีความร่วมมือ ดังนี้
- ยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรระหว่างสมาชิก
  - กำหนดใช้อัตราภาษีนอกกลุ่มในอัตราเดียวกัน
  - มีหน่วยงานกลางในการเก็บภาษีนอกกลุ่มและแบ่งให้แก่สมาชิกอย่างยุติธรรม ซึ่งยังไม่มีกลุ่มเศรษฐกิจใดทำได้
- 3) การตั้งตลาดร่วม (Common Market) เป็นความร่วมมือคล้ายกับการตั้งเขตการค้าเสรี และสหภาพศุลกากร โดยมีความร่วมมือเพิ่มเติม คือมีการโยกย้ายปัจจัยในการผลิต เช่น ทุน แรงงาน ระหว่างประเทศสมาชิกได้
- 4) การตั้งสหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) มีความร่วมมือคล้ายการตั้งตลาดร่วม คือ
- สามารถเคลื่อนย้าย สินค้า บริการ ปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรี
  - มีนโยบายเศรษฐกิจสังคมอย่างเดียวกัน เช่น การคลัง การเงิน การแลกเปลี่ยนเงินตรา ภาษีอากร การขนส่ง ประกันสังคม ใช้เงินสกุลเดียวกัน ซึ่งกลุ่มที่สามารถให้ความร่วมมือได้ถึงระดับนี้ คือ สหภาพยุโรป

2. รูปแบบอื่นๆ ความร่วมมือระหว่างประเทศนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังอาจร่วมมือในรูปแบบอื่นๆ เช่น การลดและควบคุมอาชุลย โดยประเทศมหาอำนาจ หรือองค์การระหว่างประเทศ การลดอาชุลยเป็นการลดภาวะการเกิดสงคราม การมีอาชุลยไว้ในครอบครองจะนำไปสู่การใช้อาชุลยได้ง่าย ซึ่งการยอมปฏิบัติตามข้อตกลงก็ถือว่าเกิดความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศแล้ว การลดอาชุลยอาจทำได้ด้วยความสมัครใจหรือการบีบบังคับก็ได้ อาชุลยที่มีความพยายามที่จะลดหรือควบคุม เช่น

- อาชุลยนิวเคลียร์
- อาชุลยเชื้อโรค
- อาชุลยชีวภาพ
- อาชุลยเคมี

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 3)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 3 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจรูปแบบและความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศหรือเป็นองค์การระหว่างประเทศได้

ใบงานที่ 3

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการรวมกลุ่มประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาช่วยกันข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบ
เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ.....
2. ประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันควรพัฒนาความร่วมมือกันในรูปแบบใดนอกจากการทูต.....
3. เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเกิดความร่วมมือกัน.....
4. เพื่อความร่วมมือในการรักษาสันติภาพและให้ความช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆของประชาคมโลกจึงมีความร่วมมือ ในรูปแบบ.....
5. การลดอาวุธหรือควบคุมอาวุธจัดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ เพราะ.....
.....
6. การให้ความช่วยเหลือผู้อพยพหนีภัยสงคราม เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่อยู่ในรูปแบบ.....
7. โลกปัจจุบันให้ความร่วมมือกันมากขึ้น เนื่องจากความเกรงกลัวภัยจาก
  - (1).....
  - (2).....
  - (3).....

เจดยโงงนท่ 3

เรื่อง ควมร่วมมือระหว่งประเทศโดยกรรวมกลุ่มประเทศ

*****

คำชี้แจง ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วช่วยกันอภิปรายหาคำตอบเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ผู้เรียนสามารถตอบได้ตามความคิดเห็น)

(แนวคำตอบ)

1. ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับเพื่อนบ้านหลายประเทศ ควรพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบ (การเจริญสัมพันธ์ไมตรีทางการทูต)
2. ประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเดียวกันควรพัฒนาความร่วมมือกันในรูปแบบใดนอกจากการทูต (ตั้งกลุ่มประเทศ)
3. เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเกิดความร่วมมือ (สมาคมอาเซียน)
4. เพื่อความร่วมมือในการรักษาสันติภาพและให้ความช่วยเหลือสมาชิกในด้านต่างๆ ของประชาคมโลก จึงมีความร่วมมือในรูปแบบ (การตั้งองค์การระหว่างประเทศระดับโลก เช่น สหประชาชาติ)
5. การลดอาวุธหรือควบคุมอาวุธจัดเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ เพราะ (การที่ประเทศที่มีอาวุธร้ายแรงยอมเลิก ลดหรือควบคุมการผลิตอาวุธ แสดงว่าได้ให้ความร่วมมือแก่ประเทศอื่นๆแล้ว)
6. การให้ความช่วยเหลือผู้อพยพหนีภัยสงคราม เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่อยู่ในรูปแบบ (หลักสิทธิมนุษยชนและกฎหมายระหว่างประเทศ)
7. โลกปัจจุบันให้ความร่วมมือกันมากขึ้นเนื่องจากความเกรงกลัวภัยจาก
(1) การก่อการร้าย (2) อาวุธเชื้อโรค,ชีวภาค (3) โรคระบาด

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

*****

ประเทศไทยเป็นสมาชิกชาติหนึ่งของสังคมโลก จึงจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การติดต่อสัมพันธ์กันจะช่วยให้ประเทศไทยไม่ถูกโดดเดี่ยวและล้าหลังผู้อื่น จึงเป็นธรรมดาที่ประเทศไทยจะต้องเข้าไปมีบทบาททั้งในด้านส่งเสริมให้ความร่วมมือ และเป็นคู่กรณีหรือได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก เช่น

1. ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเทศไทยได้ร่วมเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศด้านต่างๆทั้งระดับโลก ถึงระดับทวีภาคี เช่น เป็นสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ และองค์กรพิเศษต่างๆของสหประชาชาติ เป็นสมาชิกสมาคมอาเซียนสมาชิกกลุ่ม NAM , AFTA , APEC สมาชิกอาเซียน+ยุโรป เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ดังนี้

1.1 ทางการเมือง ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ มีเกียรติภูมิศักดิ์ศรีทัดเทียมอารยประเทศ และยังมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในภูมิภาคต่างๆ เช่น กรณีกัมพูชา ซึ่งประเทศไทยเสนอมีการประชุมผู้นำเขมร 3 ฝ่าย เพื่อยุติความขัดแย้งในประเทศ

1.2 ทางเศรษฐกิจ ประเทศไทยร่วมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ซึ่งให้ความช่วยเหลือพัฒนาภูมิภาคนี้ในด้านต่างๆ เช่น

- ถนนสายเอเชีย
- ธนาคารพัฒนาเอเชีย ปรับปรุงกลุ่มแม่น้ำโขง
- เป็นสมาชิกของ กองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือไทยในช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540

1.3 ด้านสังคม วัฒนธรรม ประเทศไทยได้ร่วมมือในการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแบบทวีภาคีกับประเทศต่างๆทั่วโลก ทำให้มีการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มีการถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆมาใช้พัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ยังเป็นสมาชิกขององค์การระหว่างประเทศอีกหลายองค์การที่ให้ประโยชน์แก่ประเทศไทย เช่น

- องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ที่ให้การช่วยเหลือเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านวิทยาศาสตร์ สังคม การศึกษา การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ช่วยในการวางแผนกำลังคน การฝึกอาชีพ ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก การคุ้มครองแรงงาน

2. ด้านความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ไทยได้เข้าไปเป็นคู่กรณีในปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาการรุกรานชายแดนระหว่างไทยกับลาว ไทยกับเมียนมาร์ หรือการร่วมเป็นพันธมิตรของฝ่ายเสรีในสงครามเย็นทำให้เกิดการแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในส่วนต่างๆของประเทศ ต้องเสียเงิน กำลังพล ทรัพยากร ในการปราบปรามจำนวนมหาศาล แทนที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศ และต้องยอมให้สหรัฐ เข้ามามีฐานทัพในประเทศ ทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม โซเวียต และ จีน

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าประเทศไทย ต้องได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และความขัดแย้งไม่ก่อประโยชน์แก่ประเทศ ในทางตรงข้ามกลับทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม ทำให้การพัฒนาประเทศต้องล่าช้า หากโลกปราศจาก ความขัดแย้ง และมีความร่วมมือประสานประโยชน์แก่กันโลกจะมีแต่สันติภาพ ประชาชนจะดำรงชีวิตอย่างสงบสุข โลกที่ปราศจากความขัดแย้ง โลกที่มีแต่สันติภาพ จึงเป็นที่ปรารถนาของนานาประเทศมากกว่า

ประเด็นสำคัญ
(ใบความรู้ที่ 4)

เมื่อผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 4 แล้ว จะต้องอธิบาย หรือหาวิธีการทำให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านต่างๆได้

ใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย / หรือ X ลงในช่องว่างหน้าข้อให้ถูกต้อง

- ....1. ประเทศไทยไม่จำเป็นต้องร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ เพราะมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ....2. การร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศทำให้ได้รับความช่วยเหลือ และพัฒนา
ด้านต่างๆ
- ....3. การเป็นสมาชิกของโลก ทำให้ไทยได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งกับชาติอื่น
- ....4. ที่ตั้งของประเทศไทยทำให้ไม่มีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ....5. ประเทศไทยเคยมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งใน
กัมพูชา
- ....6. ประเทศไทยเสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าเพื่อประสานประโยชน์
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ....7. ประเทศไทยไม่เคยมีความจำเป็น ในการขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศ
ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
- ....8. การเป็นพันธมิตรกับสหรัฐในสงครามอินโดจีน ทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม
- ....9. ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เป็นหนทางให้ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาเป็นมูลค่า
มหาศาล

เฉลยใบงานที่ 4

เรื่อง ประเทศไทยกับความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย / หรือ X ลงในช่องว่างหน้าข้อให้ถูกต้อง

- X 1. ประเทศไทยไม่จำเป็นต้องร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ เพราะมีศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ✓ 2. การร่วมเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศทำให้ได้รับความช่วยเหลือและพัฒนาในด้านต่างๆ
- ✓ 3. การเป็นสมาชิกของโลก ทำให้ไทยได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งกับชาติอื่น
- X 4. ที่ตั้งของประเทศไทยทำให้ไม่มีความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ✓ 5. ประเทศไทยเคยมีส่วนร่วมในการประสานประโยชน์และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในประเทศกัมพูชา
- ✓ 6. ประเทศไทยเสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้าเพื่อประสานประโยชน์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- X 7. ประเทศไทยไม่เคยมีความจำเป็นในการขอความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
- ✓ 8. การเป็นพันธมิตรกับสหรัฐในสงครามอินโดจีนทำให้ไทยต้องเป็นศัตรูกับเวียดนาม
- X 9. ความขัดแย้งระหว่างประเทศเป็นหนทางให้ได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาเป็นมูลค่ามหาศาล

แบบทดสอบ

เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อละ 1 คำตอบ แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. เหตุใดจึงต้องมีการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. เพราะเป็นแนวทางสร้างอำนาจแก่ชาติตน
  - ข. เพราะทุกประเทศจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน
  - ค. เพราะประเทศรวยมีหน้าที่ช่วยเหลือประเทศยากจน
  - ง. เพราะลัทธิคอมมิวนิสต์ล่มสลายแล้วโลกจึงมีแต่ความร่วมมือกัน
2. สงครามใดสร้างความเสียหายแก่นุชชชาติมากที่สุด
  - ก. สงครามโลก
  - ข. สงครามอินโดจีน
  - ค. สงครามเกาหลี
  - ง. สงครามเวียดนาม
3. ข้อใดเป็นผลดีของความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ก. เกิดกำลังกองทัพที่เข้มแข็ง
  - ข. เกิดสันติภาพขึ้นในโลก
  - ค. เกิดมิตรประเทศขึ้นทั่วโลก
  - ง. เกิดความคิดเป็นแนวทางเดียวกัน
4. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับความเป็นที่จำเป็นต้องมีการประสานประโยชน์ระหว่างประเทศ
  - ก. เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่างๆ
  - ข. เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ต่างๆ
  - ค. เพื่อขยายอาณาเขตให้กว้างขวาง
  - ง. เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งที่ขาดแคลน
5. ประเทศที่ใช้นโยบายอยู่อย่างโดดเดี่ยวเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาใด
  - ก. การรุกรานจากต่างชาติ
  - ข. การเกิดเศรษฐกิจตกต่ำ
  - ค. การพัฒนาประเทศแบบก้าวกระโดด
  - ง. การไม่ไว้วางใจประเทศเพื่อนบ้าน

6. ข้อใดเป็นปัญหาระหว่างประเทศที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข
  - ก. ราคาหุ้นตกต่ำทั่วโลก
  - ข. สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย
  - ค. การค้าในประเทศตกต่ำ
  - ง. สุขภาพจิตของประชาชนในประเทศต่างๆ
7. ข้อใดเป็นรูปแบบของความร่วมมือระหว่างประเทศขั้นแรก
  - ก. การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต
  - ข. การตกลงใช้กฎหมายระหว่างประเทศ
  - ค. การทำสัญญาลด และควบคุมอาวุธ
  - ง. การก่อตั้งกลุ่มสหภาพเศรษฐกิจ
8. ข้อใดเป็นบทบาทของประเทศไทยในการร่วมประสานประโยชน์ในอินโดจีน
  - ก. ริเริ่มเจรจาสงบศึกในกัมพูชา
  - ข. สร้างถนนเชื่อมต่อไปยังพม่า-อินเดีย
  - ค. จัดประชุมแก้ไขปัญหามอกควันจากอินโดนีเซีย
  - ง. เสนอนโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า
9. ความร่วมมือระหว่างประเทศจะเกิดขึ้นได้ต้องมีปัจจัยข้อใด
  - ก. ร่วมมือทางการเมือง – การทหาร
  - ข. ร่วมมือกันทางการค้า – เศรษฐกิจ
  - ค. ร่วมมือทางการทูต – รวมกลุ่มประเทศ
  - ง. ร่วมมือทางสังคม – วัฒนธรรม
10. ประเทศไทยควรใช้นโยบายใดเพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ
  - ก. ประนีประนอมกับทุกชาติ
  - ข. ยอมทำตามที่ต่างชาติร้องขอ
  - ค. เป็นกลางและเป็นมิตรกับทุกชาติ
  - ง. เปิดสัมพันธ์ไมตรีกับชาติที่ไทยมีผลประโยชน์

*****

เฉลยแบบทดสอบ

เรื่อง การประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเมืองระหว่างประเทศ

1. ข
2. ก
3. ข
4. ค
5. ก
6. ข
7. ก
8. ง
9. ค
10. ค

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อ	นางสาวพรพิมล คิบรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	5 กุมภาพันธ์ 2503
สถานที่เกิด	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	ค.บ. วิทยาลัยครูสวนดุสิต 2525
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสีกัน(วัฒนานครอู่ปลัดมภ์) เขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	อาจารย์ 3 ระดับ 8